

NetPoulSafe

**ŚRODKI WSPIERAJĄCE
WDRAŻANIE BIOASEKURACJI
W DROBIARSTWIE
PRAKTYCZNY PRZEWODNIK**

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).
Niniejszy materiał odzwierciedla jedynie stanowisko autorów, a Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za umieszczoną w nim zawartość merytoryczną oraz za sposób jej wykorzystania.

OŚWIADCZENIE

Niniejsze opracowanie przedstawia część wyników projektu NETPOULSAFE, który otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe). Niniejszy materiał odzwierciedla jedynie stanowisko jego autorów, a Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za umieszczoną w nim zawartość merytoryczną oraz za sposób jej wykorzystania.

Projekt NETPOULSAFE (H2020) był koordynowany przez ITAVI (Institut Technique de l'Aviculture), i skupia grupę 15 podmiotów z 7 krajów europejskich, zajmujących się tematyką bioasekuracji w przemyśle drobiarskim.

Celem projektu NETPOULSAFE było utworzenie zrównoważonej, wielopodmiotowej sieci tematycznej UE zajmującej się środkami wspierającymi dla wdrażania i poprawy zgodności praktyk bioasekuracyjnych w produkcji drobiarskiej. Projekt miał za zadanie stymulowanie wymiany wiedzy pomiędzy wszystkimi zainteresowanymi stronami w Europie w celu gromadzenia, analizowania, walidacji w warunkach terenowych (jeśli to było konieczne) oraz szerokiego rozpowszechniania wiedzy dotyczącej skutecznych środków wspierających wdrażanie i przestrzeganie praktyk bioasekuracyjnych, w celu zapewnienia bezpiecznej i opłacalnej produkcji drobiarskiej.

W związku z powyższym, każdy z Partnerów stworzył lokalną sieć AKIS, reprezentatywną dla ich krajowych systemów produkcji drobiarskiej.

W ramach projektu przeanalizowano skuteczne wdrażanie praktyk bioasekuracyjnych w różnych europejskich systemach produkcyjnych w skali lokalnej w celu uzyskania wiedzy i zidentyfikowania odpowiednich, dostosowanych i możliwych do wdrożenia najlepszych praktyk. W każdym kraju zostały przeanalizowane i wybrane najskuteczniejsze środki wspierające zapewniające poprawę zgodności bioasekuracji. Skuteczność najbardziej obiecujących środków została oceniona na fermach pilotażowych, aby dostarczyć dowodów na ich wpływ na różne gatunki, rodzaje produkcji i wyniki.

Najlepsze środki wspierające dostosowane do potrzeb zainteresowanych stron zostały zgromadzone na platformie wiedzy oraz szeroko i skutecznie rozpowszechnione w celu podnoszenia wiedzy i świadomości oraz zapewnieniu zgodności wdrażania praktyk w zakresie bioasekuracji.

Więcej informacji na temat projektu można znaleźć na stronie: <http://www.netpoulsafe.eu>

Lista współautorów przewodnika w porządku alfabetycznym według kraju pochodzenia:

   	<p>Arthi Amalraj¹, Jeroen Dewulf¹, Hilde van Meirhaeghe², Helena Ferreira³</p> <p>¹ Department of Internal Medicine, Reproduction and Population Medicine, Faculty of Veterinary Medicine, Ghent University, Merelbeke, Belgia</p> <p>² Vetworks BV, Aalter, Belgia</p> <p>³ ILVO (Flanders Research Institute for Agriculture, Fisheries and Food), Merelbeke, Belgia</p>
     	<p>Anne-Christine Lefort¹, Nathalie Rousset¹, Justine Grillet¹, Rozenn Souillard², Sophie Le Bouquin², Virginie Allain², Charlotte Warembourg³, Jocelyn Marguerie³, Mattias Delpont⁴, Suzon Bedu⁵, Lucie Maillet⁵</p> <p>¹ ITAVI, Institut Technique de l'Aviculture, Pisciculture et Cuniculture, Paris, Francja</p> <p>² Epidemiology, Health and Welfare Unit, French Agency for Food, Environmental and Occupational Health & Safety, Ploufragan, Francja</p> <p>³ SNGTV, Société Nationale des Groupements Techniques Vétérinaires, Francja</p> <p>⁴ IHAP, Université de Toulouse, INRAE, ENVT, Toulouse, France</p> <p>⁵ Euroquality, Paris, Francja</p>
  	<p>Sandra Sevilla¹, Aitor Devesa^{1,2}</p> <p>¹ Centro de Calidad Avícola y Alimentación Animal de la Comunidad Valenciana (CECAV), Castellón, Hiszpania</p> <p>² Centre de Sanitat Avícola de Catalunya i Aragó (CESAC), Reus, Hiszpania</p>
 	<p>Annick Spaans</p> <p>Southern Agriculture and Horticulture Organization (ZLTO), 's-Hertogenbosch, Holandia</p>
 	<p>Artur Żbikowski, Piotr Szeleszczuk, Karol Pawłowski, Krzysztof Adamczyk</p> <p>Katedra Patologii i Diagnostyki Weterynaryjnej, Instytut Medycyny Weterynaryjnej, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie</p>
 	<p>László Kovács</p> <p>Department of Animal Hygiene, Herd Health and Mobile Clinic, University of Veterinary Medicine, Budapest, Węgry</p>
 	<p>Alessandra Piccirillo¹, Giuditta Tilli¹, Angela Trocino², Roberta Tolosi¹</p> <p>¹ Department of Comparative Biomedicine and Food Science, University of Padua, Legnaro, Włochy</p> <p>² Department of Agronomy, Food, Natural Resources, Animals and Environment, University of Padua, Legnaro, Włochy</p>

SPIS TREŚCI

1 WPROWADZENIE DO PRZEWODNIKA	7
1.1 Znaczenie bioasekuracji w łańcuchu produkcji drobiarskiej.....	7
1.2 Opracowywanie zasad dobrych praktyk bioasekuracyjnych.....	8
1.3 Cele projektu Netpoulsafe.....	9
2 PODRĘCZNIK PROJEKTU NETPOULSAFE.....	10
2.1 Cel	10
2.2 Struktura i elementy podręcznika.....	10
2.3 W jaki sposób i dlaczego wybrano konkretne środki wspierające?.....	13
3 ŚRODKI WSPIERAJĄCE WDRAŻANIE BIOASEKURACJI NA FERMIE DLA PRODUCENTÓW DROBIU...16	
3.1 Praktyczne arkusze informacyjne pomagające Producentom w zarządzaniu Ryzykiem związanym z bezpieczeństwem biologicznym na fermach.....	16
3.2 Edukacja i szkolenia Producentów drobiu.....	18
3.3 Kontrola weterynaryjna Personelu, opracowanie specjalnej listy kontrolnej bezpieczeństwa biologicznego.....	19
3.4 Regulacje prawne dotyczące bioasekuracji ferm drobiu we Włoszech.....	22
3.5 Lista kontrolna do oceny bezpieczeństwa biologicznego na fermach drobiu we Włoszech.....	25
3.6 Kontrole bezpieczeństwa biologicznego (przez interesariuszy) w przedsiębiorstwach zintegrowanych.....	28
3.7 Spotkania online Zespołu ds. Zdrowia na fermie z wykorzystaniem Paint 3D i Google maps w celu poprawy zagospodarowania przestrzennego fermy.....	31
3.8 Szkolenie dla producentów drobiu w zakresie przygotowania na fermie zaplecza technicznego dla wizytującego lekarza weterynarii.....	34
3.9 Czy system zintegrowany w branży drobiarskiej może być środkiem wspierającym?.....	36
3.10 Koszty związane z wystąpieniem grypy ptaków (HPAI) na fermach drobiu w Hiszpanii.....	38
3.11 Koszty związane z wystąpieniem zakażenia pałeczkami <i>Salmonella</i> na fermach drobiu w Hiszpanii.....	41
3.12 Kontrola jakości wody przy zastosowaniu belgijskiego systemu jakościowego dla drobiu – BELPLUME.....	45
4 ŚRODKI WSPIERAJĄCE WDRAŻANIE BIOASEKURACJI NA FERMIE DLA DORADCÓW.....48	
4.1 Obiektywna ocena stanu bezpieczeństwa biologicznego na fermie za pomocą narzędzia BIOCHEK.UGENT.....	48
4.2 Coaching dla Producentów w zakresie poprawy bezpieczeństwa biologicznego.....	51
4.3 Szkolenia producentów drobiu w zakresie bezpieczeństwa biologicznego.....	54
4.4 Spotkania grup dyskusyjnych w celu lepszego wsparcia Producentów drobiu w zakresie bezpieczeństwa biologicznego.....	57
4.5 Audyt bezpieczeństwa biologicznego z wykorzystaniem dedykowanego programu PULSE.....	60
4.6 Przewodnik dla Producentów drobiu z rekomendacjami jak wdrażać przepisy dotyczące bezpieczeństwa biologicznego na fermach.....	63
4.7 Dla dobrej współpracy - poznaj siebie i swoich Doradców!.....	65
4.8 Poprawa bezpieczeństwa biologicznego dzięki współpracy Zespołu ds. Zdrowia na fermie.....	68
4.9 Praktyczne narzędzie do oceny efektywności bariery sanitarnej fermy.....	71
4.10 Program BIOPON.....	74
4.11 Teoretyczne/praktyczne kursy z zakresu bezpieczeństwa biologicznego dla Producentów drobiu.....	78
4.12 Współpraca Producenta drobiu z lekarzem weterynarii nadzorującym fermę.....	81

4.13 Trening indywidualny (coaching) jako metoda pomocna w rozwiązywaniu problemów na fermach niskoprodukcyjnych.....	83
4.14 Wykorzystanie filmów do rozpowszechniania informacji wśród osób odwiedzających fermę lub Producentów drobiu.....	86
4.15 Szkolenie/warsztaty (coaching) dla pracowników fermy.....	89
5 ŚRODKI WSPIERAJĄCE WDRAŻANIE BIOASEKURACJI NA FERMIE DLA PRODUCENTÓW DROBIU I DORADCÓW.....	93
5.1 Trening indywidualny (coaching) we Włoszech: jakie są opinie o zintegrowanym systemie produkcji drobiu?.....	93
5.2 Wirtualna wizyta na fermie jako alternatywa dla wizyty fizycznej.....	96
5.3 Szkolenia (warsztaty) jako środki wspierające dla wdrażania praktyk bioasekuracji na fermach drobiu i zakładach wylęgowych.....	99
5.4 Karta informacyjna dla hodowców utrzymujących drób hobbystycznie w okresie zagrożenia grypą ptaków.....	101
6 ARKUSZE INFORMACYJNE WYJAŚNIAJĄCE, JAK PRAWIDŁOWO WDRAŻAĆ SKUTECZNE ŚRODKI BEZPIECZEŃSTWA BIOLOGICZNEGO DLA PRODUCENTÓW DROBIU.....	102
6.1 Zasady bioasekuracji dla ekip wylapujących oraz szczepiących drób.....	102
6.2 Zarządzanie higieną systemu pojenia na fermie drobiu – strategię pobierania próbek.....	105
6.3 Metody zmniejszania ryzyka związanego z wjazdem pojazdów na teren fermy drobiu.....	108
6.4 Zapobieganie zakażeniom krzyżowym na fermach wielogatunkowych.....	111
6.5 Wskazówki dotyczące skutecznego korzystania ze służby higienicznej na fermie drobiu.....	113
6.6 Jak bezpiecznie przechowywać środki dezynfekujące na fermie drobiu?.....	116
6.7 Opracowanie indywidualnego protokołu higieny dla osób wizytujących fermę.....	118
6.8 Jak motywować osoby do efektywnych działań w służbie sanitarnej na fermie?.....	121
7 ARKUSZE INFORMACYJNE WYJAŚNIAJĄCE, JAK PRAWIDŁOWO WDRAŻAĆ SKUTECZNE ŚRODKI BEZPIECZEŃSTWA BIOLOGICZNEGO DLA DORADCÓW.....	123
7.1 Interaktywne rejestry dezynfekcji i zużycia środków dezynfekcyjnych, wjazdu pojazdów na fermę, wejść do kurników, zwalczania gryzoni oraz dziennych kontroli stada drobiu.....	123
7.2 Przewodnik bioasekuracji dla producentów pasz.....	125
8 ARKUSZE INFORMACYJNE WYJAŚNIAJĄCE, JAK PRAWIDŁOWO WDRAŻAĆ SKUTECZNE ŚRODKI BEZPIECZEŃSTWA BIOLOGICZNEGO DLA PRODUCENTÓW DROBIU I DORADCÓW.....	128
8.1 Kontrola skuteczności czyszczenia i dezynfekcji kurników.....	128
8.2 Ocena praktyk bioasekuracji stosowanych w przedsionku kurnika z wykorzystaniem substancji fluorescencyjnych.....	132
8.3 Podstawowe środki higieny w zapobieganiu zakażeniom wirusem grypy ptaków.....	134
8.4 Znaczenie kontroli skuteczności procedur czyszczenia i dezynfekcji.....	136
8.5 Znaczenie bioasekuracji zewnętrznej i wewnętrznej.....	138
8.6 Zasady prawidłowego programu czyszczenia i dezynfekcji na fermie.....	141
8.7 Zasady bioasekuracji dla myśliwych.....	144
8.8 Protokół bioasekuracji dla odbioru i transportu jaj.....	146
8.9 Opracowanie instrukcji bioasekuracji w zakresie wymagań organizacyjnych i sprzętowych dedykowanych szczepieniom na fermie drobiu.....	149
9 PODSUMOWANIE.....	151

1 Wprowadzenie do przewodnika.

1.1 Znaczenie bioasekuracji w łańcuchu produkcji drobiarskiej.

Pojawiające się często ogniska wysoce zjadliwej grypy ptaków (Highly Pathogenic Avian Influenza - HPAI) potwierdziły wrażliwość europejskiego sektora drobiarskiego na tę epidemię, która, jak potwierdza doświadczenie praktyczne, może bardzo szybko rozprzestrzeniać się w różnych krajach Europy, uderzając w cały sektor drobiarski. Działania w zakresie poprawy zgodności środków w zakresie wymogów bioasekuracji w całej produkcji zwierzęcej można uznać za skuteczny kierunek zmniejszający ryzyko wprowadzenia chorób lub rozprzestrzeniania się patogenów.

Zgodnie z definicją zawartą w Kodeksie zdrowia zwierząt lądowych OIE z 2019 roku, termin „bioasekuracja” odnosi się do zestawu środków zarządzania i środków fizycznych, których stosowanie ma na celu zmniejszenie ryzyka wprowadzenia, rozwoju i rozprzestrzeniania się chorób, infekcji lub inwazji u zwierząt, w hodowli zwierzęcej i w jej obrębie.

Kontrola patogenów przenoszonych przez żywność, takich jak *Salmonella* i *Campylobacter*, stała się bardzo ważną kwestią dla zdrowia publicznego, stąd stworzono i wprowadzono odpowiednie programy ich ograniczania, jednak działania w zakresie bioasekuracji pozostają najważniejszym filarem walki z tymi patogenami.

Na poziomie fermy unikanie wprowadzania patogenów pozwala na chów zdrowszych zwierząt, co skutkuje lepszym ich dobrostanem, lepszą stabilnością systemów produkcji i mniejszym zużyciem antybiotyków, co pomaga w walce z opornością na antybiotyki.

Dwa główne filary pomagają zapobiegać występowaniu chorób na fermie:

- **Właściwe zarządzanie, dobrostan i immunoprofilaktyka chorób drobiu:**

U ptaków prawidłowo zaszczepionych oraz utrzymywanych przy zminimalizowanym poziomie stresu, ich układ odpornościowy jest lepiej przygotowany do radzenia sobie z patogenami.

- **Odpowiednia bioasekuracja w całym łańcuchu produkcji drobiarskiej:**

Oprócz silnego i sprawnego układu odpornościowego ptaków, jeszcze ważniejsze jest unikanie kontaktu i minimalizowanie możliwości zakażenia ptaków przez patogeny. Wdrożenie odpowiednich środków bioasekuracji nie tylko na fermach drobiu, ale także w całym łańcuchu produkcji drobiarskiej (obejmujące pojazdy, zakłady wylęgu, ubojnie, wytwórnie pasz, itp.) jest kluczem do zminimalizowania ryzyka przenoszenia chorób drobiu.

A jakie są najważniejsze zasady bioasekuracji? Wymieniono je poniżej:

- **Maksymalne zmniejszenie liczby pojazdów wjeżdżających na fermę, a przy każdym wjeździe wykonanie dezynfekcji** (przynajmniej) kół, zwracając szczególną uwagę na pojazdy współdzielone z innymi fermami.
- **Maksymalne zmniejszenie liczby osób wizytujących fermę** i ograniczenie ich tylko do niezbędnych wizyt (takich jak wizyty lekarzy weterynarii, serwisu zootechnicznego czy konserwatorów wyposażenia, itd.); **korzystanie z odzieży i obuwia przeznaczonego dla danego obiektu oraz dezynfekcji rąk** (zwracając szczególną uwagę na personel pracujący w innych fermach, np. ekipy wyłapujące ptaki) **w służbie sanitarnej fermy i kurnika.**

- **Prawidłowe odgraniczenie i oznaczenie strefy „brudnej” i „czystej”** na fermie i w każdym kurniku.
- **Właściwa higiena wody pitnej i paszy** (zabezpieczenie magazynu paszy i coroczna analiza jakości wody pitnej).
- **Właściwa kontrola wektorów biologicznych na fermie** (kontrola gryzoni, dzikiego ptactwa, zakaz wstępu do strefy produkcyjnej psów i kotów).
- **Brak drobiu przydomowego na terenie fermy.**
- **Właściwe postępowanie ze zwłokami padłych ptaków** (usuwanie zwłok co najmniej dwa razy dziennie, zamknięty zbiornik utylizacyjny zlokalizowany poza strefą „czystą” oraz czyszczenie i dezynfekcja zbiornika utylizacyjnego po każdym opróżnieniu).
- **Zużyta ściółka przechowywana w określonym, odizolowanym miejscu poza strefą „czystą”** (lub w przypadku braku zabezpieczonego obszaru: z dala od kurników).
- **Betonowe opaski dookoła kurników.**
- **Oddzielny i odpowiednio oznaczony sprzęt i materiały dedykowane do każdego kurnika.**
- **Zabezpieczenie magazynu ściółki** (zamknięte pomieszczenie/budynek lub inny sposób, który chroni ściółkę przed dostępem dzikich ptaków lub szkodników).
- **Prawidłowe czyszczenie i dezynfekcja obiektów, systemu pojenia, silosów paszowych pomiędzy wstawieniami oraz wykonanie higienogramu** w celu oceny procesu czyszczenia i dezynfekcji kurnika pomiędzy cyklami produkcyjnymi.

Biorąc pod uwagę te aspekty, prawidłowe wdrożenie środków bioasekuracji na fermie może być korzystne z wielu różnych powodów, takich jak: zmniejszenie prawdopodobieństwa zakażenia drobiu patogenami, minimalizowanie strat ekonomicznych związanych ze śmiertelnością ptaków lub niską wydajnością produkcyjną, zwiększenie bezpieczeństwa na poziomie zdrowia publicznego, ograniczanie wydalania patogenów zoonotycznych i rozprzestrzeniania się bakterii opornych na antybiotyki.

1.2 Opracowywanie zasad dobrych praktyk bioasekuracyjnych.

Aby wszystkie te środki bioasekuracji były skuteczne, należy opracować zasady dobrych praktyk bioasekuracji nie tylko dla Producentów drobiu lub Operatorów: rzeźni, zakładu wylęgu, wytwórni pasz, itp., ale także dla każdej osoby związanej z łańcuchem produkcji drobiarskiej (pracownicy ferm, ekipy wyłapujące ptaki, ekipy szczepiące, zespoły do czyszczenia i dezynfekcji, personel zajmujący się zwalczaniem szkodników, kierowcy, itp.).

A jakie są najważniejsze składowe tych zasad? Najważniejszym punktem jest opracowanie i wprowadzenie zasad praktyk bioasekuracji dla wszystkich osób i wyrobienie u nich codziennego „nawyku” do ich prawidłowego przestrzegania i stosowania.

Do opracowania i realizacji tych zasad i osiągnięcia założonego celu można wykorzystać wiele narzędzi i metod określanych jako „środki wspierające dla wdrażania praktyk bioasekuracyjnych”, takie jak audyty czy różne szkolenia z zakresu bioasekuracji. Cały personel zaangażowany w łańcuchu produkcji drobiarskiej musi mieć świadomość w jakim celu stosowane są środki bioasekuracji oraz jakie są możliwe konsekwencje nieprawidłowego ich stosowania. Przykładowo, każdy pracownik fermy może być bardziej zmotywowany do

dezynfekcji obuwia (poprzez przejście przez matę dezynfekcyjną lub basen ze środkiem dezynfekcyjnym), jeśli jest świadomy i będzie pamiętał, że może w ten sposób usunąć i zniszczyć wirusa HPAI z zanieczyszczonego obuwia i że może w ten sposób zapobiec konsekwencjom dla ptaków, fermy i regionu.

Ważne jest, aby te zasady w oparciu o zdobytą wiedzę i doświadczenia z tego zakresu przekazać zarówno Producentom drobiu i pracownikom ferm, ale również Doradcom, stąd konieczne jest wdrażanie skutecznych środków wspierających dla praktyk bioasekuracyjnych, w celu poprawy zgodności tych środków w produkcji drobiarskiej. Utrzymanie wysokiej skuteczności tych zasad jako rutynowych codziennych praktyk jest jednak prawdziwym wyzwaniem. Aby wyjść naprzeciw temu wyzwaniu, można znaleźć wiele inspiracji w innych krajach, które mogą dysponować innowacyjnymi i skutecznymi sposobami wspierania Producentów drobiu w dążeniach do poprawy zgodności środków bioasekuracji.

1.3 Cele projektu Netpoulsafe.

Głównym celem projektu było **utworzenie europejskiej sieci wymiany wiedzy i stosowanych praktyk w zakresie bioasekuracji oraz środków wspierających służących poprawie ich przestrzegania przez podmioty zaangażowane w produkcję drobiarską.**

Sieć ta objęła cały łańcuch drobiarski, np. Producentów drobiu i lekarzy weterynarii; od zakładów wylęgowych po zakłady ubojowe; w różnych typach produkcji i gatunków: kurcząt, indyków i kaczek rzeźnych oraz kur niosek (w systemie zamkniętym i wolnowybiegowym - "free range"), a także stad reprodukcyjnych (system zamknięty); transportu drobiu; organizacji producenckich, zootechników, zakładów ubojowych, producentów pasz, integracji, doradców, organizacji międzybranżowych i decydentów, i została utworzona w celu:

- **Zebrania danych dotyczących stosowanych praktyk bioasekuracyjnych** i wykazania, że są one prawidłowo (lub nieprawidłowo) stosowane w terenie.
- **Zebrania, analizy i wyboru najskuteczniejszych** środków wspierających zapewniających zgodność praktyk bioasekuracyjnych, które są stosowane w czołowych krajach europejskich zajmujących się intensywną produkcją drobiarską (produkcja mięsa i jaj)
- **Oceny wybranych środków wspierających na fermach pilotowych** w różnych krajach, dla różnych gatunków i systemów produkcji, w celu wykazania ich skuteczności i wpływu na stosowanie praktyk bioasekuracji. Wybrane środki wspierające, które zostały ocenione na fermach pilotowych to: **trening indywidualny w postaci coachingu (spotkania na żywo i wirtualnie), podejście partycypacyjne i dyskusje grupowe, wirtualne wycieczki po fermach, warsztaty na żywo, szkolenia z zakresu bioasekuracji oraz wykorzystanie modułów edukacyjnych.**
- **Udostępniania** uzyskanych wyników Producentom drobiu, Doradcom i całemu sektorowi drobiarskiemu za pośrednictwem opracowanych materiałów edukacyjnych: **arkuszy informacyjnych, filmów, podcastów, modułów e-learningowych**, wyjaśniających, które środki wspierające są najskuteczniejsze lub najbardziej interesujące do zastosowania; jakie są korzyści dla Producentów drobiu i w jaki sposób te środki wspierające można wdrożyć

w praktyce. Materiały te są dostępne na stronie internetowej projektu i **rozpowszechniane** poprzez **warsztaty, szkolenia i inne wydarzenia edukacyjne**.

2 Przewodnik projektu Netpoulsafe.

2.1 Cel.

Celem niniejszego podręcznika jest zebranie w jednym opracowaniu **50 najskuteczniejszych środków wspierających** i/lub praktyk bioasekuracji i przedstawienia ich w postaci **arkuszy informacyjnych** łatwych do zrozumienia, zarówno dla Producentów drobiu, jak i Doradców (w tym lekarzy weterynarii). Materiały zostały przygotowane przez Partnerów z każdego kraju uczestniczącego w projekcie (Belgia, Francja, Hiszpania, Holandia, Polska, Węgry, Włochy) i są dostępne w kilku wersjach językowych.

Co to są środki wspierające wdrażanie bioasekuracji? Są to różne działania/metody dostępne dla Producentów drobiu i Doradców, które pomagają zrozumieć i wdrażać praktyki bioasekuracji i poprawić ich zgodność z jej wymogami. Różne rodzaje kursów i szkoleń, audyty, przepisy prawne, itp., to tylko niektóre ze środków wspierających zebranych i przedstawionych w tym podręczniku. Każdy ze środków wspierających przedstawiono w formie arkuszy informacyjnych. Te arkusze informacyjne skupiają się na opisanu w wizualny, praktyczny i łatwy do zrozumienia sposób, jak są wdrażane zalecane środki wspierające. Podręcznik zawiera **50 działań wspierających** opracowanych na podstawie wyników projektu Netpoulsafe. Wymienione środki wspierające, są stosowane w różnych krajach uczestniczących w projekcie, a dodatkowo niektóre z nich okazały się wysoce skuteczne dla wdrażania praktyk bioasekuracji w fazie oceny na fermach pilotażowych podczas trwania projektu. Niektóre z opisanych w podręczniku środków przedstawiają, jak prawidłowo należy wdrażać ważne praktyki bioasekuracji, więc sam podręcznik jako opracowanie zwarte również pełni rolę środka wspierającego.

2.2 Struktura i elementy podręcznika.

Treść techniczną niniejszego podręcznika podzielono na **sześć części**: pierwsza (rozdział 3) zawiera **środki wspierające** dedykowane dla **Producentów drobiu**, druga (rozdział 4) zawiera **środki wspierające** dla **Doradców** (w tym lekarzy weterynarii) i trzecia (rozdział 5) działania wspierające dla **Producentów i Doradców** (łącznie). Część 4 (rozdział 6), 5 (rozdział 7) i 6 (rozdział 8) zawierają **arkusze informacyjne wyjaśniające, jak prawidłowo wdrożyć skuteczne środki bioasekuracji** odpowiednio dla Producentów, Doradców (w tym lekarzy weterynarii).

Niektóre środki zostały opisane w sposób dzięki któremu Producenci drobiu będą mogli je bezpośrednio stosować bez potrzeby korzystania z pomocy Doradcy, podczas gdy inne wymagają przeszkolenia przez Doradców, zanim będą mogły zostać wdrożone na fermie. Dlatego też, w zależności od roli Czytelnika, który korzysta z niniejszego przewodnika, powinien On przejść do sekcji, która Go dotyczy. Wiele środków wspierających, których adresatami są lekarze weterynarii, opisuje metody i techniki, których ostatecznymi beneficjentami są Producenci drobiu. Oznacza to, że środek wspierający może opisywać, jak przeprowadzić indywidualny trening w postaci sesji coachingowej, wyjaśniając Doradcom, jak skutecznie poprowadzić taką sesję. W takich spotkaniach - sesjach aktywnie angażują się

także Producenci drobiu, a ostatecznym celem jest poprawa bioasekuracji na ich fermach, stąd też jest to środek wspierający, który jest przydatny szczególnie dla Producentów drobiu.

W każdym arkuszu informacyjnym który opisuje środek wspierający znajduje się następująca tabela:

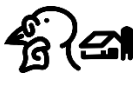

Lewa kolumna przedstawia **odbiorców** arkusza informacyjnego, którymi mogą być Producenci drobiu lub Doradcy (w tym lekarze weterynarii). Poniżej znajduje się znaczenie następujących ikon:

	Producenci drobiu
	Doradcy (włączając lekarzy weterynarii)

Środkowa kolumna odpowiada gatunkowi drobiu/systemowi produkcji dla którego dany **środek wspierający** został **opisany w arkuszu informacyjnym**. Środki te sprawdziły/sprawdzają się w danym kraju i dla danego gatunku i systemu produkcji, ale mogą mieć również zastosowanie dla pozostałych gatunków lub systemów produkcji w innych krajach.

Poniżej znajduje się znaczenie następujących ikon:

	Kurczęta rzeźne: system zamknięty
	Kurczęta rzeźne: system wolnowybiegowy (free range)
	Kurczęta rzeźne: system zamknięty i wolnowybiegowy (free range)
	Stada reprodukcyjne kur

	Nioski jaj konsumpcyjnych: system zamknięty
	Nioski jaj konsumpcyjnych: system wolnowybiegowy (free range)
	Nioski jaj konsumpcyjnych: system zamknięty i wolnowybiegowy (free range)
	Indyki rzeźne: system zamknięty
	Indyki rzeźne: system wolnowybiegowy (free range)
	Indyki rzeźne: system zamknięty i wolnowybiegowy (free range)
	Stada reprodukcyjne indyków
	Kaczki rzeźne: system zamknięty
	Kaczki rzeźne: system wolnowybiegowy (free range)
	Kaczki rzeźne: system zamknięty i wolnowybiegowy (free range)
	Stada reprodukcyjne kaczek
	Drób (wszystkie gatunki): system zamknięty
	Drób (wszystkie gatunki): system wolnowybiegowy (free range)
	Drób (wszystkie gatunki): system zamknięty i wolnowybiegowy (free range)

Kolumna **po prawej stronie** wskazuje **kraj, w którym opisany środek wsparcia był/jest stosowany**. Niektóre środki wsparcia, które okazały się efektywne w jednym kraju, mogą okazać się skuteczne także w innym kraju. Niektóre narzędzia dostępne wyłącznie w języku ojczystym danego kraju, mogą być również przydatne w innych krajach, ponieważ mogą stanowić inspirację do rozwoju takich narzędzi w tych krajach.

Dla wybranych środków wspierających przygotowano różne materiały **audiowizualne**, takie jak filmy i podcasty, aby uzupełnić informacje na ich temat i jeszcze bardziej ułatwić ich zrozumienie. Linki do tych materiałów są podane na dole każdego arkusza informacyjnego w podręczniku.

2.3 W jaki sposób i dlaczego wybrano konkretne środki wspierające?

Jak wspomniano powyżej, w podręczniku przedstawiono **50 środków wspierających, z których część została pomyślnie wdrożona i oceniona na fermach pilotażowych w różnych krajach uczestniczących w projekcie**.

W jaki sposób wybrano środki wspierające do oceny na fermach pilotażowych?

W pierwszym roku realizacji projektu opracowano dedykowane kwestionariusze dla Producentów drobiu i Doradców dla różnych typów produkcji: kurcząt rzeźnych, kur niosek jaj konsumpcyjnych oraz kaczek w systemie zamkniętym i wolnowybiegowym (free range), a także indyków i stad reprodukcyjnych w systemie zamkniętym. Ponadto opracowano dedykowane kwestionariusze dla Operatorów (zakładów ubojowych, dostawców pasz, skupu i pakowania jaj konsumpcyjnych i zakładów wylęgu drobiu. Zebrano łącznie **406** kwestionariuszy z 7 krajów (Belgia, Francja, Hiszpania, Holandia, Węgry, Włochy, Polska). W pierwszej części kwestionariusze zawierały pytania dotyczące praktyk bioasekuracyjnych, które zostały do tej pory wdrożone lub nie, a w przypadku tych ostatnich – przyczyny ich niewdrożenia. Dzięki drugiej części kwestionariusza zebrano informacje dotyczące **środków wspierających** służących wdrażaniu praktyk bioasekuracyjnych tzn., które środki **były/są skuteczne** w opinii ankietowanych, a które powinny być wdrożone. Poniżej znajduje się lista wszystkich środków wspierających, które uwzględniono w kwestionariuszach (jako opcje odpowiedzi dla ankietowanych), oraz inne środki, które krajowi Facylitatorzy Sieci (Network Facilitators) określili po przeprowadzeniu badań ankietowych:

- **Szkolenia z zakresu bioasekuracji:** wizyta na dobrze zorganizowanej fermie/zakładzie (wizyta terenowa), dyskusje grupowe (również pomiędzy Producentami drobiu w tej samej integracji), warsztaty na żywo, filmy, webinaria i moduły edukacyjne.

Niezależnie od tego, czy odbywają się one podczas bezpośredniego spotkania (również na fermie), czy też online, indywidualnie czy w grupach, te różne rodzaje szkoleń w zakresie bioasekuracji są bardzo ważne. Zwiększają one świadomość Producentów drobiu na temat samych czynników ryzyka oraz przedstawiają rozwiązania w jaki sposób można uniknąć tych czynników lub złagodzić niekorzystne ich efekty poprzez wdrożenie odpowiednich praktyk bioasekuracji. Organizowanie takich spotkań okresowo jest konieczne nie tylko dla Producentów drobiu, ale dla wszystkich pracowników ферmy, jak również dla osób prowadzących tego typu szkolenia.

- **Prowadzenie kampanii informacyjnych promujących bioasekurację:** konferencje/webinaria spotkania Producentów drobiu, ulotki/banery/plakaty, media (telewizja, Internet, YouTube, itp.), grupy w mediach społecznościowych (grupy WhatsApp,

Facebook, LinkedIn, itp.) oraz gadżety: (linijki, ołówki, breloczki do kluczy, kubki, torby, itp.).

Kampanie komunikacyjne prowadzone za pośrednictwem różnych kanałów i wydarzeń są ważne, ponieważ podkreślają znaczenie przestrzegania środków bioasekuracji.

- **Materiały edukacyjne:** Książki/przewodniki/podręczniki/artykuły naukowe/czasopisma/prasa branżowa, plakaty/banery/biuletyny/ulotki, Media: telewizja i Internet (YouTube, itp.), grupy w mediach społecznościowych (Facebook, LinkedIn, itp.)

Różne materiały edukacyjne są dobrym narzędziem zarówno dla Producentów drobiu, jak i Doradców, ponieważ w odpowiedni sposób opisują, w jaki sposób prawidłowo wdrażać różne środki bioasekuracji. Ponadto można się z nich korzystać w dowolnej chwili.

- **Kontrole bioasekuracji (audyty):** przeprowadzane przez urzędowe instytucje lub podmioty nieurzędowe: przez interesariuszy (integracje, itd.), inne strony trzecie (klienci, instytucje certyfikujące jakość)

Dużą pomocą dla Producentów drobiu jest audyt fermy pozwalający na wykrycie czynników ryzyka związanych z przedostaniem się specyficznych patogenów do ich fermy.

- **Regulacje prawne wspierające wdrażanie bezpieczeństwa biologicznego** (legislacje prawne, wewnętrzne standardowe procedury stosowane w integracji).

W każdym kraju obowiązkowo stosowane są środki bioasekuracji wymienione szczegółowo w przepisach prawnych, a przepisy te są narzędziem pomagającym spełnić te wymagania. Również fermy włączone do integracji posiadają wewnętrzne standardy i procedury, które należy spełnić, aby należeć do integracji, nawet jeśli nie są one wymagane przez prawo krajowe.

- **Wsparcie doradcy ds. bioasekuracji (specjalisty ds. bioasekuracji/lek. weterynarii, itd.):** wsparcie bezpośrednie podczas wizyty na fermie/zakładzie; wsparcie na odległość poprzez kontakt telefoniczny, e-mail, Facebook, itp.), ale także metody treningu indywidualnego – sesji coachingowych prowadzonych przez Doradców.

Specjalistyczne doradztwo dla każdego Producenta drobiu jest bardzo przydatne, ponieważ ma na celu rozwiązanie konkretnych problemów indywidualnie dla fermy, w drodze bezpośredniego lub pośredniego kontaktu.

- **Udział w konkursach na najlepszą bioasekurację na fermie** (z nagrodami, certyfikatami, itd.)

Organizowanie różnych konkursów dla ferm w celu uzyskania nagród i/lub certyfikatów może stanowić zachętę i motywację do poprawy poziomu bioasekuracji na fermach.

- **Wsparcie finansowe na wdrażanie bioasekuracji.**

Pomoc finansowa Producentom drobiu jest konieczna, ponieważ często tym, co utrudnia podnoszenie poziomu bioasekuracji na fermie są względy finansowe.

Inne środki wspierające: Zachęta finansowa przydatna do poprawy przestrzegania bioasekuracji oraz kary dla Producentów drobiu za nieprzestrzeganie ustalonych przepisów (zerwanie współpracy z Producentem)

Na podstawie większości odpowiedzi udzielonych w różnych kwestionariuszach w każdym kraju, każdy Partner określił środki wspierające, które zostały wdrożone i okazały się skuteczne w Jego kraju, wybierając najważniejsze z nich i opisując je w formie arkuszy informacyjnych. Wyjaśniono sposoby wdrażania tych środków, wybór celu, tak, aby w prosty i wizualny sposób pokazać, jak działają te środki i jakie są zalety ich stosowania.

Jak wspomniano wcześniej, każdy z Partnerów przeanalizował dane dla swojego kraju, i wykazano, które środki wsparcia nie zostały jeszcze wdrożone, a zostały zaznaczone w ankietach jako ważne i konieczne do wdrożenia. Kierując się tymi opiniami ankietowanych skuteczność niektórych z nich oceniono na wielu fermach pilotowych od połowy 2022 roku do połowy 2023 roku. Dodatkowo na podstawie ankiet jak i podczas procesu oceny wybranych środków na fermach pilotażowych, Partnerzy zebrali opinie na temat potrzebnych środków wspierających dla Producentów drobiu i Doradców, a następnie zdobytą wiedzę wykorzystano do prostego wyjaśnienia niektórych praktyk bioasekuracji.

We wstępie podręcznika wyjaśniono znaczenie bioasekuracji w całym łańcuchu produkcji drobiarskiej, a także potrzebę stworzenia kultury bioasekuracji u wszystkich osób związanych z branżą drobiarską. Podkreślono także główne cele projektu Netpoulsafe i wyjaśniono, jak prawidłowo korzystać z niniejszego podręcznika. W tym opracowaniu znajdziecie Państwo opis 50 środków wspierających w formie arkuszy informacyjnych, które pomogą w poprawie zgodności z wymogami bioasekuracji na Państwa fermach lub pomogą Państwu prowadzić doradztwo z zakresu bioasekuracji na fermach.

3 Środki wspierające wdrażanie bioasekuracji na fermie dla Producentów drobiu

3.1 Praktyczne arkusze informacyjne pomagające Producentom w zarządzaniu ryzykiem związanym z bezpieczeństwem biologicznym na fermach.

NetPoulSafe

PRAKTYCZNE ARKUSZE POMAGAJĄCE PRODUCENTOM W ZARZĄDZANIU RYZYKIEM ZWIĄZANYM Z BEZPIECZEŃSTWEM BIOLOGICZNYM NA FERMACH

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- 1 - Producenci często mają trudności ze zrozumieniem, jak praktycznie wdrożyć przepisy dotyczące bezpieczeństwa biologicznego na swoich fermach.
- 2 - ITAVI przygotowało praktyczne materiały informacyjne wyjaśniające "prostymi słowami", jak wdrożyć francuskie przepisy dotyczące zasad bezpieczeństwa biologicznego na fermach w zależności od różnych systemów produkcji dla wszystkich konkretnych przypadków.

Praktyczne materiały informacyjne, mające na celu pomóc Producentom w opracowaniu ich własnego planu bezpieczeństwa biologicznego na fermie

Francuskie przepisy dotyczące bezpieczeństwa biologicznego zostały ustanowione w reakcji na pierwsze ogniska grypy ptaków we Francji. Wymagają one od każdego Producenta drobiu **opracowania w formie pisemnej własnego planu bezpieczeństwa biologicznego** opartego na analizie ryzyka, uwzględniającego jego organizację, środowisko fermy i codzienne praktyki.

Aby pomóc Producentom w opracowaniu takiego planu, oprócz innego wsparcia (szkolenia, istniejące specyfikacje, doradztwo lekarzy weterynarii i techników), stworzono kilka **praktycznych materiałów edukacyjnych**, które wyjaśniają, w jaki sposób przepisy prawne mają być wprowadzone i zastosowane do konkretnych sytuacji (bardzo małe fermy z kilkoma produkcjami, sprzedaż bezpośrednia itp.), identyfikując związane z nimi ryzyko i przedstawiając zalecenia.

3.2 Edukacja i szkolenia Producentów drobiu.

NetPoulSafe

EDUKACJA I SZKOLENIA PRODUCENTÓW

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Znaczenie edukacji i szkoleń z zakresu bioasekuracji
- Co to jest bioasekuracja? Niewłaściwe i prawidłowe praktyki bezpieczeństwa biologicznego
- Jak możemy je poprawić?

Uniwersytet Medycyny Weterynaryjnej w Budapeszcie (UVMB) od 2022 r. prowadzi kompleksowe szkolenia na temat bezpieczeństwa biologicznego dla Producentów, kierowników ferm i liderów sektora drobiarskiego.

Trening w formie
hybrydowej:
kontaktowej i online

Profesjonalne materiały, filmy szkoleniowe:

- Zrozumienie bioasekuracji, niewłaściwe i prawidłowe praktyki
- Przenoszenie chorób zakaźnych
- Zabezpieczenia personelu i higiena na fermie
- Czyszczenie i dezynfekcja

Kwestionariusze, ćwiczenia online – przed i po szkoleniu

- Jak wygląda bioasekuracja na Twojej fermie?
- Elementy bioasekuracji, które należy zmienić - co możesz zrobić by je poprawić?

Wizyta na fermie: jednodniowa wizyta na fermie – weryfikacja w formie praktycznej wszystkiego, czego się nauczyliśmy

Więcej informacji poniżej:

- strona projektu NETPOULSAFE: <https://www.netpoulsafe.eu/>

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

3.3 Kontrola weterynaryjna Personelu, opracowanie specjalnej listy kontrolnej bezpieczeństwa biologicznego.

KONTROLA WETERYNARYJNA PERSONELU, OPRACOWANIE SPECJALNEJ LISTY KONTROLNEJ BEZPIECZEŃSTWA BIOLOGICZNEGO

Specjalna lista kontrolna dla bioasekuracji

- Krajowe Biuro Bezpieczeństwa Łańcucha Żywnościowego (po węgiersku NÉBIH), Węgierska Rada ds. Produktów Drobiowych + UVMB – profesjonalne wsparcie, rozwój
- **Cele:** udzielanie wsparcia, wskazówek dla Producentów w celu zbudowania spójnego, dobrze kontrolowanego bezpieczeństwa biologicznego
- **Motywacja:** rekompensata finansowa zależna od wyników

Jak to działa?

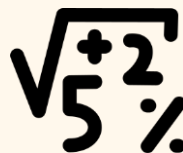

47 pytań dotyczących:

- Struktury gospodarstwa, bioasekuracji, higieny, pracowników, zasad, kontroli weterynaryjnych, środków zapobiegawczych, itp.
- **Załączone zdjęcia, zeskanowane dokumenty**
- Zdjęcia zrobione aplikacją na smartfona – na niej współrzędne GPS – nie ma szans na oszustwo!
- Informacje o: szatniach, ubraniach i sprzęcie, środkach dezynfekujących, systemie karmienia / pojenia, przechowywaniu paszy i ściółki, kontroli gryzoni, planie bioasekuracji, wynikach higienicznych próbek, itp..

KONTROLA WETERYNARYJNA PERSONELU, OPRACOWANIE SPECJALNEJ LISTY KONTROLNEJ BEZPIECZEŃSTWA BIOLOGICZNEGO

W jaki sposób przeprowadzić kontrolę?

- Weryfikacja przez doradcę
  - Online przez wideoczat
  - Osobista wizyta na fermie
- Każde pytanie jest punktowane
- Całkowity wynik 226
  - >185 – doskonały
  - 146-185 – bardzo dobry
  - 114-145 – dobry
  - <114 – nie spełnia wymogów
- Doradca wystawia certyfikat dla uzyskanych wyników (ważny 1 rok)
- Standardowo: 60% rekompensaty finansowej (np. w przypadku AI)
- Jeśli wynik jest dobry lub bardzo dobry: rekompensata +25%
- Jeśli wynik jest doskonały rekompensata: +30%

Korzyści z działań?

- **Motywacja i wspieranie Producentów**
- **Dobrze kontrolowana bioasekuracja**
- **Lepsza i bezpieczniejsza produkcja**

Więcej informacji poniżej:

- Strona projektu NETPOULSAFE: <https://www.netpoulsafe.eu/>

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

3.4 Regulacje prawne dotyczące bioasekuracji ferm drobiu we Włoszech.

REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE BIOASEKURACJI FERM DROBIU WE WŁOSZECH

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Znaczenie regulacji prawnych w zakresie bezpieczeństwa biologicznego drobiu
- Skupienie się na konkretnych regulacjach dla poszczególnych gatunków w danym regionie
- Propozycje dla Producentów

We Włoszech obowiązują krajowe przepisy dotyczące bezpieczeństwa biologicznego dla wszystkich gatunków drobiu. Określa je Rozporządzenie Ministerstwa w sprawie Bezpieczeństwa Biologicznego (O.M. 26 sierpnia 2005)

Ale jak do tego doszliśmy?

Brak obowiązującego rozporządzenia dotyczącego bezpieczeństwa biologicznego

1999-2004
Liczne ogniska zjadliwej grypy ptaków

2005
Pierwsza wersja Rozporządzenia Ministerstwa dotyczącego bezpieczeństwa biologicznego

2005-2021
Rozporządzenie Ministerstwa dotyczące bezpieczeństwa biologicznego wprowadzanie poprawek

2021
Ostateczna wersja Rozporządzenia Ministerstwa dotyczącego bezpieczeństwa biologicznego

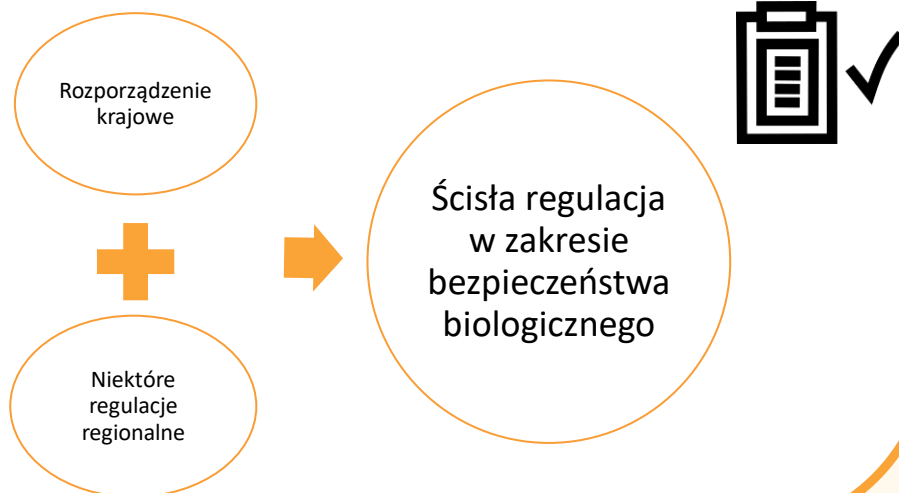
REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE BIOASEKURACJI FERM DROBIU WE WŁOSZECH

Pomimo krajowego rozporządzenia (O.M. z 26. sierpnia wraz z kolejnymi zmianami)

niektóre regiony mogą wprowadzać dodatkowe i szczególne regulacje.

Zatem, bezpieczeństwo biologiczne na fermach drobiu jest ściśle regulowane.

REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE BIOASEKURACJI FERM DROBIU WE WŁOSZECH

Tak jest na przykład w regionie Wenecji Euganejskiej, który ustanowił szczególne przepisy dotyczące indyków.

DGR n. 634 z 11. maja 2016 wraz z kolejnymi zmianami

Posiadanie szczegółowych przepisów pozwala na ustalenie zasad, których należy przestrzegać, gdyż jest to korzystne dla wszystkich podmiotów sektora drobiarskiego, przede wszystkim dla Producentów.

Zatem biorąc pod uwagę istnienie szczególnych przepisów prawnych dotyczących bezpieczeństwa biologicznego, proponuje się aby Producentom:

- **Zapoznali się** dokładnie z przepisami!
- **Byli na bieżąco** z informacjami!
- **Polegali na** opinii urzędowego lekarza weterynarii!

Więcej informacji poniżej:

- Strona projektu NETPOULSAFE: <https://www.netpoulsafe.eu>

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

Link: Rozporządzenie Ministerstwa w sprawie Bezpieczeństwa Biologicznego (O.M. 26 sierpnia 2005, więcej informacji dostępne [tutaj](https://www.gazzettaufficiale.it/eli/id/2021/04/22/21A02448/sg).
<https://www.gazzettaufficiale.it/eli/id/2021/04/22/21A02448/sg>

3.5. Lista kontrolna do oceny bezpieczeństwa biologicznego na fermach drobiu we Włoszech.

NetPoulSafe

LISTA KONTROLNA DO OCENY BEZPIECZEŃSTWA BIOLOGICZNEGO NA FERMACH DROBIU WE WŁOSZECH

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Ocena środków bezpieczeństwa biologicznego stosowanych na fermach drobiu
- Kontrola bezpieczeństwa biologicznego na fermie przez urzędowych lekarzy weterynarii
- Stosowanie specjalnych list kontrolnych

We Włoszech przepisy krajowe dotyczące bioasekuracji w produkcji drobiu podają, że należy przeprowadzać **systematyczne kontrole** w celu określenia właściwego wdrażania środków bezpieczeństwa biologicznego.

Urzędowi lekarze weterynarii należący do lokalnych służb weterynaryjnych są odpowiedzialni za tę ocenę, a głównym narzędziem jest **ministerialna lista kontrolna** tj. specjalny kwestionariusz, w którym sprawdzane są wszystkie wymogi bezpieczeństwa biologicznego określone w przepisach. Struktura listy kontrolnej zapewnia jakościową ocenę środków bezpieczeństwa biologicznego.

ALLEGATO IV VERBALE DI SOPRALLUOGO TACCHINI Az-ULSS ___

Data sopralluogo ..... Verbalizzante .....

DATI ANAGRAFICI

Ragione sociale ..... Codice Aziendale
Comune ..... Prov .....

1 - INDIVIDUAZIONE DELLE RESPONSABILITÀ

1.1 - Detentore degli animali .....
1.2 - Genere: M F ..... 1.3 - Età .....
1.4 - Ditta socciante .....
1.5 - Veterinario aziendale ..... Tecnico .....

2 - PERSONALE ADDETTO (OLTRE AL TITOLARE)

2.1	Personale dipendente/non dipendente familiare	N. ....
2.2	Personale dipendente esterno (non familiare)	N. ....
2.3	Personale qualificato non dipendente (es. vaccinatori, caricatori)	
(specificare tipologia e numero di persone):		
2.4	Il personale qualificato è assunto tramite contratto con cooperativa	SI NO
2.5	Il personale qualificato è assunto tramite contratto per ogni singolo addetto	SI NO
2.6	Viene fornito un elenco del personale qualificato non dipendente chiaramente identificato e registrato (documentazione agli atti, es. fotocopie carte d'identità dei caricatori)	SI NO
2.7	Il personale ha firmato la DICHIARAZIONE di NON detenzione di specie avicole e di non aver tenuto comportamenti a rischio di trasmissione	SI NO
2.8	Dichiarazione di avvenuta formazione sulle biosicurezze, se presente personale dipendente	SI NO
2.9	Presenza di dichiarazioni comprovanti la formazione del personale esterno	SI NO

3 - CARATTERISTICHE DELL'ALLEVAMENTO

3.1	Anno costruzione	...../...../.....
3.2	Anno ultima ristrutturazione di rilievo (es. adeguamento norme di biosicurezza)	...../...../.....
3.3	Superficie utile di allevamento (m ²):	.....
3.4	Numero capannoni in muratura :	.....
3.5	Numero tunnel :	.....
3.6	Sesso tacchini allevati	M F MISTI

LISTA KONTROLNA DO OCENY BEZPIECZEŃSTWA BIOLOGICZNEGO NA FERMACH DROBIU WE WŁOSZACH

Urządowi lekarze weterynarii przeprowadzają **okresowe kontrole na fermach drobiu**. Po wybraniu fermy, wizyta jest uzgadniana z Producentem.

Wizyta ma **określoną procedurę**. Główne punkty to:

Przyjazd na fermę (pustą, w miarę możliwości

Lustracja całej fermy

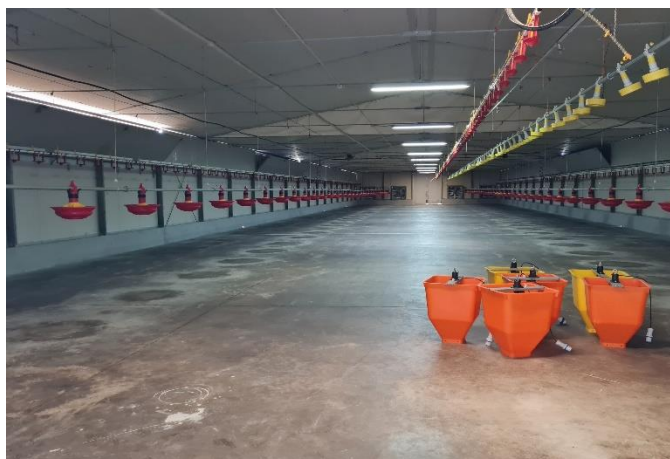
Każda ferma musi być sprawdzona wewnątrz

Kontrola podłogi w pustej hali

Kontrola wizualna fermy

Odnotowanie wszelkich uchybień

Ocena zabiegów mycia i dezynfekcji

LISTA KONTROLNA DO OCENY BEZPIECZEŃSTWA BIOLOGICZNEGO NA FERMACH DROBIU WE WŁOSZACH

Jak wygląda harmonogram kontroli bioasekuracji?

Dlatego sugeruje się, aby Producenci, podczas i po wizycie urzędowego lekarza weterynarii:

- byli **szczerzy!**
- chętnie **współpracowali!**
- **polegali** na jego opiniach!

Więcej informacji poniżej:

- Strona projektu NETPOULSAFE: <https://www.netpoulsafe.eu>

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

3.6 Kontrole bezpieczeństwa biologicznego (przez interesariuszy) w przedsiębiorstwach zintegrowanych.

NetPoulSafe

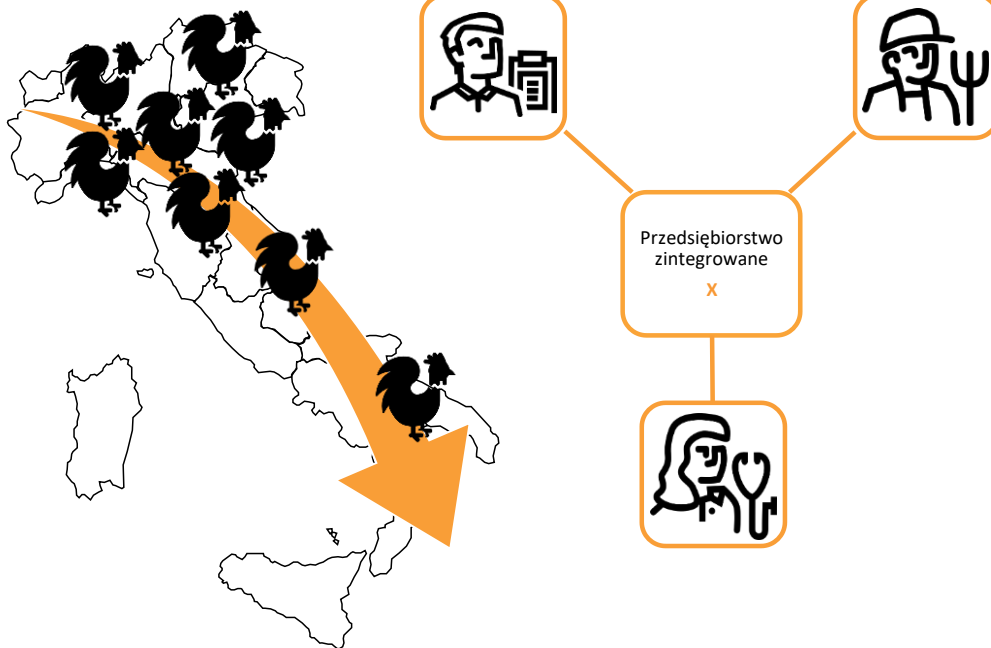
KONTROLE BEZPIECZEŃSTWA BIOLOGICZNEGO (PRZEZ INTERESARIUSZY) W PRZEDSIĘBIORSTWACH ZINTEGROWANYCH

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Ocena środków bezpieczeństwa biologicznego stosowanych na fermach drobiu
- Kontrola bezpieczeństwa biologicznego na fermie przez przedsiębiorstwa zintegrowane
- Stosowanie określonych polityk przedsiębiorstw zintegrowanych

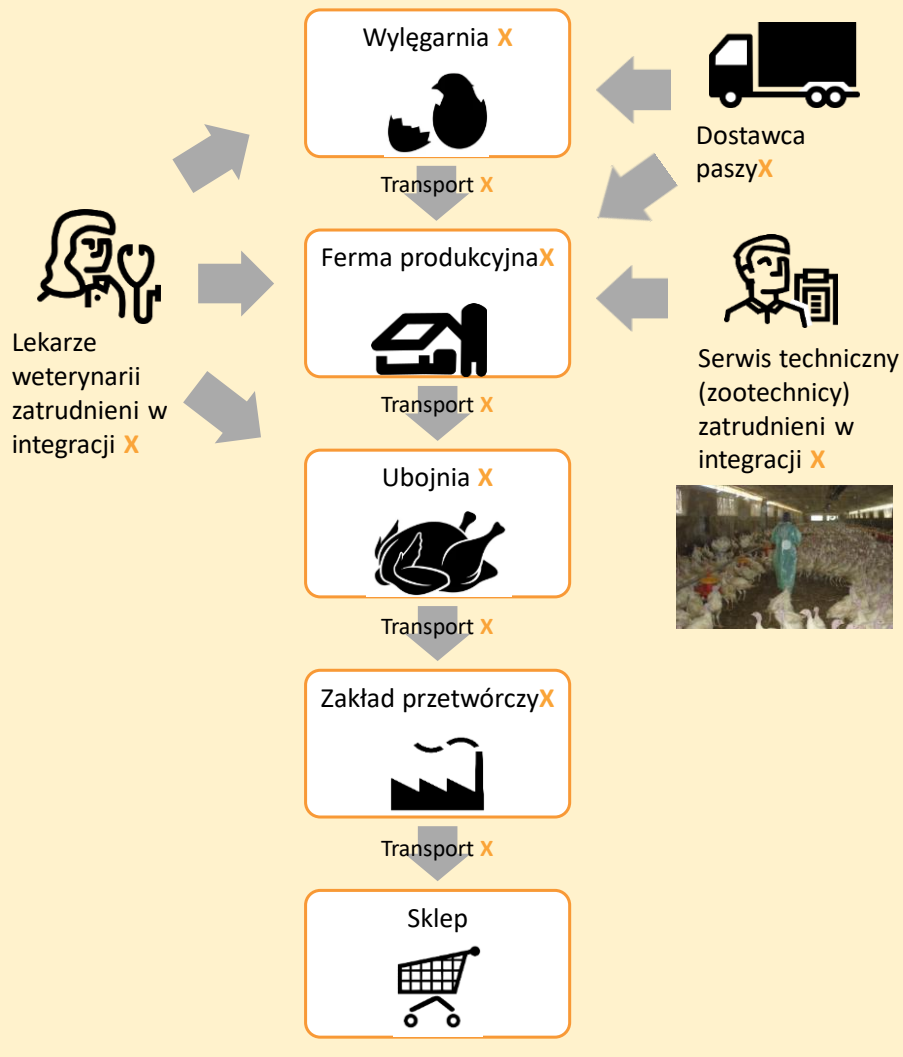
Produkcja drobiu we Włoszech jest zorganizowana w **pionowo zintegrowane łańcuchy** tj. przedsiębiorstwa, które kontrolują każdy etap cyklu produkcyjnego (od wylęgarni do ubojni, wliczając w to wytwórnie pasz i personel pracujący w terenie).

KONTROLE BEZPIECZEŃSTWA BIOLOGICZNEGO (PRZEZ INTERESARIUSZY) W PRZEDSIĘBIORSTWACH ZINTEGROWANYCH

Jak zorganizowane są przedsiębiorstwa zintegrowane?

Organizacja przedsiębiorstw zintegrowanych X

- **Przedsiębiorstwo zintegrowane** zapewnia: ptaki, paszę, wsparcie (zasoby ludzkie), transport, zakłady przetwórcze
- **Producent** zapewnia: obiekty, siłę roboczą, narzędzia, sprzęt, media

KONTROLE BEZPIECZEŃSTWA BIOLOGICZNEGO (PRZEZ INTERESARIUSZY) W PRZEDSIĘBIORSTWACH ZINTEGROWANYCH

Oprócz Producenta, dwoma głównymi podmiotami które okresowo odwiedzają regularnie fermę w celu monitorowania prowadzonych działań są **technicy** i/lub **lekarze weterynarii**.

Lekarz weterynarii

- Rzadziej odwiedza fermę
- Interweniuje w przypadku problemów ze stadem
- Podejmuje decyzje o środkach interwencyjnych

Zootechnik

- Częściej odwiedza fermę
- Kontroluje wydajność stada
- Udziela wsparcia Producentowi

Przedsiębiorstwa zintegrowane posiadają własną politykę w zakresie **bezpieczeństwa biologicznego**: lekarze weterynarii i/lub zootechnicy oceniają poziom bezpieczeństwa biologicznego przy użyciu **list kontrolnych integracji**. Jeśli podczas wizyty zostanie wykryta niezgodność w zakresie bezpieczeństwa biologicznego, udzielają oni wskazówek dotyczących możliwych działań naprawczych.

Dlatego sugeruje się, aby Producenci przed i po wizycie lekarza weterynarii lub zootechnika należących do przedsiębiorstwa zintegrowanego:

- byli **jak najbardziej transparentni!**
- byli **szczerzy!**
- **ufali im!**

Więcej informacji poniżej:

- Strona projektu NETPOULSAFE: <https://www.netpoulsafe.eu>

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

3.7 Spotkania online Zespołu ds. Zdrowia na fermie z wykorzystaniem Paint 3D i Google maps w celu poprawy zagospodarowania przestrzennego fermy.

SPOTKANIA ONLINE ZESPOŁU DS. ZDROWIA NA FERMIE Z WYKORZYSTANIEM PAINT 3D I GOOGLE MAPS W CELU POPRAWY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO FERMY

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- W obecnych czasach przy wysokiej presji chorób ważne jest, aby jak najbardziej zminimalizować liczbę osób odwiedzających Państwa fermy, aby zmniejszyć ryzyko wprowadzenia patogenów.
- Połączenie w jeden Zespół: Producenta, lekarza weterynarii i innych doradców daje możliwość scalenia różnych źródeł wiedzy praktycznej, co czyni go skutecznym Zespołem w celu poprawy bezpieczeństwa biologicznego na fermie.
- Spotkania online dają wiele możliwości dla Zespołu, jak np. wspólna praca nad poprawą zagospodarowania przestrzennego fermy przy użyciu narzędzi: Microsoft Paint 3D i Google Maps. W tym arkuszu informacyjnym zostanie wyjaśnione w jaki sposób można to przeprowadzić.

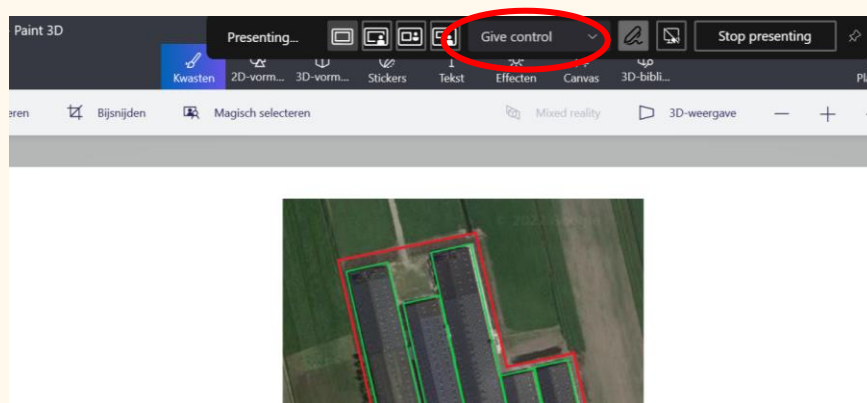
1. Zrób zrzut ekranu swojego gospodarstwa na Google Maps. Wklej zrzut ekranu w programie Microsoft Paint 3D.
2. Zorganizuj spotkanie online Microsoft Teams Zespołu ds. zdrowia na fermie (np. Producent, lekarz weterynarii, inny doradca, trener)
3. Umożliw wszystkim uczestnikom spotkania Teams prawo do bycia prezydentem.
4. Udostępnij swój ekran komputera z programem Microsoft Paint 3D.

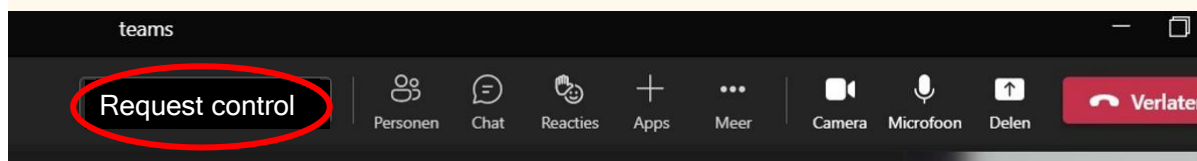

SPOTKANIA ONLINE ZESPOŁU DS. ZDROWIA NA FERMIE Z WYKORZYSTANIEM PAINT 3D I GOOGLE MAPS W CELU POPRAWY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO FERMY

5. Przekaż Uczestnikowi kontrolę nad wspólnym ekranem, dzięki czemu dwie osoby poruszające się po ekranie za pomocą kursora będą mogły wspólnie pracować.
Uwaga: maksymalnie 2 osoby, możliwe tylko na aplikacji komputerowej MS Teams.

Alternatywnie, uczestnik może również zażądać kontroli:

6. Czas zacząć rysować: zidentyfikuj strefy na fermie* używając trzech różnych kolorów: zielonego, pomarańczowego i czerwonego. Użyj do tego w programie Microsoft Paint 3D funkcji "Kształty 2D - linia".

*Podział fermy na strefy

W strefie czerwonej (brudnej) znajduje się parking i teren aż do wejścia do służby sanitarnej

W strefie pomarańczowej (droga przejściowa) znajduje się służa sanitarna, gdzie odbywa się prysznic i zmiana odzieży, oraz pomieszczenia aż do wejścia do budynków z ptakami. W tej strefie odbywa się przejście ze strefy czerwonej do zielonej i odwrotnie.

Obszar zielony (produkcyjny) obejmuje budynkami z ptakami (obszar czysty). Obszar ten jest zamknięty od strefy czerwonej i można się do niego dostać tylko przez służę sanitarną w strefie pomarańczowej.

**SPOTKANIA ONLINE ZESPOŁU DS. ZDROWIA NA FERMIE Z WYKORZYSTANIEM
PAINT 3D I GOOGLE MAPS W CELU POPRAWY ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO FERMY**

- Zidentyfikuj ważne elementy fermy dotyczące bezpieczeństwa biologicznego za pomocą różnych symboli i kolorów. Użyj w tym celu w programie Microsoft Paint 3D funkcji "Kształty 2D - linia, kwadrat i krzyżyk". Użyj różnych kolorów (patrz legenda).
- Oznaczaj szlaki piesze i komunikacyjne za pomocą różnych kolorów. Użyj do tego w programie Microsoft Paint 3D funkcji "Pędzle - marker" (patrz legenda)

	Strefa zielona		
	Strefa pomarańczowa		Trasa dla:
	Strefa czerwona		Odwiedzających i pracowników
	Parkingi		Zbiórki zwłok
	Przechowywanie zwłok		Gromadzenia obornika
	Przechowywanie obornika		Zbiórki jaj
	Magazyn jaj		Nabywców jaj
	Sprzedaż jaj		Dostarczania paszy
	Silosy paszowe		

Przykład legendy

Przykład: ferma brojlerów, program Paint 3D

- W trakcie trwania i po tych ćwiczeniach, krytyczne punkty poprawy w zakresie bezpieczeństwa biologicznego stają się jasne. Przedyskutujcie te punkty ze swoim Zespołem i zastanówcie się nad RACJONALNYM planem działania (patrz arkusz informacyjny NETPOULSAFE: Poprawa bioasekuracji dzięki wieloosobowemu Zespołowi ds. Zdrowia na Fermie).

Wskazówka: jest to również dobra metoda uczenia się od siebie nawzajem! Przeprowadzenie tego spotkania wspólnie z Zespołami z innych ferm daje wgląd w to, jak inni Producenci zarządzają swoim bezpieczeństwem biologicznym. Poprzez dodanie zdjęć ważnych elementów fermy dotyczących bezpieczeństwa biologicznego, uzyskuje się możliwość pełnego przeglądu fermy, w tym podziału na strefy, drogi dla osób wizytujących i dla transportu.

Więcej informacji poniżej:

- Strona projektu NETPOULSAFE : <https://www.netpoulsafe.eu>

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

3.8 Szkolenie dla producentów drobiu w zakresie przygotowania na fermie zaplecza technicznego dla wizytującego lekarza weterynarii.

NetPoulSafe

SZKOLENIE DLA PRODUCENTÓW DROBIU W ZAKRESIE PRZYGOTOWANIA NA FERMIE ZAPLECZA TECHNICZNEGO DLA WIZYTUJĄCEGO LEKARZA WETERYNARII

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Posiadanie dedykowanego pomieszczenia i sprzętu do diagnostyki klinicznej i sekcji zwłok zapobiega rozprzestrzenianiu się zakażeń na fermie
- Wprowadzenie programów szkoleniowych dla Producentów w zakresie organizacji odpowiedniego zaplecza technicznego dla bezpiecznej i efektywnej pracy wizytującego lekarza weterynarii.

- Stworzenie odpowiednich dedykowanych procedur (*w tym procedur badania klinicznego i sekcji zwłok ptaków*), a także **wydzielonych pomieszczeń**, ma na celu ułatwienie wizytującemu lekarzowi weterynarii bezpieczne wejście i wyjście z fermy co przyspieszy diagnostykę i właściwe leczenie stada w przypadku problemów na fermie.
- Działania takie są kluczowe, aby uniknąć zanieczyszczenia krzyżowego pomiędzy innymi budynkami w obrębie fermy!

W pomieszczeniu **dostępnym tylko dla lekarza weterynarii** powinna znajdować się:

1. szafka na produkty lecznicze i sprzęt oraz środki ochrony indywidualnej,
2. **pomieszczenie do sekcji zwłok** z odpowiednią przestrzenią roboczą i dedykowanym sprzętem sekcyjnym.

SZKOLENIE DLA PRODUCENTÓW DROBIU W ZAKRESIE PRZYGOTOWANIA NA FERMIE ZAPLECZA TECHNICZNEGO DLA WIZYTUJĄCEGO LEKARZA WETERYNARII

1. Zlokalizuj stanowisko do diagnostyki pośmiertnej optymalnie wewnątrz pomieszczenia do przechowywania zwłok ptaków
2. Przygotuj mały metalowy stolik i komplet narzędzi do sekcji zwłok
3. Miejsce powinno być łatwe do oczyszczenia i powinno być dezynfekowane po każdym użyciu

Takie szkolenie dla Producentów jest niezbędne do efektywnego wdrażania praktyk bioasekuracji na fermie drobiu i ma na celu uświadomienie Producentom wagi tego zagadnienia.

Więcej informacji poniżej :

- Strona projektu NETPOULSAFE : <https://www.netpoulsafe.eu>

„Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).”

NetPoulSafe

[Kanał YouTube projektu NETPOULSAFE](#)

<https://www.youtube.com/@netpoulsafeproject>

3.9 Czy system zintegrowany w branży drobiarskiej może być środkiem wspierającym?

NetPoulSafe

CZY SYSTEM ZINTEGROWANY W BRANŻY DROBIARSKIEJ MOŻE BYĆ ŚRODKIEM WSPIERAJĄCYM?

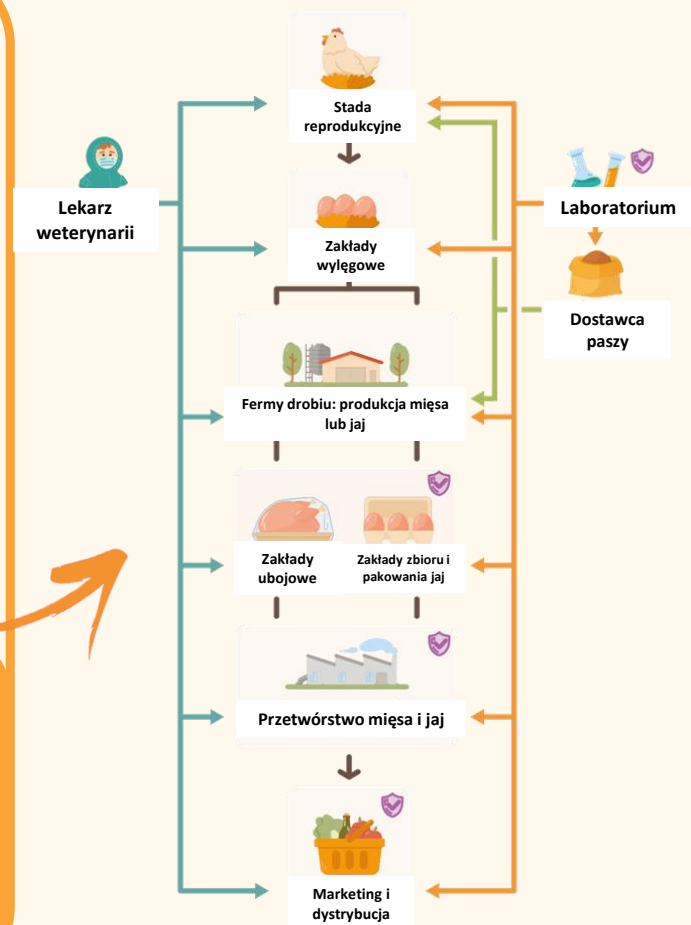
ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Integracja w branży drobiarskiej.
- Korzyści dla Producentów drobiu.
- Środki wspierające dla wdrażania praktyk bioasekuracji.

Czy kiedykolwiek słyszałeś o «**integracjach w branży drobiarskiej**»? Integracja - to organizacja produkcji, która kontroluje **cały łańcuch produkcyjny w chowie drobiu** od wytwarzania paszy dla ptaków po dystrybucję produktów końcowych.

Zintegrowany system umożliwia wprowadzenie i funkcjonowanie **systemu kontroli na wszystkich etapach produkcji drobiarskiej** prowadzonej przez integrację, wliczając w to czynności wykonywane przez Producentów drobiu na fermie.

Kliknij tutaj po więcej informacji o hodowli drobiu we Włoszech

quality assurance

CZY SYSTEM ZINTEGROWANY W BRANŻY DROBIARSKIEJ MOŻE BYĆ ŚRODKIEM WSPIERAJĄCYM?

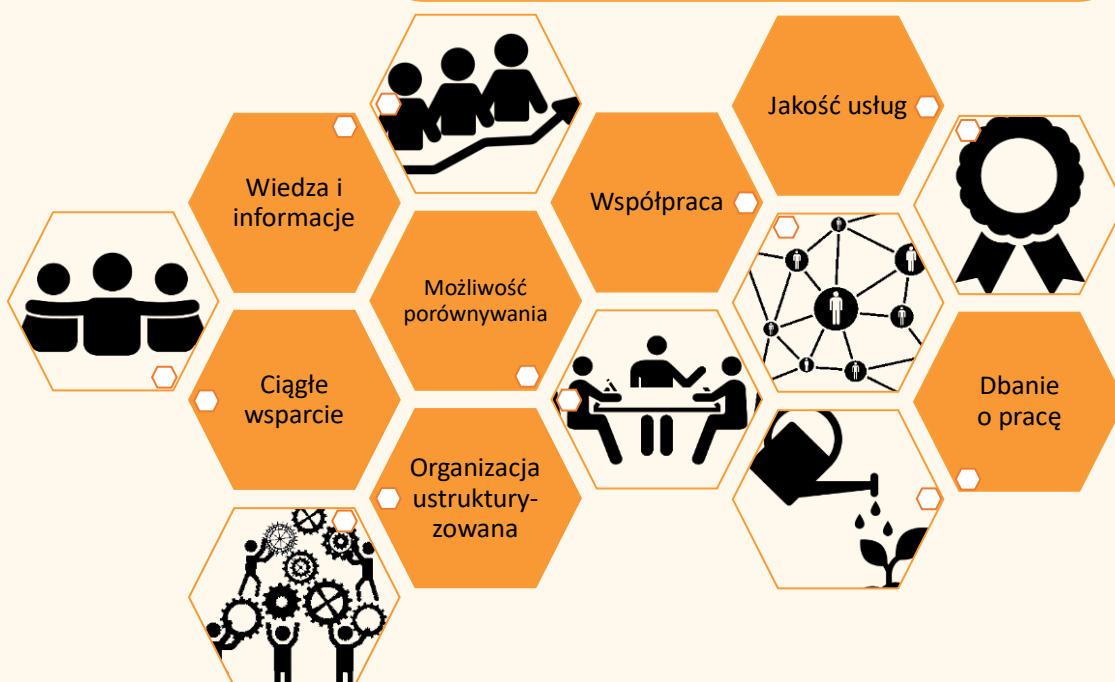
W tym systemie **Producenci drobiu** są związani z Integracją poprzez zapewnianie siły roboczej, obiektów i niezbędnych zasobów do produkcji.

Zeskanuj kod QR aby dowiedzieć się więcej o roli lekarzy weterynarii i techników **w integracji!**

Co to właściwie znaczy **przynależć do systemu zintegrowanego** w produkcji drobiarskiej? Spytaliśmy o to kilku Producentów...

Dialog, zaufanie i kompetencje to podstawy dla dobrej współpracy w Integracji. Osiągnięcie konkretnych celów biznesowych jest również ułatwione w zakresie **bioasekuracji** (zwracanie uwagi na szczegóły i wdrażanie). W związku z powyższym, udział w **Integracji** jest pod każdym względem **środkiem wspierającym** dla Producentów w odniesieniu do bioasekuracji.

Więcej informacji poniżej:

[Kliknij tutaj by zdobyć więcej informacji o produkcji drobiu we Włoszech](https://www.youtube.com/watch?v=yG5uyy_gdoY)
https://www.youtube.com/watch?v=yG5uyy_gdoY
 Kliknij tutaj po więcej informacji na temat roli techników / lek. weterynarii na fermie
https://www.netpoulsafe.eu/wp-content/uploads/2022/11/Factsheet_IT_Integration_EN.pdf
 Kliknij tutaj by zdobyć dostęp do e-kursu o bioasekuracji!
<https://www.futurelearn.com/courses/biosecurity-compliance-in-european-poultry-farms/1>
 Strona projektu NETPOULSAFE : <https://www.netpoulsafe.eu>
 Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

Przydatne linki:

- [Kliknij tutaj by zdobyć więcej informacji o produkcji drobiu we Włoszech](https://www.youtube.com/watch?v=yG5uyy_gdoY)
https://www.youtube.com/watch?v=yG5uyy_gdoY
- [Kliknij tutaj po więcej informacji na temat roli techników / lek. weterynarii na fermie](https://www.netpoulsafe.eu/wp-content/uploads/2022/11/Factsheet_IT_Integration_EN.pdf)
https://www.netpoulsafe.eu/wp-content/uploads/2022/11/Factsheet_IT_Integration_EN.pdf
- [Kliknij tutaj by zdobyć dostęp do e-kursu o bioasekuracji!](https://www.futurelearn.com/courses/biosecurity-compliance-in-european-poultry-farms/1)
<https://www.futurelearn.com/courses/biosecurity-compliance-in-european-poultry-farms/1>

3.10 Koszty związane z wystąpieniem grypy ptaków (HPAI) na fermach drobiu w Hiszpanii.

NetPoulSafe

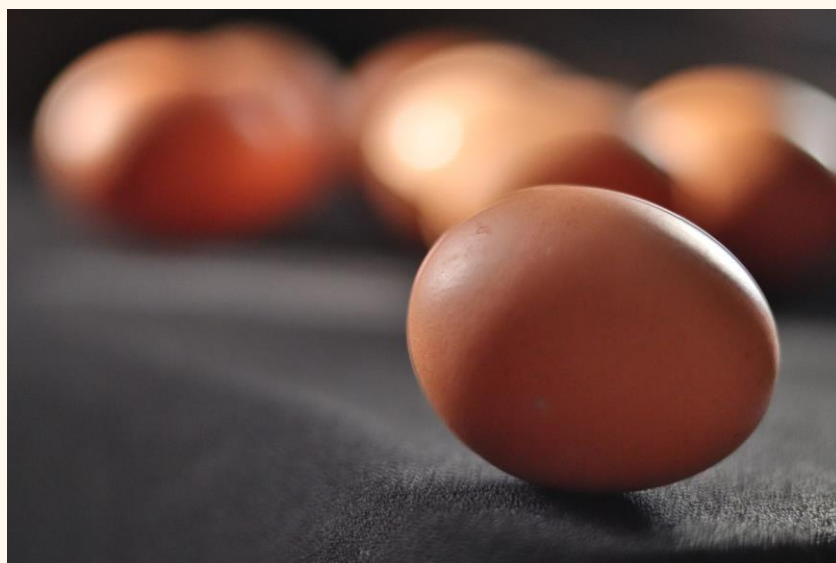
KOSZTY ZWIĄZANE Z WYSTĄPIENIEM GRYPY PTAKÓW (HPAI) NA FERMACH DROBIU W HISZPANII

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Dla Producentów drobiu ważna jest znajomość przybliżonych kosztów wystąpienia grypy ptaków na fermach drobiu.
- Straty i koszty związane z ubiciem ptaków po wykryciu HPAI na fermach.

Inaczej niż w przypadku zakażeń Salmonella u drobiu, dodatni wynik potwierdzający obecność wirusa **wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI)** na fermie drobiu wiąże się z **obowiązkowym wybiciem** nie tylko zakażonego stada, ale także **pozostałych stad na fermie**, jak również ptaków na innych fermach sąsiadujących na danym obszarze zgodnie z decyzją właściwego Organu.

KOSZTY ZWIĄZANE Z WYSTĄPIENIEM GRYPY PTAKÓW (HPAI) NA FERMACH DROBIU W HISZPANII

W hipotetycznym przypadku, jeśli na fermie kur niosek utrzymującej 40 tys. ptaków (2 kurniki po 20 tys. każdy) i cyklem produkcyjnym trwającym 95 tygodni, potwierdzono by obecność wirusa grypy ptaków w 60. tygodniu życia, to straty związane z **wybiciem tych stad (lub upadkami)**, to około **7 880 000 jaj** (197 jaj mniej od 1 kury). Jeżeli przyjąć, że koszt jednego jaja to 0,208 euro, to straty ekonomiczne z tego tytułu wyniosą **1 639 040 euro!**

Do tych kosztów należy również doliczyć minimalny **czas przerwy sanitarnej** po drugim czyszczeniu i dezynfekcji wynoszący **42 dni** (zakaz wprowadzania nowych ptaków).

KOSZTY ZWIĄZANE Z WYSTĄPIENIEM GRYPY PTAKÓW (HPAI) NA FERMACH DROBIU W HISZPANII

Właściwy Organ rekompensuje Producentowi wartość ubitych ptaków oraz jaj i paszy znajdujących się w tym czasie na fermie. Obejmuje to również **koszty wybicia i utylizacji** zakażonych ptaków, a także **zniszczenia znajdującej się na fermie paszy i jaj** oraz **prac związanych z czyszczeniem i dezynfekcją**.

Niezwykle ważne jest, aby zawsze wdrażać i stosować właściwe środki bioasekuracji, aby **zmniejszyć prawdopodobieństwo zakażenia** ptaków na fermie wirusem grypy ptaków i zmniejszyć związane z tym koszty.

Więcej informacji poniżej:

- Strona projektu NETPOULSAFE: <https://www.netpoulsafe.eu>

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

3.11 Koszty związane z wystąpieniem zakażenia pałeczkami *Salmonella* na fermach drobiu w Hiszpanii.

NetPoulSafe

KOSZTY ZWIĄZANE Z WYSTĄPIENIEM ZAKAŻENIA PAŁECZKAMI *SALMONELLA* NA FERMACH DROBIU W HISZPANII

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Dla Producentów drobiu ważna jest znajomość przybliżonych kosztów wystąpienia *Salmonella* na fermach drobiu.
- Straty i koszty związane z ubiciem ptaków i utylizacją (mięso i jaja).

Producenci **brojlerów** i **kur niosek** powinni być świadomi, jakie koszty mogą ponieść w przypadku, gdy stado na ich fermie będzie zakażone *Salmonella* **Enteritidis** lub **Typhimurium** (w tym wariantu jednofazowego).

1

BROJLERY

2

KURY NIOSKI

KOSZTY ZWIĄZANE Z WYSTĄPIENIEM ZAKAŻENIA PAŁECZKAMI *SALMONELLA* NA FERMACH DROBIU W HISZPANII

1

BROJLERY

W przypadku brojlerów i uzyskania dodatniego wyniku na fermie w kierunku serotypów *Salmonella*, można podjąć decyzję, czy przeprowadzić **likwidację stada na terenie fermy (postępowanie dla produktów ubocznych)**, czy też **dokonać uboju w rzeźni** i wprowadzić je do obrotu po spełnieniu określonych wymagań (ujemne wyniki po analizie tuszek lub po obróbce cieplnej).

Jeśli chodzi o **oszacowanie strat ekonomicznych**, w hipotetycznym przypadku, w którym stado liczące 20 tys. brojlerów zostałoby poddane ubojowi w 42. dniu życia przy wadze 3 kg, oznaczałoby to stratę około 60 tys. kg żywca. Jeśli przyjąć, że **koszt 1 kilograma** żywego brojlera wynosi **1,2 €**, oznacza to całkowitą stratę w wysokości około **72 tys. €!**

KOSZTY ZWIĄZANE Z WYSTĄPIENIEM ZAKAŻENIA PAŁECZKAMI *SALMONELLA* NA FERMACH DROBIU W HISZPANII

2

KURY NIOSKI

U kur niosek jaj konsumpcyjnych, uzyskanie dodatniego wyniku na fermie w kierunku serotypów *Salmonella*, jaja nie mogą być sprzedawane jako świeże, a jedynie jako produkty jajeczne (obróbka cieplna), tracąc część swojej wartości (ceny).

W związku z tym może zostać podjęta decyzja o uboju ptaków, aby móc jak najszybciej po **czyszczeniu i dezynfekcji** fermy wprowadzić nowe stado i po rozpoczęciu produkcji sprzedawać świeże jaja.

W Hiszpanii jeżeli właściwy Organ zarządzi obowiązkowy ubój, za każdego ubitego ptaka zostanie przyznana **rekompensata finansowa** odpowiednia do jego wieku (RD 823/2010).

W **hipotetycznym przypadku**, jeśli na fermie utrzymującej 20 tys. kur z cyklem produkcyjnym trwającym 95 tygodni zostało wykryte zakażenie pałeczkami *Salmonella* i ptaki zostały poddane ubojowi w 60 tygodniu, to oznaczałoby utratę **około 3 940 000 jaj (197 jaj mniej od jednej kury)**. Jeżeli przyjąć koszt jednego jaja 0,208 euro, to straty ekonomiczne wyniosą **81 520 euro!**

KOSZTY ZWIĄZANE Z WYSTĄPIENIEM ZAKAŻENIA PAŁECZKAMI *SALMONELLA* NA FERMACH DROBIU W HISZPANII

Oprócz kosztów związanych z utratą wartości (ceny) produktów, należy uwzględnić **koszty związane z ubojem i utylizacją tusz, czyszczeniem i dezynfekcją farmy**. W przypadku brojlerów należy wziąć pod uwagę także dotychczas spożytą paszę i inne koszty, jak np. energii.

Niezbędne jest stosowanie właściwych środków bioasekuracji, aby zminimalizować ryzyko wprowadzenia pałeczek *Salmonella* na teren farmy i do kurników a tym samym **obniżyć straty z tym związane**.

Więcej informacji poniżej:

- Strona projektu NETPOULSAFE : <https://www.netpoulsafe.eu>

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

3.12 Kontrola jakości wody przy zastosowaniu belgijskiego systemu jakościowego dla drobiu – BELPLUME.

NetPoulSafe

KONTROLA JAKOŚCI WODY PRZY ZASTOSOWANIU BELGIJSKIEGO SYSTEMU JAKOŚCIOWEGO DLA DROBIU - BELPLUME

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Utrzymuj zamknięty system wody pitnej.
- Biofilm w liniach pojenia chroni patogeny przed środkami dezynfekcyjnymi.
- Sprawdź jakość wody w punktach na końcu linii pojenia.

Typowe problemy związane z niebezpiecznymi źródłami wody pitnej:

Zanieczyszczona/skażona woda jest mniej smaczna, dlatego ptaki będą jej mniej pić. Będzie to miało wpływ na trawienie i produkcję.

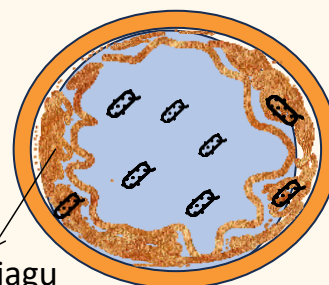

PHOTO CREDIT: ARTHI AMALRAJ (NETPOULSAFE)

Fakt, że drób regularnie wykorzystuje kałuże w systemach wolnowybiegowych jako miejsca do picia, stanowi poważny problem, ponieważ kałuże mogą zostać skażone przez dzikie zwierzęta, ptaki lub gryzonie.

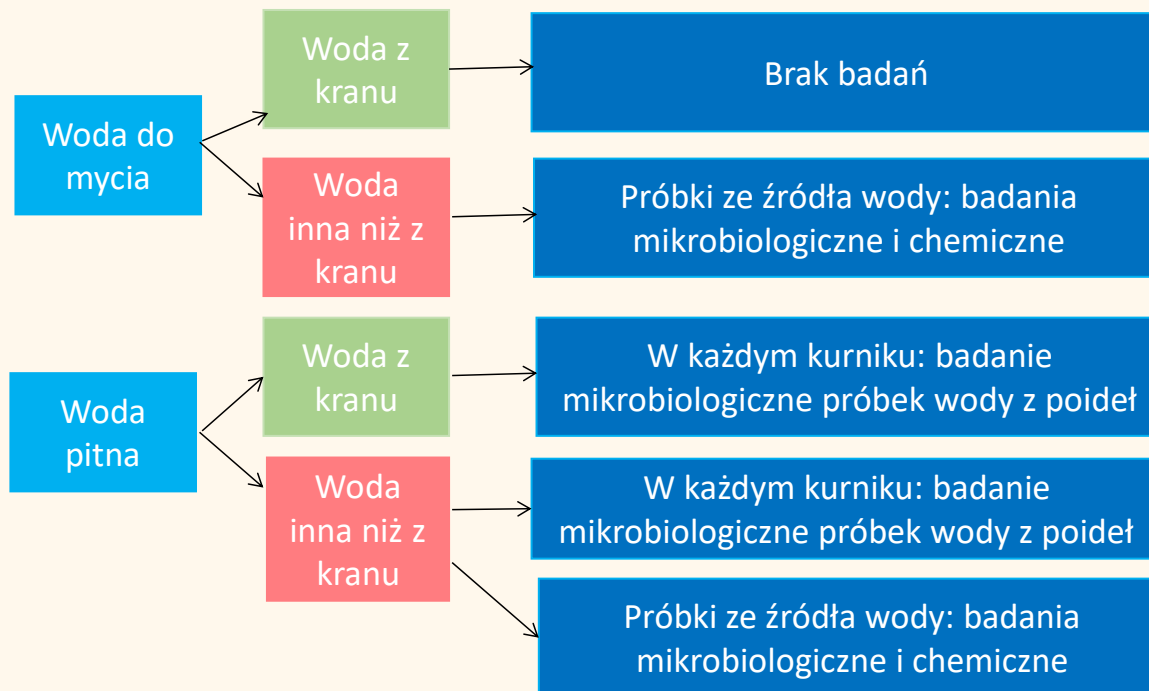
Biofilm jest ciągłym źródłem infekcji, ponieważ bakterie mogą tam przetrwać i „ukrywać się” przed aktywnymi składnikami środków czyszczących.

Biofilm w rurociągu

KONTROLA JAKOŚCI WODY PRZY ZASTOSOWANIU BELGIJSKIEGO SYSTEMU JAKOŚCIOWEGO DLA DROBIU - BELPLUME

Protokoły Belplume dotyczące bezpieczeństwa wody do mycia i wody pitnej

Producent drobiu objęty systemem jakości Belplume musi:

- Posiadać zamknięty system wody pitnej
- Codziennie sprawdzać, czy instalacja wody pitnej działa prawidłowo
- Sprawdzać czystość wody u jej źródła
- Sprawdzać czystość wody w punktach linii pojenia
- Badać jakość wody pitnej co roku

KONTROLA JAKOŚCI WODY PRZY ZASTOSOWANIU BELGIJSKIEGO SYSTEMU JAKOŚCIOWEGO DLA DROBIU - BELPLUME

Wyniki badań i pomiarów	Norma	Tolerowane (dopuszczalne) odchylenie
Parametry bakteriologiczne		
Całkowita liczba bakterii	Max. 100,000 jtk/ ml	
Całkowita liczba <i>E.coli</i>	Max. 1000 jtk/100 ml	
Streptokoki kałowe	Nieobecne w 100 ml	Brak
Drożdże/pleśnie	Max. 10,000 w 1 ml	
Parametry chemiczne		
pH (kwasowość)	4-9	10%
Żelazo	2,5 mg/l	
Twardość	20° dH	
Azotyny	1,0 mg/l	10%

- Jeśli standardy Belplume nie zostaną spełnione, źródło wody nie będzie mogło być już używane na fermie
- Jeżeli normy bakteriologiczne przekraczają dopuszczalne odchylenia, należy jak najszybciej oczyścić i zdezynfekować instalację wody pitnej
- Jeżeli kwasowość i/lub zawartość azotynów przekracza normę o więcej niż 10%, należy podjąć odpowiednie środki i ponownie sprawdzić jakość wody
- Twardość nie ma bezpośredniego wpływu na zdrowie, ale zmniejsza skuteczność niektórych środków dezynfekcyjnych

Więcej informacji poniżej:

Link do video:

<https://www.youtube.com/watch?v=ufUPSik29Qg&t=30s>

Strona projektu NETPOULSAFE : <https://www.netpoulsafe.eu>

Projekt ten otrzymał finansowanie z programu badań i innowacji UE „Horyzont 2020” w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

Link do filmu: <https://www.youtube.com/watch?v=ufUPSik29Qg&t=30s>

4 Środki wspierające dla wdrażania bioasekuracji na fermie dla Doradców.

4.1 Obiektywna ocena stanu bezpieczeństwa biologicznego na fermie za pomocą narzędzia BIOCHECK.UGENT.

NetPoulSafe

OBIEKTYWNA OCENA STANU BEZPIECZEŃSTWA BIOLOGICZNEGO NA FERMIE ZA POMOCĄ NARZĘDZIA BIOCHECK.UGENT

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Określenie poziomu bezpieczeństwa biologicznego
- Narzędzie do oceny online
- Bezpieczeństwo biologiczne na fermach drobiu wielkotowarowego

Na Uniwersytecie w Gent opracowano system punktowy dla oceny bioasekuracji Biocheck.UGent™ dla hodowli drobiu, świń i bydła (www.biocheck.ugent.be), który pozwala na ilościowe określenie poziomu bioasekuracji na fermie. Narzędzie online Biocheck.UGent™ jest swobodnie dostępne dla wszystkich, a korzystanie z niego jest bezpłatne.

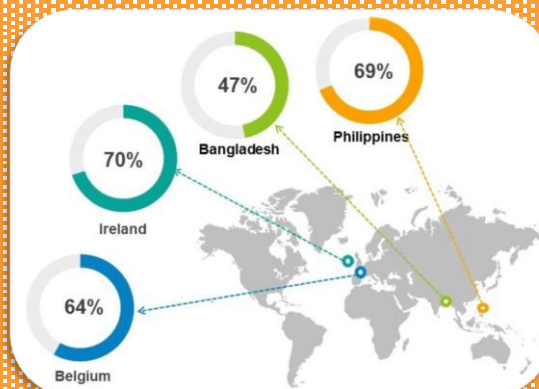
Narzędzie online skupia się na środkach bezpieczeństwa biologicznego związanych z przenoszeniem różnych rodzajów czynników zakaźnych u drobiu.

Ocena ilościowa może wskazać słabe obszary zgodności z zasadami bezpieczeństwa biologicznego.

Raport Biocheck pomaga w ustaleniu ilościowych celów i punktów odniesienia.

Ulepszenia w funkcjonowaniu fermy mogą być łatwo zaplanowane i przeprowadzone.

System punktacji jest używany na całym świecie i dostarcza użytkownikowi wyniki krajowe i średnie wyniki światowe.

Wyniki bioasekuracji - statystyki dla kurcząt brojlerów (czerwiec, 2022)

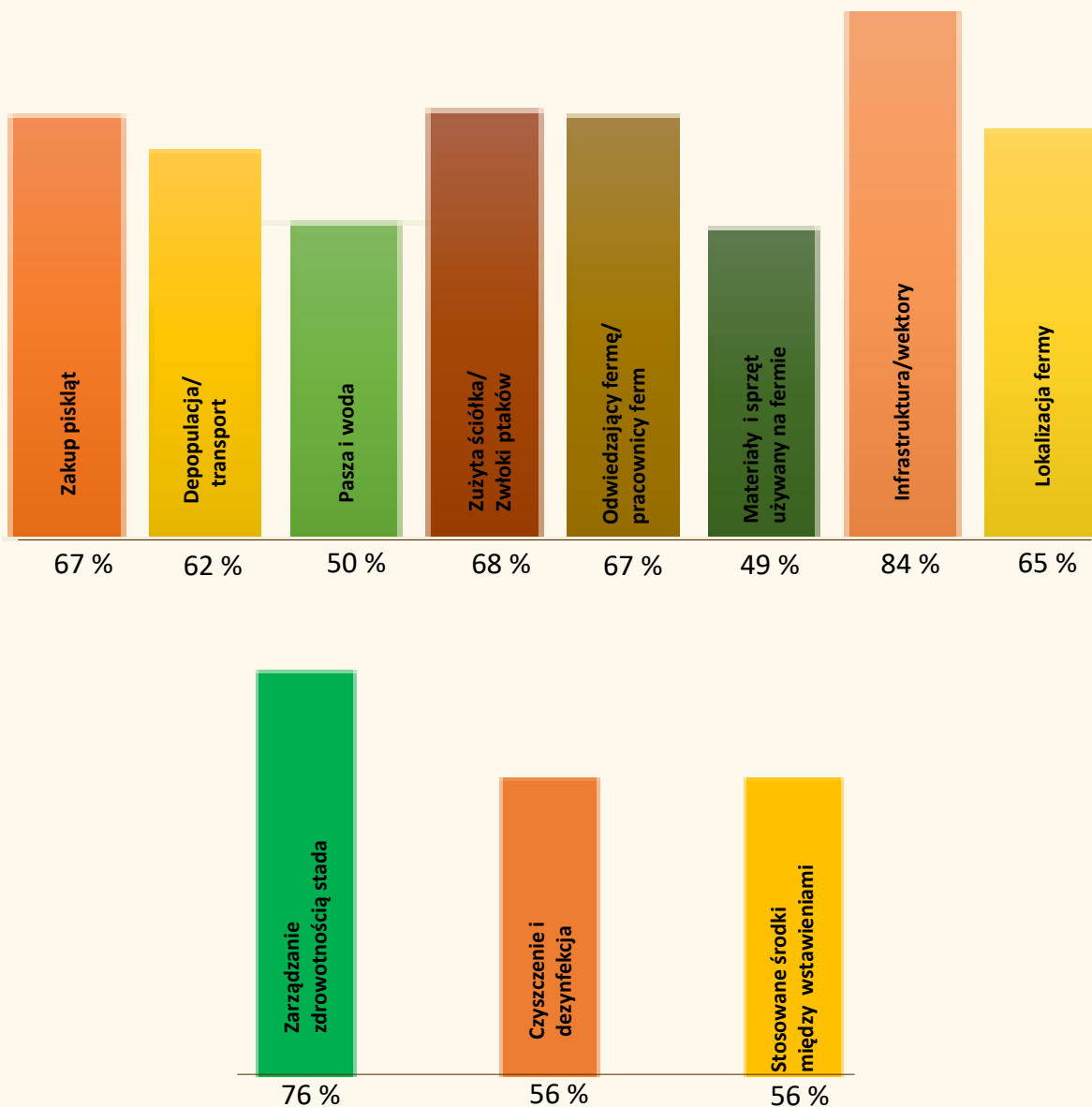
OBIEKTYWNA OCENA STANU BEZPIECZEŃSTWA BIOLOGICZNEGO NA FERMIE ZA POMOCĄ NARZĘDZIA BIOCHECK.UGENT

Kwestionariusz Biocheck oparty jest na zasadach bio-wykluczenia i bio-ograniczenia. Składa się z serii pytań (dot. stosowanych środków), które podzielone są na dwie główne kategorie.

Zewnętrzne bezpieczeństwo biologiczne
środki zapobiegające wprowadzeniu patogenów spoza fermy i dzieli się na 8 podkategorii.

Wewnętrzne bezpieczeństwo biologiczne
środki zapobiegające rozprzestrzenianiu się patogenów wewnątrz fermy i dzieli się na 3 podkategorie.

Wyniki Biocheck - Statystyki dla ferm brojlerów kurczych w Belgii (czerwiec, 2022)

OBIEKTYWNA OCENA STANU BEZPIECZEŃSTWA BIOLOGICZNEGO NA FERMIE ZA POMOCĄ NARZĘDZIA BIOCHECK.UGENT

KTO może wypełnić ?

Kwestionariusz może wypełnić każdy chętny, jednak z doświadczenia wiadomo, że często robią to konsultanci lub doradcy weterynaryjni.

JAK wypełnić ?

Krótką wizytą na fermie w celu obserwacji fermy przed wypełnieniem kwestionariuszy, a także prośbą do Producenta o wyjaśnienie działań codziennie rutynowo stosowanych na fermie.

Ochrona danych ?

Wszystkie informacje są przechowywane anonimowo w całkowicie zabezpieczonej bazie danych i są w pełni chronione zgodnie z przepisami RODO (GDPR).

External biosecurity

A. Purchase of one-day-old chicks	79%
B. Depopulation of broilers (slaughterhouses, traders, individuals)	54%
C. Feed and water	64%
D. Removal of manure and carcasses	58%
E. Visitors and farmworkers	66%
F. Material supply	90%
G. Infrastructure and biological vectors	68%
H. Location of the farm	64%
Subtotal external biosecurity	67%

CO zrobić po?

Raport pokaże uzyskane wyniki. Wyniki te mogą być przedyskutowane z Producentem w celu opracowania planu działania skupiającego się na obszarach, które uzyskały niski wynik.

System oceny punktowej

Odpowiedź na każde pytanie skutkuje uzyskaniem wyniku od zera do jednego.
- 0", gdy działanie nie jest w ogóle realizowane - "1", gdy działanie jest w pełni realizowane.

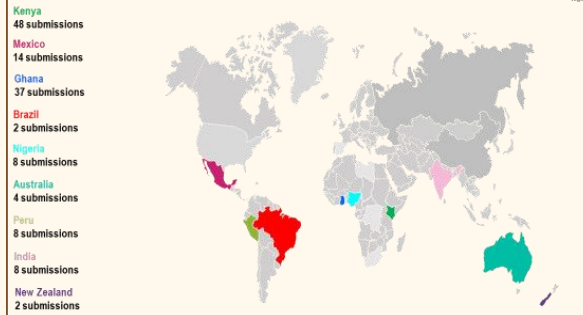
Wynik jest mnożony przez współczynnik wagowy. Podkategorie mają określony współczynnik wagowy równy ich względnemu znaczeniu dla przenoszenia chorób.

Ostateczny wynik dla wewnętrznego i zewnętrznego bezpieczeństwa biologicznego wynosi: od zera, co oznacza całkowity brak środków bezpieczeństwa biologicznego, do 100, co oznacza pełne zastosowanie środków.

Biocheck submissions

Worldwide submissions

Biocheck jest używany w wielu krajach i jest dostępny w wielu językach - angielskim, holenderskim, fińskim, francuskim, niemieckim, włoskim, hiszpańskim, chińskim, rosyjskim, albańskim, wietnamskim

Więcej informacji poniżej:

QR kod do podcastu

Link do publikacji naukowej <https://doi.org/10.3382/ps.2014-04002>
- Strona projektu NETPOULSAFE: <https://www.netpoulsafe.eu>

„Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).”

NetPoulSafe

Link do publikacji naukowej: <https://doi.org/10.3382/ps.2014-04002>

4.2 Coaching dla Producentów w zakresie poprawy bezpieczeństwa biologicznego.

NetPoulSafe

COACHING DLA PRODUCENTÓW W ZAKRESIE POPRAWY BEZPIECZEŃSTWA BIOLOGICZNEGO

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Coaching
- Postawa Producenta
- Bezpieczeństwo biologiczne na fermie

Coaching umożliwia eksplorację siebie i samodzielne odkrywanie rozwiązań.

Różnica między konwencjonalnym doradztwem a coachingiem -

DORADZTWO

- Jednokierunkowy przepływ porad
- Niewielka interakcja
- Skoncentrowane na odpowiedzi na konkretne pytanie

COACHING

- Wielokierunkowe zadawanie pytań
- Interakcja pomiędzy Producentem a lekarzem weterynarii/ innym doradcą/trenerem
- Zorientowane na rozwiązania długoterminowe

AWARENESS Oznacza świadomość Producenta, że bioasekurację na fermie należy zoptymalizować, aby zmniejszyć ryzyko wprowadzenia i rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych.	DESIRE Opisuje osobiste przekonania Producenta w odniesieniu do bioasekuracji. „Czy sam Producent chce poprawić bezpieczeństwo biologiczne na fermie?”	KNOWLEDGE Reprezentuje wiedzę i umiejętności Producenta potrzebne do wdrażania środków dla poprawy bioasekuracji na fermie.	ABILITY Reprezentuje fazę wdrażania zmian. Czy Producent będzie wdrażał/wdraża zmiany w bioasekuracji na fermie.	REINFORCEMENT Reprezentuje trwałość zmian. Aby utrzymać zmianę, konieczne jest aktywne pozytywne wsparcie
A	D	K	A	R

Rycina 1. Model zarządzania zmian ADKAR

COACHING DLA PRODUCENTÓW W ZAKRESIE POPRAWY BEZPIECZENSTWA BIOLOGICZNEGO

Rycia 2. Trener (Coach), Moderator, lekarz weterynarii i Producent brojlerów podczas sesji coachingowej. Coaching jest wybranym środkiem wspierającym dla ferm pilotowych w Belgii

W trakcie spotkania trener (coach) powinien :

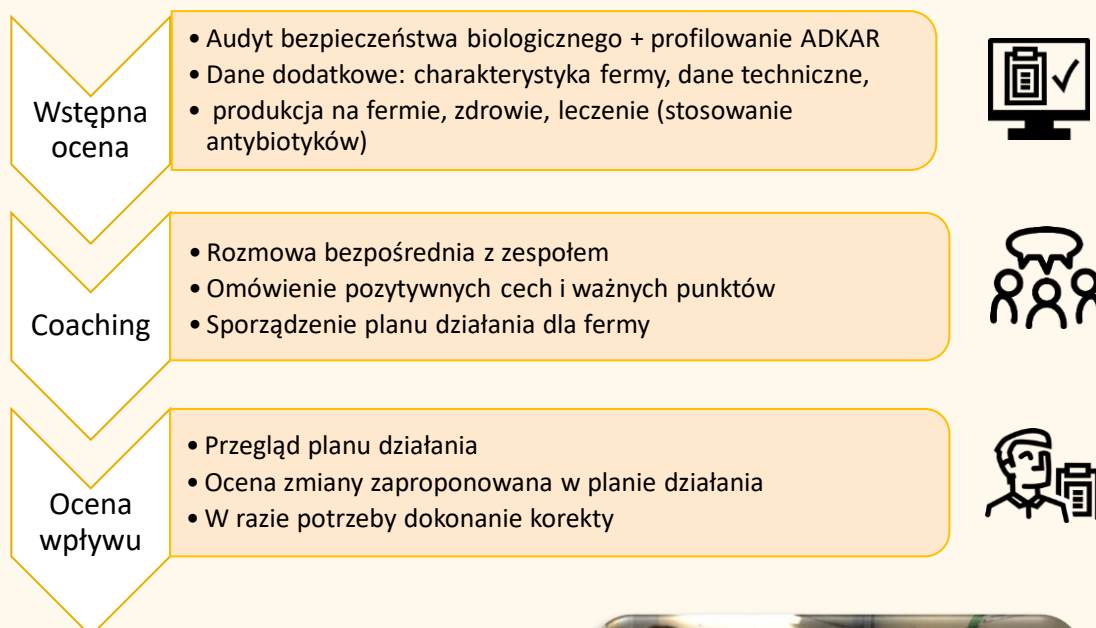
- Zadawać właściwe pytania.
- Rozpoznawać, co Producent/ lekarz weterynarii /przedstawiciel paszowy chce osiągnąć.
- Wspierać ich mocne strony i wartości.
- Sprawiać, że uczestnicy biorą odpowiedzialność (czują się odpowiedzialni) za problemy na fermie.
- Skupiać się na przyszłości, a nie na przeszłości.
- Być dobrym słuchaczem.
- Dokonywać bieżącej oceny sytuacji lub problemu.
- Zdefiniować cele do stworzenia planu działania.

Dostosowany do zwierząt gospodarskich model zarządzania zmianą ADKAR może być wykorzystany jako punkt wyjścia dla coachingu w celu oceny postaw i zachowań Producentów w zakresie bezpieczeństwa biologicznego.

Trener na koniec interakcji musi dokonać podsumowania na podstawie odpowiedzi zespołu, a także na podstawie ich komunikacji niewerbalnej.

COACHING DLA PRODUCENTÓW W ZAKRESIE POPRAWY BEZPIECZENSTWA BIOLOGICZNEGO

Rycina 3. Przegląd etapów w coachingu

Dla pomyślnego wyniku coachingu -

- Producenci powinni zmienić swoje złe nawyki podczas pracy na fermie i metody zarządzania.
- Producent musi przejść przez wymagający proces zmiany zachowania.
- Producent powinien utrzymać zmiany i nie powracać do starych nawyków i przyzwyczajzeń.
- Plan działania powinien być okresowo weryfikowany.

Rycina 4. Wstępna ocena gospodarstwa i zbieranie danych przed coachingiem

Rycina 5. Coaching prowadzony przez Hilde van Meirhaeghe (VETWORKS)

Więcej informacji poniżej:

- QR kod do podcastu
- Link do publikacji naukowej: <https://doi.org/10.3390/antibiotics10050590>
- Strona projektu NETPOULSAFE: <https://www.netpoulsafe.eu>

„Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).”

NetPoulSafe

- Link do podcastu: <https://www.youtube.com/watch?v=T2ZEVrfTuEM&t=436s>
- Link do publikacji naukowej: <https://doi.org/10.3390/antibiotics10050590>

4.3 Szkolenia producentów drobiu w zakresie bezpieczeństwa biologicznego.

- ZAGADNIENIA KLUCZOWE:**
- Edukacja/szkolenia w zakresie bezpieczeństwa biologicznego
  - Bezpieczeństwo biologiczne na fermach drobiu
  - Szkolenie trenerów

Wchodzenie człowieka do kurników dla kurcząt brojlerów może się zdarzyć od 50 do 150 razy w ciągu życia stada. Jest to nieuniknione ze względu na praktyki zarządzania stadą jednak stanowi to istotne ryzyko wprowadzenia patogenów (np. Campylobacter spp.) do stad.

- Wagenaar et al. 2006

Szkolenie pracowników w zakresie różnych czynności wykonywanych na fermie drobiu z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa biologicznego może być dobrą inwestycją dla fermy.

Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa biologicznego dla pracowników przemysłu drobiarskiego przyczyniłoby się do poprawy warunków higienicznych, zdrowia zwierząt, wydajności i jakości.

***Kto potrzebuje szkoleń?
Podejście międzysektorowe do kształcenia -***

***kierownicy ferm
pracownicy ferm
pracownicy wylęgarni
załoga wytapująca ptaki
kierowcy ciężarówek
doradcy ds. żywienia
lekarze weterynarii***

***Szkolenia powinny być oferowane w formie:
Warsztatów, seminariów i e-learningu***

SZKOLENIA PRODUCENTÓW DROBIU W ZAKRESIE BEZPIECZENSTWA BIOLOGICZNEGO

Szkolenia trenerów

Kiedy najwyższe władze sektora/firmy/organizacji przejdą szkolenie, mogą z kolei przeszkolić inne osoby i w ten sposób, z czasem, może to wpłynąć na zrozumienie zasad bezpieczeństwa biologicznego przez cały personel w produkcji drobiarskiej.

Proces szkolenia kaskadowego

Liderzy stowarzyszeń drobiarskich powinni zostać przeszkoleni w celu podniesienia świadomości wśród Producentów drobiu, aby szybko rozpowszechnić dobre praktyki. Jeden członek zespołu/firmy powinien zostać przeszkolony w zakresie przekazywania wiedzy innym osobom, które są ściśle związane z codziennymi działaniami w chowie drobiu.

Prowadzone szkolenie powinno przynosić korzyści w dłuższym, a nie krótkotrwałym okresie czasu, w postaci wzrostu zainteresowania i motywacji.

Treść szkolenia z zakresu bezpieczeństwa biologicznego powinna obejmować:

1. Zasady i koncepcje bezpieczeństwa biologicznego.
2. Narzędzia i metody stosowane dla bezpieczeństwa biologicznego.
3. Monitorowanie i ocena stanu bezpieczeństwa biologicznego.
4. Ilościowa ocena bezpieczeństwa biologicznego za pomocą powiązanych narzędzi (np. Biocheck.Ugent).
5. Praca w terenie lub sesje ćwiczeń terenowych.
6. Edukacja w zakresie powiązanych tematów
- Bezpieczeństwo biologiczne i mniejsze zużycie środków przeciwdrobnoustrojowych.
7. Szkolenia grupowe: umożliwienie Producentom dzielenia się i przekazywania swoich poglądów na temat wyzwań związanych z bezpieczeństwem biologicznym oraz tego, jak najlepsze praktyki prowadzą do lepszego bezpieczeństwa biologicznego i ochrony.

Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa biologicznego nie ma stałej formy.

Rodzaj i poziom szkolenia zależy od potrzeb osób szkolonych.

Np. w celu poprawy bezpieczeństwa biologicznego w trakcie depopulacji/ubiórki stada należy przeprowadzić skuteczne szkolenie w zakresie bezpieczeństwa biologicznego, jak również szkolenie w zakresie modyfikacji poznawczej i behawioralnej i powinno być przeprowadzone dla wszystkich członków zespołu osób wytapujących ptaki przed załadunkiem.

SZKOLENIA PRODUCENTÓW DROBIU W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA BIOLOGICZNEGO

Edukacja Producentów ma na celu naukę i rozwiązywanie problemów.

Korzyści wynikające z edukacji/szkolenia:

- *Przeszkoleni Producenci stają się lepszymi decydentami.*
- *Edukacja przełoży się na lepsze efekty ekonomiczne fermy.*
- *Pomoc w zrozumieniu potrzeby egzekwowania higieny w gospodarstwie.*
- *Pomoc w byciu na bieżąco z nowymi innowacjami.*
- *Pomoc Producentom w zrozumieniu nowych koncepcji i zastosowaniu wiedzy w chowie drobiu.*
- *Dobrze wyszkoleni Producenci będą lepiej przygotowani do radzenia sobie z pojawiającymi się wyzwaniami.*
- *Szkolenia wzmocnią również możliwości służb weterynaryjnych.*

Rycina 1. Szkolenie dla Producentów w zakresie bezpieczeństwa biologicznego prowadzone przez Hilde van Meirhaeghe (VETWORKS)

Sektor publiczny i prywatny prowadzący programy szkoleniowe dla Producentów drobiu powinien również skupić się na „Bezpieczeństwie biologicznym”:

- **Wiedza**
- **Umiejętności**
- **Odpowiednie postępowanie**
- **Rozwój**
- **Zrównoważony rozwój**

Bibliografia:

- de Goede, L. (2015). An Analysis of Strategies to educate Dutch Poultry Farmers about Sustainability Issues
<https://doi.org/10.1590/S1516-635X2013000200001>

Więcej informacji: Strona projektu NETPOULSAFE: <https://www.netpoulsafe.eu>

„Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).”

NetPoulSafe

Bibliografia: de Goede, L. (2015). An Analysis of Strategies to educate Dutch Poultry Farmers about Sustainability Issues <https://doi.org/10.1590/S1516-635X2013000200001>

4.4 Spotkania grup dyskusyjnych w celu lepszego wsparcia Producentów drobiu w zakresie bezpieczeństwa biologicznego.

NetPoulSafe

SPOTKANIA GRUP DYSKUSYJNYCH W CELU LEPSZEGO WSPARCIA PRODUCENTÓW DROBIU W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA BIOLOGICZNEGO

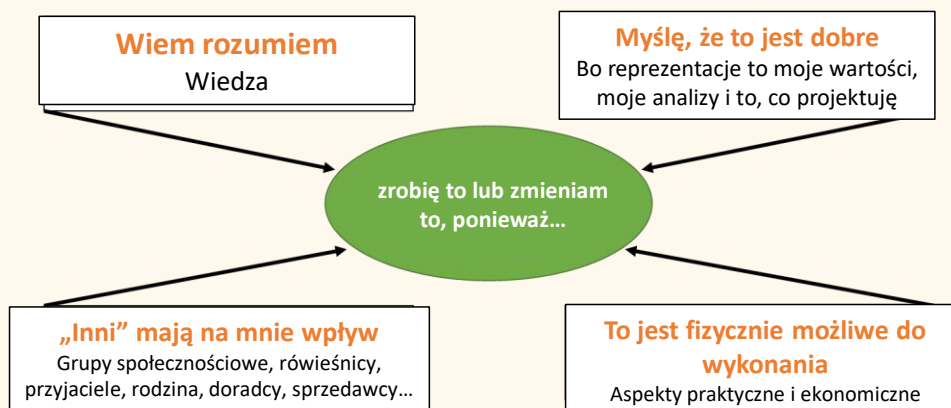
ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- 1 - Warsztatowe grupy dyskusyjne stanowią interesujące narzędzie pomagające Producentom w zarządzaniu zmianami na fermie.
- 2 - Spotkania prowadzone przez Moderатора, któremu towarzyszy lekarz weterynarii/inny doradca, składają się z części roboczej, dyskusji i opracowaniu planu działania. Jest to część 3-stopniowego etapu obejmującego diagnozę, wprowadzanie zmian i ocenę końcową na poziomie fermy.
- 3 - Narzędzie to zostało z powodzeniem zastosowane w zakresie bezpieczeństwa biologicznego, umożliwiając Producentom zmianę ich praktyk i sposobu myślenia.

Spotkania grup dyskusyjnych: definicja i cele

- Dyskusje między uczestnikami spotkania, mają na celu umożliwienie Producentom znalezienia **rozwiązań** dostosowanych do ich własnych problemów na fermie (innych rozwiązań niż w przypadku szkoleń prowadzonych przez doradcę).
- Mogą pomóc **w zmianie stosowanych praktyk** na fermie lub w utwierdzeniu się w danej praktyce.
- Pomagają zrozumieć różne punkty widzenia, motywacje, ograniczenia i bariery innych Producentów.
- Definiują określoną postawę, jak i filozofię, która zachęca do nauki, odkrywania i elastyczności.

4 czynniki mogące tłumaczyć zmianę praktyki

SPOTKANIA GRUP DYSKUSYJNYCH W CELU LEPSZEGO WSPARCIA PRODUCENTÓW DROBIU W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA BIOLOGICZNEGO

Struktura i przebieg spotkania grupy dyskusyjnej

Organizacja

- Optymalna liczba uczestników: 6-15
- Czas trwania : ½ dnia lub 1 dzień, w tym posiłek
- Moderator: lekarz weterynarii/doradca + współmoderator (który powinien być specjalnie przeszkolony)

Wykwalifikowany Moderator wie, jak :

- Przyjąć właściwą postawę werbalną i niewerbalną oraz postawę słuchania innych uczestników
- Zapewnić równy czas wypowiedzi dla wszystkich uczestników
- Radzić sobie z konfliktami/nieporozumieniami między uczestnikami
- Budować zaufanie między uczestnikami, sprzyjać otwartym dyskusjom
- Zarządzać czasem spotkania

Przykłady technik animacyjnych stymulujących wymianę doświadczeń :

- Burza mózgów
- Okrągłe stoły
- " Rzecznik aniołów i demonów "
- Kawiarenka

Dobre przygotowanie jest kluczem udanego spotkania :

- Wybór wystarczająco **atrakcyjnego, konkretnego zakresu i tematu spotkania**
- **Cele precyzyjnie określone** przed spotkaniem
- **Wybór uczestników spotkania** zgodnie z tematem i celami, aby zagwarantować efektywność dyskusji i wymiany doświadczeń. Producenci muszą mieć wspólne obszary działania (ta sama organizacja produkcji), wspólny cel, aby umożliwić spójność grupy i porównywalność.
- Różnorodność doświadczeń uczestników spotkania z "**dobrymi**" i "**złymi**" praktykami, zachęta do dyskusji.

SPOTKANIA GRUP DYSKUSYJNYCH W CELU LEPSZEGO WSPARCIA PRODUCENTÓW DROBIU W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA BIOLOGICZNEGO

Korzyści dla uczestników programu:

- Poczucie przynależności do grupy profesjonalistów i rozpoznawalność
- Owocne dyskusje, które prowadzą do rozwiązań problemów i pozwalają Producentom na wspólny postęp
- Wiarygodność wymiany doświadczeń między Producentami w grupie
- Świadomość, że inni Producenci i Interesariusze borykają się z tymi samymi ograniczeniami.

Korzyści dla Moderatora:

- Budowanie zaufania
- Świadomość i skorygowanie wcześniejszych wyobrażeń
- Poznanie Producentów i inspiracje podczas dyskusji, aby wnosić dobre pomysły dla rozwiązywania problemów
- Bycie uczestnikiem postępu technicznego Producentów

Diagnoza wstępna

22 wywiady indywidualne

Zapoczątkowanie wprowadzenia zmiany
1. Spotkanie

Monitorowanie postępów (wywiady indywidualne)

Utrwalenie zmiany poprzez
2. spotkanie

Ocena

18 rozmów indywidualnych

Spotkania grup dyskusyjnych okazały się skuteczne w przypadku Producentów :

w 3-stopniowym procesie stosowanym do bezpieczeństwa biologicznego, aby zapoczątkować i utrwalac zmiany, w połączeniu z indywidualnymi ocenami postawy Producentów przed i po spotkaniach.

W ramach projektu Netpoulsafe, spotkania grup dyskusyjnych będą stosowane na fermach pilotażowych we Francji, do pracy nad planem bezpieczeństwa biologicznego na fermie, w celu poprawy niektórych środków wsparcia.

Więcej informacji poniżej:

Le Bouquin S., Koulete E., Kling-Eveillard F., Boudet S., Scoizec A, Rousset N., 2020. Biosecurity in poultry farming: a participatory approach to promote compliance with biosecurity measures. ISESSAH 2020 on Wednesday 11th to Friday 13th

Strona projektu [Partage](https://www.itavi.asso.fr/publications/la-demarche-d-accompagnement-participative-appliquee-a-la-biosecurite-en-aviculture?order=date)

<https://www.itavi.asso.fr/publications/la-demarche-d-accompagnement-participative-appliquee-a-la-biosecurite-en-aviculture?order=date>

Strona projektu NETPOULSAFE: <https://www.netpoulsafe.eu>

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

Link: [Projekt Partage](https://www.itavi.asso.fr/publications/la-demarche-d-accompagnement-participative-appliquee-a-la-biosecurite-en-aviculture?order=date)

<https://www.itavi.asso.fr/publications/la-demarche-d-accompagnement-participative-appliquee-a-la-biosecurite-en-aviculture?order=date>

4.5 Audyt bezpieczeństwa biologicznego z wykorzystaniem dedykowanego programu PULSE.

NetPoulSafe

AUDYT BEZPIECZEŃSTWA BIOLOGICZNEGO Z WYKORZYSTANIEM DEDYKOWANEGO PROGRAMU PULSE

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

1 - PULSE to narzędzie oceny bezpieczeństwa biologicznego dla Producentów, które zostało opracowane przez ITAVI i jest dostępne w 3 wersjach :

- dla ferm kurcząt brojlerów z wolnego wybiegu
- dla ferm z tuczem drobiu wodnego
- dla ferm *foie gras* (tucz drobiu wodnego na stłuszczone wątroby)

2 - Jest to arkusz kalkulacyjny, zawierający "makra", zaprojektowany jako narzędzie oceniające postęp, ukierunkowane na punkty w bioasekuracji wymagające poprawy (poprzez obliczenie wyniku dla każdej pozycji) oraz pomocne do dyskusji pomiędzy Producentem a doradcami (lekarzem weterynarii, technikiem). Aplikacja mobilna jest w trakcie opracowywania.

Narzędzie PULSE :

- Sprawdza zgodność z francuskimi przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa biologicznego, w zakresie następujących pozycji (W arkuszu kalkulacyjnym 1 pozycja = 1 zakładka):

A - Plan bezpieczeństwa biologicznego.

B - Bariery sanitarne.

C - Czyszczenie i dezynfekcja.

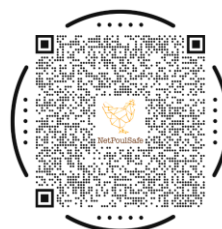
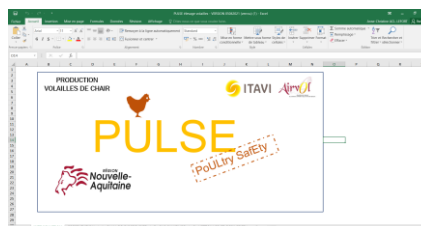
D - Śmiertelność.

E - Obszar zewnętrzny (wybiegi).

F - Elementy związane z produkcją.

G - Obornik.

H - Sprawy administracyjne i ocena końcowa.

AUDYT BEZPIECZEŃSTWA BIOLOGICZNEGO Z WYKORZYSTANIEM DEDYKOWANEGO PROGRAMU PULSE

Narzędzie PULSE :

- PULSE może być używany przez Producenta (do samooceny) lub przez doradcę (który przeprowadza audyt u Producenta).
- Dla każdej pozycji audytor sprawdza stosowane praktyki bioasekuracji na fermie.
- Za każdą odpowiedź przyznawane są punkty.
- Całkowity wynik jest obliczany dla każdej pozycji/tablicy i prowadzi do wniosków:
  - Zadowolający (zielony),
  - Do poprawy (pomarańczowy),
  - Niezgodny z wymogami (czerwony).

Zrzuty ekranu narzędzia PULSE - pliku excel (w języku francuskim) pokazujące listę do wypełnienia: elementów związanych z produkcją, bariery sanitarne i zarządzanie zużytą ściółką.

LES INTRANTS		Répondre dans cette colonne
1	J'enregistre ou conserve les données de livraisons d'aliment et j'assure la traçabilité de mes stocks	Systématique
2	Je protège mon stock d'aliment de l'humidité et de la faune sauvage (oiseaux, rongeurs)	Oui
3	Je stocke ma litière à l'abri de l'humidité et la protège de la faune sauvage en utilisant des filets (ou bâches)	Oui
4	Je m'assure quotidiennement de la qualité de l'eau distribuée à mes animaux	Systématique
5	Je traite mon eau si elle n'est pas conforme aux recommandations de mon technicien et/ou vétérinaire	Mon eau est déjà conforme
		5
		SATISFAISANT I

LE SAS SANITAIRE		Répondre dans cette colonne
1	Un sas est présent à l'entrée de chaque UP	Oui
2	La zone propre (ou zone d'élevage) et la zone sale (ou zone civile) sont séparées par :	Un banc ou une séparation physique
3	Mon sas est équipé de manière conforme, il comprend :	
A	Un lavabo fonctionnel (avec eau courante et système d'évacuation)	Oui
B	Du savon	Oui
C	Du papier jetable (essuie-main)	Oui
D	Une poubelle vidée régulièrement	Oui
E	Un porte vêtement	Oui
F	Une tenue et des chaussures propres, réservées à la zone d'élevage	Oui
4	Avant de pénétrer dans une Unité de Production, je respecte les étapes suivantes :	
A	J'enlève ma tenue civile et mes chaussures en zone sale (ou zone civile)	Systématique
B	Je me lave les mains avec du savon	Systématique
C	Je mets une tenue et des bottes d'élevage en zone propre (ou zone d'élevage)	Systématique
D	Je m'assure de la traçabilité sur mon exploitation en inscrivant sur la fiche d'élevage tous les visiteurs et intervenants extérieurs pénétrant sur le site d'exploitation	Parfois
		11,5
		A AMELIORER

GESTION DU FUMIER			
Sur mon exploitation	Mon fumier est géré :		
	Oui	Chez un préteur de terre ou dans un extérieur centre agréé	Non
1	Un épandage immédiat sans enfouissement	J'assure la traçabilité de mes expéditions de fumier	
2	Oui	Je m'assure que le préteur de terre ou le centre extérieur agréé respecte la réglementation en vigueur	
3	Non		
4	Oui		
5	Oui		
6	Systématique		
7	Oui		
		6	
NON CONFORME			

AUDYT BEZPIECZEŃSTWA BIOLOGICZNEGO Z WYKORZYSTANIEM DEDYKOWANEGO PROGRAMU PULSE

W ostatniej zakładce pliku excel prezentowany jest profil gospodarstwa w postaci **tabeli z podsumowaniem wyników** z wszystkich zakładek.

Punkty **niezgodne** mogą być wyjaśnione, a Producent musi napisać zobowiązanie do przestrzegania tych punktów przed następną wizytą oraz wyjaśnienie co zostanie wykonane. Zmiany, ocenione podczas **wizyty kontrolnej**, mogą być wpisane w ostatniej kolumnie tabeli, tak aby były widoczne.

BILAN						
Identifiant élevage (INSEE)						
INUAV						
Coordonnées éleveur						
Nom auditeur						
Date visite 1						
Date visite 2 (si présence d'items "Non conforme" en						
CRITERES	EVALUATION	NOTE	TOTAL	A compléter si au moins un item est "NON CONFORME"		
				COMMENTAIRES (Visite 1)	ENGAGEMENT	EVOLUTION (Visite 2)
				Explication obligatoire pour les items "NON CONFORME" et proposition d'un plan d'action (si nécessaire), par l'auditeur	Engagement de l'éleveur pour une mise en conformité des items "NON CONFORME" - OUI/NON, si OUI précisez un délai	Spécifier si les points "NON CONFORME" ont été levés: suite à la nouvelle visite effectuée, par l'auditeur <small>(Préciser la date de la visite 2)</small>
LE PLAN DE BIOSECURITE	A AMELIORER	16	17		Désinfection systématique du matériel au changement d'UP et identification de la zone professionnelle à rendre plus explicite	
LE SAS SANITAIRE	A AMELIORER	12	12		Improve tracability of ALL visitors	
LE NETTOYAGE ET LA DESINFECTION	SATISFAISANT !	23	23			
LA MORTALITE	SATISFAISANT !	7	7			
LE PARCOURS	SATISFAISANT !	8	8			
LES INFRANTS	SATISFAISANT !	5	5			
LE FUMIER	NON CONFORME	6	7	Epandage immédiat sans enfouissement	Réaliser un épandage immédiat avec enfouissement	
ADMINISTRATIF	A AMELIORER	13	15	Manque evaluation des risques liés à la détention de volailles non commerciales		
BILAN	NON CONFORME	90	94			

Zrzut ekranu przykładowego raportu końcowego

Więcej informacji poniżej:

[Plik do ściągnięcia excel \(język francuski\)](https://www.itavi.asso.fr/publications/pulse-l-outil-d-evaluation-de-la-biosecurite-en-elevage-de-volailles-de-chair-poules-pondeuses-et-palmipedes)

<https://www.itavi.asso.fr/publications/pulse-l-outil-d-evaluation-de-la-biosecurite-en-elevage-de-volailles-de-chair-poules-pondeuses-et-palmipedes>

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

Więcej informacji: [Plik do ściągnięcia excel \(język francuski\)](https://www.itavi.asso.fr/publications/pulse-l-outil-d-evaluation-de-la-biosecurite-en-elevage-de-volailles-de-chair-poules-pondeuses-et-palmipedes)

<https://www.itavi.asso.fr/publications/pulse-l-outil-d-evaluation-de-la-biosecurite-en-elevage-de-volailles-de-chair-poules-pondeuses-et-palmipedes>

4.6 Przewodnik dla Producentów drobiu z rekomendacjami jak wdrażać przepisy dotyczące bezpieczeństwa biologicznego na fermach.

**PRZEWODNIK DLA PRODUCENTÓW DROBIU
Z REKOMENDACJAMI JAK WDRAŻAĆ PRZEPISY
DOTYCZĄCE BEZPIECZEŃSTWA BIOLOGICZNEGO
NA FERMACH**

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Dlaczego ten przewodnik może być przydatny w praktyce na fermach drobiu?
- Co znajduje się w przewodniku?

Uniwersytet Medycyny Weterynaryjnej w Budapeszcie (UVMB) opracował praktyczny przewodnik dotyczący bezpieczeństwa biologicznego, aby pomóc Producentom drobiu we wdrażaniu przepisów dotyczących bezpieczeństwa biologicznego we własnych gospodarstwach.

Dlaczego jest to ważne?

↓

Rosnąca częstość występowania chorób zakaźnych (np. grypa ptaków)

↓

↓

Bardziej rygorystyczne i bardziej szczegółowe przepisy dotyczące bezpieczeństwa biologicznego

↓

↓

Profesjonalne materiały, szkolenia, monitoring

↓

+

+

↓

Skuteczniejsza bioasekuracja

↓

**PRZEWODNIK DLA PRODUCENTÓW DROBIU Z REKOMENDACJAMI JAK
WDRAŻAĆ PRZEPISY DOTYCZĄCE BEZPIECZEŃSTWA BIOLOGICZNEGO WE
WŁASNYCH GOSPODARSTWACH**

Co wchodzi w skład opracowanych profesjonalnych materiałów?

- **Co oznacza bioasekuracja?**
- **Jakie są podstawowe elementy bioasekuracji?**
- **Bariery sanitarne – kluczowy element dobrej higieny w gospodarstwie**
- **Dlaczego ochrona ferm drobiu przed chorobami zakaźnymi jest ważna?**
- **Racjonalny sposób stosowania produktów przeciwdrobnoustrojowych.**
- **Niewłaściwe i prawidłowe praktyki: dobre i złe przykłady**
- **Rekomendacje, ulepszenia**

Więcej informacji poniżej:

- Strona projektu NETPOULSAFE : <https://www.netpoulsafe.eu>

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

4.7 Dla dobrej współpracy - poznaj siebie i swoich Doradców!

NetPoulSafe

DLA DOBREJ WSPÓŁPRACY - POZNAJ SIEBIE I SWOICH DORADCÓW!

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Każdy jest inny. Każdy posiada swoje własne cechy, osobowość, zwyczaje i potrzeby, co znajduje odzwierciedlenie w twoim typie „bestii”*
- Jeśli chcesz intensywnie współpracować w zespole (np. coaching), zacznij od następującego ćwiczenia z członkami zespołu: przedyskutujcie ze sobą, jakim typem „bestii” jesteście, korzystając z poniższego zestawienia. Następnie wykorzystaj informacje ze strony 2 i 3, aby zrozumieć, jak najlepiej komunikować się z kolegami z zespołu. Komunikacja, która jest dostosowana do typu „bestii” drugiej osoby jest bardziej efektywna.
- Rozumiejąc wzajemnie swoje cechy, to w jaki sposób inni reagują i zachowują się, dajesz dobry początek współpracy w grupie. Stymuluje to dobre relacje i dobrą komunikację.

*Natura bestii wyróżnia cztery „bestie”: sowa, kogut, pszczoła i motyl. Wszystkie z własnymi cechami, które są typowe dla naszej przedsiębiorczości.

Cechy: spokój, rozważa, analityka, fakty, struktura, „umowa to umowa”

Pułapki: wybredny, nudny, sztywny, konserwatywny

Uczenie się: Sowy uczą się strukturalnie, w klasie, przez wykwalifikowanego nauczyciela

Cechy: decyzyjność, pewność siebie, szeroka perspektywa, prestiż, własna wizja i podejmowanie ryzyka

Pułapki: szybkość, podejmowanie zbyt dużego ryzyka, myślenie na dużą skalę, zawsze dążenie do zysków

Uczenie się: koguty uczą się poprzez działanie i obserwację, pod wpływem stresu odnoszą sukces

Cechy: sumienność, pracowitość, oddanie, uczciwość, lojalność wobec otoczenia, skromność

Pułapki: fanatyzm, perfekcjonizm, uległość, wtrącanie się

Uczenie się: pszczoła uczy się z innymi i lubi dużo ćwiczyć

Cechy: kreatywność, inspirujący, entuzjazm, pomysłowość, pozytywny, patrzący na świat z zachwytem

Pułapki: nadmierny optymizm, chaotyczność, powierzchowność, łatwe rozpraszanie się

Uczenie się: motyle nie „uczą się” - one odkrywają. Życie i nauka są dla nich tym samym

DLA DOBREJ WSPÓŁPRACY - POZNAJ SIEBIE I SWOICH DORADCÓW!

Jestem sową i mówię do...

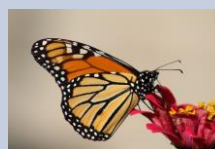
Przeanalizowałem jeszcze raz naszą metodę pracy i uważam, że powinniśmy robić to trochę inaczej, a mianowicie dokładniej. W końcu liczby pokazują, że wtedy będziemy pracować wydajniej. Co o tym sądzicie?

Jak sobie radzisz? Czy pracowaliście ze sobą w nowy sposób? Jakie to było uczucie? Czy od tej pory będziemy to robić w ten sposób?

Mam tu dane liczbowe, więc mogą Państwo zobaczyć, że ten sposób pracy daje więcej rezultatów. Czy zgadzają się Państwo z tymi nowymi ustaleniami?

Pewnie już wypróbowaliście nowy sposób pracy? Czy nie jest to miłe? Czy od teraz będziemy to robić w ten sposób?

Jestem pszczołą i mówię do:

Moim zdaniem terminy w firmie nie są utrzymywane zbyt dobrze. Czy wiesz dlaczego? Co powinniśmy uzgodnić, aby lepiej współpracować w firmie?

Mam wrażenie, że atmosfera w firmie nie jest zbyt dobra. Co o tym sądzisz? Co zrobimy z tym wspólnie?

Czuję, że w firmie nie dzieje się dobrze, wyniki pozostają w tyle. Co chcesz, żebyśmy zrobili?

Jak sobie radzisz? Czujesz się w firmie jak w domu czy może atmosfera mogłaby być lepsza? Czy masz jakieś pomysły, jak temu zaradzić?

DLA DOBREJ WSPÓŁPRACY - POZNAJ SIEBIE I SWOICH DORADCÓW!

Jestem kogutem i mówię do:

Nie zdążymy na czas, jeśli nie zrobimy pierwszego kroku z tym projektem teraz. Przedstawiłem tutaj ogólne zarysy. Czy mógłbyś zrobić z tego szczegółowy plan i wskazać, kiedy co trzeba zrobić?

Potrzebuję twojej (i innych) pomocy. Byłoby dobrze dla wszystkich, gdybyśmy zaczęli to teraz. Czy możesz również mieć swój fragment gotowy na przyszły tydzień?

Ten projekt nie rusza z miejsca. Nic się nie dzieje. Jeśli ja zrobię to, a ty będziesz odpowiedzialny za tę część. Jaki rezultat osiągniemy?

Mam wrażenie, że wokół tego projektu nic się nie dzieje. Czy masz jakieś pomysły, by znów wzbudzić w wszystkich ekscytację?

Jestem motylem i mówię do:

Aby ulepszyć ten produkt, mam pewien pomysł, ale musi on być jeszcze szczegółowo opracowany. To są zalety i wady. Czy chciałbyś się im bliżej przyjrzeć i przedstawić swoją propozycję?

Jak się masz? Przechodziłem ostatnio przez stodołę i pomyślałem o czymś, co mogłoby uczynić ją lepszą dla nas wszystkich. Przyjrzymy się razem i zobaczymy, jak można to zrobić?

Mam pomysł na nowe zadanie. Dzięki niemu możemy osiągnąć zysk. Czy pomożesz mi rozwinąć ten pomysł?

Wpadłem na zupełnie nowy pomysł marketingu tego produktu. Co o tym sądzisz? Może da się to zrobić inaczej? Czy chcielibyście przestać mi swoje pomysły?

Więcej informacji poniżej:

- Strona projektu NETPOULSAFE : <https://www.netpoulsafe.eu>

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

4.8 Poprawa bezpieczeństwa biologicznego dzięki współpracy Zespołu ds. Zdrowia na fermie.

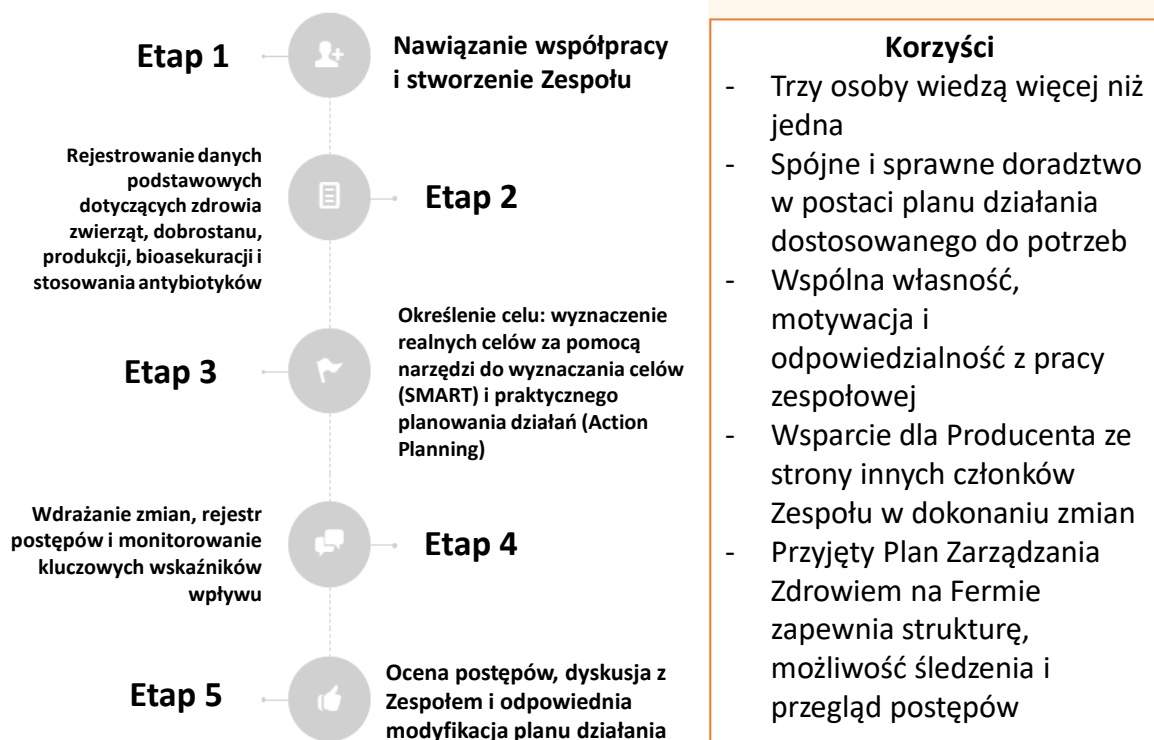
NetPoulSafe

POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA BIOLOGICZNEGO DZIĘKI WSPÓŁPRACY ZESPOŁU DS. ZDROWIA NA FERMIE

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

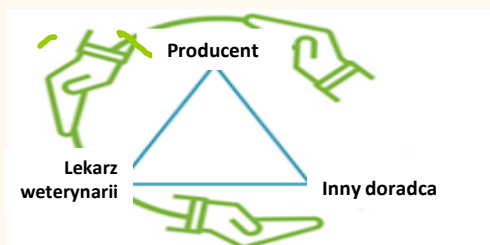
- Połączenie w jeden Zespół: Producenta, lekarza weterynarii oraz innych doradców daje możliwość scalenia różnych źródeł wiedzy praktycznej, czyniąc stworzony wieloosobowy Zespół ds. Zdrowia na Fermie (Multi-Actor Farm Health - MAFH) skutecznym w kontekście poprawy bezpieczeństwa biologicznego.
- Zestaw narzędzi projektu DISARM ułatwia pracę tego Zespołu poprzez dostarczenie przewodnika do optymalizacji i zarządzania zdrowiem na fermie.
- Niniejsze materiały informacyjne prezentują poszczególne etapy i założenia pracy Zespołu MAFH.

POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA BIOLOGICZNEGO DZIĘKI WSPÓŁPRACY ZESPOŁU DS. ZDROWIA NA FERMIE

Krok 1: Tworzenie Zespołu i udanej współpracy

"Razem wszyscy osiągną więcej"

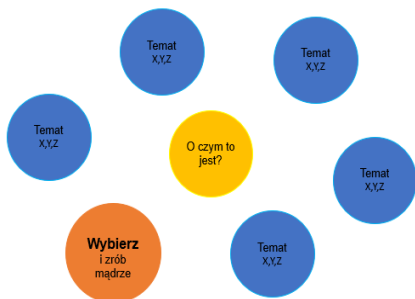

Krok 2: Określenie sytuacji początkowej - wydajność i zdrowie zwierząt, bezpieczeństwo biologiczne, stosowanie antybiotyków i samoocena fermy

"Jeśli nie możesz tego zmierzyć, nie możesz tym zarządzać"

Krok 3: Opracowanie planu działania (schemat)

Przykład: mój pracownik na fermie zamówi w przyszły poniedziałek buty w rozmiarach od 36 do 46, aby wszyscy odwiedzający mogli zawsze używać butów, gdy tylko odwiedzą fermę.

Zdefiniowanie działań zgodnie z zasadą „SMART”:

Kiedy Ty i Twoi koledzy z Zespołu ustalicie priorytetowe obszary lub problemy w zakresie bioasekuracji, nad którymi należy pracować, nadszedł czas, aby zdefiniować cele „SMART” z zakresu poprawy tych problemów. „SMART” to akronim planu zarządzania, który oznacza:

S – Specific – Specyficzny

oznacza, że opis celu ukierunkowany jest na konkretny obszar do poprawy

M – Measurable – Wymierny

poprawa powinna być mierzalna lub przynajmniej należy podać wskaźnik oceny postępów działania

A – Acceptable - Akceptowalny (do przyjęcia)

cel musi być akceptowalny dla wszystkich zaangażowanych stron

R - Realistic - Realistyczny

cel musi być realny do osiągnięcia przy danych zasobach, przed którymi stoi Zespół

T – time-bound - Związany z czasem

ramy czasowe: ustalenie dat dla początku wprowadzania zmian i moment, w którym idealnie zrealizowano ulepszenie (zgodnie z przyjętym opisem)

POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA BIOLOGICZNEGO DZIĘKI WSPÓŁPRACY ZESPOŁU DS. ZDROWIA NA FERMIE

Krok 4: Wdrożenie zmian, rejestrowanie postępów i monitorowanie kluczowych wskaźników wpływu (wykonanie zadania)

Poniedziałek: zamów buty

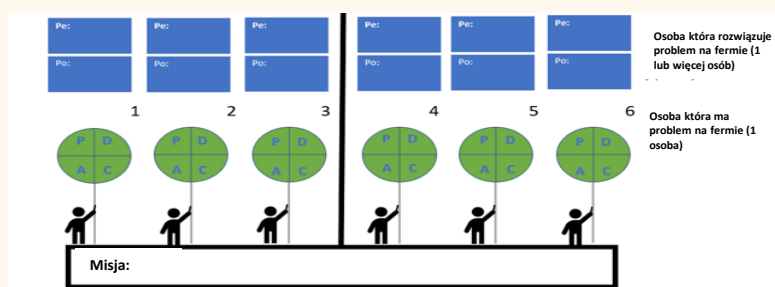
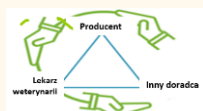
Od tygodnia 28: sprawdzę, czy wszyscy odwiedzający zawsze używają butów, gdy odwiedzają fermę.

Kto?	•
Co?	•
Kiedy?	•
Dlaczego?	•

Krok 5: Oceń swoje postępy, przedyskutuj je ze swoim Zespołem i odpowiednio dostosuj swój plan (kontrola+działanie)

Cel główny	Działanie	Termin	Właściciel planu	Rozwiązujący problem z planu	Status	Wynik
Bezpieczeństwo biologiczne	Zakup butów	20/11/2022	Producent	Pracownik Fermi	W trakcie	Buty dla wszystkich

"Trzymaj wszystkie znaki w powietrzu!" Na koniec wiele celów SMART z odpowiadającymi im „częściami: Plan-Wykonanie-Kontrola-Działanie (*Plan-Do-Check-Act: PDCA*)" zostanie utworzonych przez wieloosobowy Zespół, aby zbliżyć się do głównego celu (np. zgodności z zasadami bioasekuracji).

Więcej informacji poniżej:

- Najlepsze praktyki bioasekuracji: [Using a multi-actor plan on a goat farm – YouTube](https://www.youtube.com/watch?v=cu7cIIIbOd8)
<https://www.youtube.com/watch?v=cu7cIIIbOd8>

- Narzędzie projektu DISARM MAFH: [Farm Health Team Toolbox - Disarm Project](https://disarmproject.eu/search-resources/farm-health-toolbox/)
<https://disarmproject.eu/search-resources/farm-health-toolbox/>

- Strona projektu NETPOULSAFE: <https://www.netpoulsafe.eu>

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

- Najlepsze praktyki bioasekuracji, link: [Using a multi-actor plan on a goat farm - YouTube](https://www.youtube.com/watch?v=cu7cIIIbOd8)

<https://www.youtube.com/watch?v=cu7cIIIbOd8>

- Narzędzie projektu- DISARM MAFH: [Farm Health Team Toolbox - Disarm Project](https://disarmproject.eu/search-resources/farm-health-toolbox/)

<https://disarmproject.eu/search-resources/farm-health-toolbox/>

4.9 Praktyczne narzędzie do oceny efektywności bariery sanitarnej fermy.

NetPoulSafe

PRAKTYCZNE NARZĘDZIE DO OCENY EFEKTYWNOŚCI BARIERY SANITARNEJ FERMY

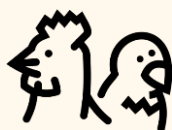

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- **Monitoring serologiczny (panel ELISA) jako praktyczne narzędzie do oceny bariery sanitarnej fermy**
- **Odpowiedź serologiczna ptaków jako wskaźnik rozprzestrzeniania się patogenów na fermie oraz negatywnego wpływu zakażenia na wyniki produkcyjne**

Podstawowym wskaźnikiem skuteczności programów bioasekuracji jest brak chorób na fermie, przekładający się na **wysokie parametry produkcyjne**.

W standardowych warunkach, nawet w stadach bez klinicznych objawów chorobowych wywoływanych przez czynniki zakaźne i niezakaźne, **aktywacja układu immunologicznego pochłania nie mniej niż 3 % energii metabolicznej, która mogłaby być wykorzystywana dla poprawy efektów produkcyjnych**.

Monitoring serologiczny z użyciem komercyjnych zestawów ELISA dla drobiu jest bardzo skutecznym narzędziem oceny skuteczności bariery sanitarnej fermy.

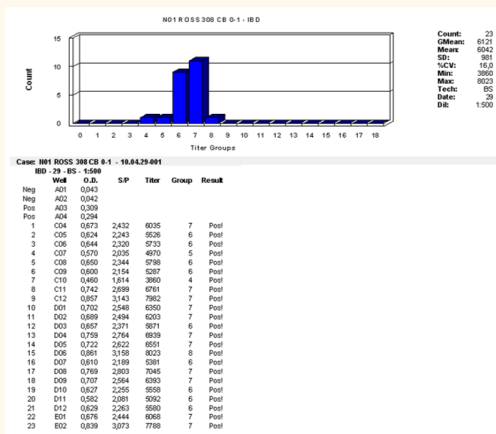
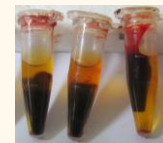
PRAKTYCZNE NARZĘDZIE DO OCENY EFEKTYWNOŚCI BARIERY SANITARNEJ FERMY

Jak wykorzystać monitoring serologiczny w praktyce:

Krok 1: pobranie próbek krwi od klinicznie zdrowych ptaków na fermie pod koniec produkcji (*optymalnie 23 próbki*)

Krok 2: przesłanie próbek do do badań ELISA w specjalistycznym laboratorium

Krok 3: analiza wyników i na podstawie stopnia seroprewalencji zalecenie odpowiednich procedur bioasekuracji – m.in. ukierunkowana dezynfekcja, poprawa programu szczepień itp.

Miejscowość, data: .....

Zakład Chorób Ptaków SGGW (PIN KOD : SPW)
 UL. Ciesielskiego 8
 02-786 Warszawa
 Tel. 0-22 59 36 166

Skierowanie do badania serologicznego

Data pobrania materiału ..... Liczba nadstawnych prob. ....
 Nazwa Platnika /Imię i Nazwisko Właściciela .....

Adres: .....
 .....KOD ..... Telefon .....

PIN KOD .....
 Piszczalka lekarza kierującego .....

Opis stada
 Typ produkcyjny : Brojery, Nisiki towarowe, Stado reprodukcyjne mięsne, Stado reprodukcyjne niecie, Indyki rzeźne, Indyki –reprodukcja, lino. ....Sektor .....

Wiek w dniu pobrania próby .....Nazwa krzyżówki.....
 .....karmik .....

Rodzaj nadstawnego materiału : surowica, krew, wymaz z kloaki, jaja, żywe ptaki

Kierunek badania (ZAKREŚLIĆ) :
 AE APV CIA E26 IB IB-avian IBD LLAG LLAB LLAB J MG MS MSMG ND ORT RFD ST SG SE

Inte: .....

Cel badania: Monitoring , Diagnostyka, Badanie odwoławcze, Problem , ...

Inte: .....

Program szczepień (w razie takiej potrzeby pełny program umieścić na odwrocie strony):

Data	Kierunek	Nazwa szczepionki	Technika szczepienia

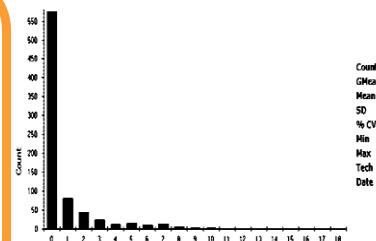
Uwagi: .....

PRAKTYCZNE NARZĘDZIE DO OCENY EFEKTYWNOŚCI BARIERY SANITARNEJ FERMY

Panel testów serologicznych – ELISA (kierunki):

ARV (zakażenia reowirusowe)
CAIV (zakażenia wirusem zakaźnej anemii kurcząt)
REV (zakażenia wirusem retikuloendoteliozy)
ORT (zakażenia pałeczką *Ornithobacterium rhinotracheale*)

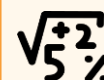
Niski stopień seroprewalencji jest potwierdzeniem skuteczności bariery sanitarnej danej fermy, zatem im niższy odsetek seroreagentów i im niższa wysokość odpowiedzi serologicznej tym rozprzestrzenienie danego patogenu miało mniejszy wpływ na wyniki produkcyjne.

Porównanie wartości EWW w stadach pozytywnych i negatywnych w kierunku różnych patogenów

BADANY PATOGEN	% STAD POZYTYWNYCH	EWW (ŚREDNIE)	% STAD NEGATYWNYCH	EWW (ŚREDNIA)
ARV	100	328,28	0	-
ORT	55,56	321,72	44,44	336,24
CAV	30,56	318,57	69,44	331,65
REV	16,67	297,2	83,33	334,25

Monitoring serologiczny może być użytecznym wskaźnikiem skuteczności programów bioasekuracji w stadach brojlerów.

Więcej informacji poniżej:

*De Herdt P., Ducatelle R., Uytendaele E., Snee A., Torbeyns R.: Significance of Infectious Bursal Disease Serology in an Integrated Quality Control Program under European Epidemiologic Condition. *Avian Diseases* 2000, 44 (3), 611-617.

*De Herdt P., Broeck M., Van Driessche F., Vermeiren B., Van Den Abeele G., Van Gorp S.: Improved Performance of Broilers and Broiler Breeders Associated with an Amended Vaccination Program Against Reovirus. *Avian Diseases* 2016, 60 (4), 841-845.

*McNulty M. S., McIlroy S. G., Bruce D. W., Todd D.: Economic Effects of Subclinical Chicken Anemia Agent Infection in Broiler Chickens. *Avian Diseases* 1991, 35(2), 263-268.

*Szeleszczuk P., Kruszyński T., Nerc J., Dolka B.: Monitoring serologiczny stad brojlerów kurzych, jako potencjalny wskaźnik efektywności programów bioasekuracji. I Międzynarodowa Konferencja Techniczna PROHEALTH: Bioasekuracja w zrównoważonej produkcji intensywnej trzody chlewnej i drobiu inwestycja o najwyższej stopie zwrotu! Warszawa 04.09.2015., 68

„Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).”

Podcast dostępny na [kanale YouTube projektu NETPOULSAFE](https://www.youtube.com/@netpoulsafeproject)

<https://www.youtube.com/@netpoulsafeproject>

4.10 Program BIOPON.

NetPoulSafe

PROGRAM BIOPON

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Wykrycie czynników ryzyka przedostania się mikroorganizmów chorobotwórczych na fermę jest niezwykle istotne dla Producentów.
- Audyt bezpieczeństwa biologicznego na fermie.
- Indywidualny raport w celu przeszkolenia Producenta oraz raport z danymi średnimi (dla regionu).

Dla Producentów kur niosek istotne jest, aby znać wszystkie czynniki ryzyka związane z przedostawaniem się na fermę **patogenów**, które wpływają negatywnie na efekty ekonomiczne, w związku ze zmniejszeniem się parametrów produkcyjnych oraz przymusowym ubojem ptaków.

Dobłą praktyką w zakresie identyfikacji tych czynników ryzyka jest udział Producentów w **programie BIOPON**. Odpowiednio przeszkolony **lekarz weterynarii lub doradca** wykryje konkretne zagrożenia dla danej fermy i każdego kurnika. W ramach samego programu odbywa to się w następujący sposób:

1

Bezpieczeństwo biologiczne na fermie - audyty

2

Raport indywidualny - wykorzystywany do szkolenia Producenta

3

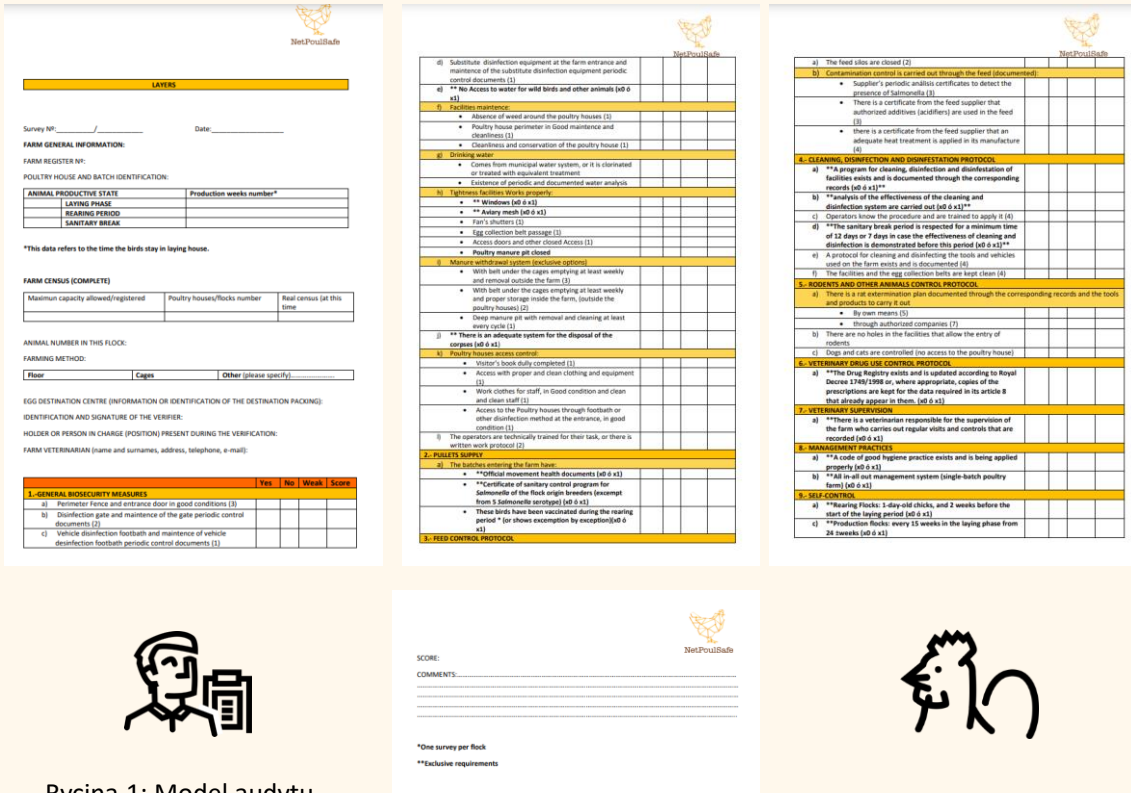

Raport z porównania wyników ze średnimi dla regionu - w formie wykresu

PROGRAM BIOPON

1

Audyt z oceny bioasekuracji na fermie (zewnątrznej i wewnętrznej) wdrażanej zarówno na poziomie całej fermy, jak i specyficznych dla każdego kurnika. Na koniec audytu uzyskuje się wynik dla każdego kurnika oddzielnie i średnią dla całej fermy.

The image shows a detailed audit form for a poultry farm. It includes sections for:

- LAYERS:** Survey number, date, farm name, and production week number.
- FARM GENERAL INFORMATION:** Poultry house and batch identification, laying phase, bearing period, and sanitary break.
- FARM CENSUS (COMPLETE):** Maximum capacity, registered poultry houses/flocks, and real census.
- ANIMAL NUMBER IN THIS FLOCK:** Farming method (Floor, Cages, Other) and egg destination center.
- IDENTIFICATION AND SIGNATURE OF THE VERIFIER:** Holder or person in charge.
- FARM VETERINARIAN:** Name and contact information.
- 1. GENERAL BIOSECURITY MEASURES:** A table with columns for 'Yes', 'No', 'Weak', and 'Score' for perimeter fence, disinfection gate, and vehicle disinfection.
- 2. FLOCKS SUPPLY:** A table for recording health documents and sanitary control programs.
- 3. FEED CONTROL PROTOCOL:** A table for recording feed safety measures.
- 4. CLEANING, DISINFECTION AND DECONTAMINATION PROTOCOL:** A table for recording cleaning and disinfection procedures.
- 5. BIOSECURITY AND OTHER ANIMAL CONTROL PROTOCOL:** A table for recording rodent and dog/cat control measures.
- 6. VETERINARY DRUG USE CONTROL PROTOCOL:** A table for recording drug usage.
- 7. VETERINARIAN SUPERVISION:** A table for recording veterinarian visits.
- 8. MANAGEMENT PRACTICES:** A table for recording hygiene practices.
- 9. LAYING CONTROL:** A table for recording laying period controls.
- SCORE:** A section for the overall audit score.
- COMMENTS:** A section for additional notes.

Rycina 1: Model audytu

2

Z wykrytych czynników ryzyka, wynikających z niewdrożenia lub złego wdrożenia zasad bioasekuracji, przygotowujemy jest **pierwszy raport wyjaśniający znaczenie prawidłowego wdrożenia każdego środka bezpieczeństwa biologicznego i zalecający różne środki naprawcze** w celu zminimalizowania ryzyka. Pomimo, że Producenci otrzymują raport w postaci sprawozdania w formie pisemnej, zalecenia i doradztwo są przekazywane im podczas wizyty lekarza weterynarii w tym samym czasie, w którym przeprowadzany jest audyt.

PROGRAM BIOPON

(e) cecav
LABORATORY AUTHORITY FOR THE CONSULTING AGRICULTURE, FISHERY AND FORESTRY OF THE GENERALITAT VALENCIANA
 FOR THE SUBJECT OF THE HEALTH AND SAFETY OF ANIMALS AND HUMAN HEALTH

POULTRY QUALITY AND ANIMAL FEED CENTRE OF THE VALENCIANA COMMUNITY
Oficina de Control de Alimentos de Origen Animal
 de la Comunidad Valenciana
 Avda. de la Producción Animal, 10
 46100 Sagunto (Valencia)

LABORATORY REGISTERED IN THE CATALOGUE OF PUBLIC HEALTH LABORATORIES OF THE MINISTRY OF HEALTH OF THE VALENCIANA COMMUNITY
Oficina de Control de Alimentos de Origen Animal
 de la Comunidad Valenciana
 Avda. de la Producción Animal, 10
 46100 Sagunto (Valencia)

ISO 9001 Certified Laboratory with #1 EC 204408
Oficina de Control de Alimentos de Origen Animal
 de la Comunidad Valenciana
 Avda. de la Producción Animal, 10
 46100 Sagunto (Valencia)

Official Laboratory for the Control of Trichinella in the Valenciana Community
Oficina de Control de Alimentos de Origen Animal
 de la Comunidad Valenciana
 Avda. de la Producción Animal, 10
 46100 Sagunto (Valencia)

Subsidiary Accredited and Recognition of Accreditation B1001 by the Ministry of Health and Social Policy of the Kingdom of Valencia
Oficina de Control de Alimentos de Origen Animal
 de la Comunidad Valenciana
 Avda. de la Producción Animal, 10
 46100 Sagunto (Valencia)

Center authorized by the Ministry of Science and Innovation to perform SARS-CoV-2 PCR tests 2
Oficina de Control de Alimentos de Origen Animal
 de la Comunidad Valenciana
 Avda. de la Producción Animal, 10
 46100 Sagunto (Valencia)

**VISIT REPORT
 BIOPON PROGRAM**

On XXXXXX the holding of laying hens XXXXXXX with identification number XXXXXXX and located in the municipality of XXXXXX was visited, on the occasion of the realization of the survey verification of biosecurity measures and control over the correct implementation of the code of good hygiene practices, framed within the BIOPON program.

The farm has 2 houses of code 2 (cages enriched in battery), so 2 surveys were carried out to verify the biosecurity measures and control over the correct implementation of the code of good hygiene practices of the herds that at that time were in production.

The final score of the 2 surveys verifying biosafety measures and the code of good hygiene practice is as follows:
 House A: 89%
 House B: 85%   **AVERAGE FARM SCORE: 87%**

Opportunities for improvement in all ships:

- The farm has a substitute disinfection equipment at the entrance of the farm (fumigator backpack for wheels and underside of vehicles) **has periodic maintenance control documents, but they are not filled.**
- Operators do not have training courses in biosecurity. However, they have received the work instructions which include the main biosecurity measures.

Specific improvements opportunities of house B

- During the audit weeds are observed less than 1 meter from the house.
- During the audit, debris remains are observed near the house.
- During the audit it is observed that a door, which is not used, leaves a gap between it and the ground that could allow the access of vectors.

Alqueria del Nilo PoulSafe - C/Alisa nº16 - CP 46100 - Tel 94 602 367 - CP 02726228 - Comunicación@ceav.es

(e) cecav
LABORATORY AUTHORITY FOR THE CONSULTING AGRICULTURE, FISHERY AND FORESTRY OF THE GENERALITAT VALENCIANA
 FOR THE SUBJECT OF THE HEALTH AND SAFETY OF ANIMALS AND HUMAN HEALTH

POULTRY QUALITY AND ANIMAL FEED CENTRE OF THE VALENCIANA COMMUNITY
Oficina de Control de Alimentos de Origen Animal
 de la Comunidad Valenciana
 Avda. de la Producción Animal, 10
 46100 Sagunto (Valencia)

LABORATORY REGISTERED IN THE CATALOGUE OF PUBLIC HEALTH LABORATORIES OF THE MINISTRY OF HEALTH OF THE VALENCIANA COMMUNITY
Oficina de Control de Alimentos de Origen Animal
 de la Comunidad Valenciana
 Avda. de la Producción Animal, 10
 46100 Sagunto (Valencia)

ISO 9001 Certified Laboratory with #1 EC 204408
Oficina de Control de Alimentos de Origen Animal
 de la Comunidad Valenciana
 Avda. de la Producción Animal, 10
 46100 Sagunto (Valencia)

Official Laboratory for the Control of Trichinella in the Valenciana Community
Oficina de Control de Alimentos de Origen Animal
 de la Comunidad Valenciana
 Avda. de la Producción Animal, 10
 46100 Sagunto (Valencia)

Subsidiary Accredited and Recognition of Accreditation B1001 by the Ministry of Health and Social Policy of the Kingdom of Valencia
Oficina de Control de Alimentos de Origen Animal
 de la Comunidad Valenciana
 Avda. de la Producción Animal, 10
 46100 Sagunto (Valencia)

Center authorized by the Ministry of Science and Innovation to perform SARS-CoV-2 PCR tests 2
Oficina de Control de Alimentos de Origen Animal
 de la Comunidad Valenciana
 Avda. de la Producción Animal, 10
 46100 Sagunto (Valencia)

Recommendations for improvement in all houses:

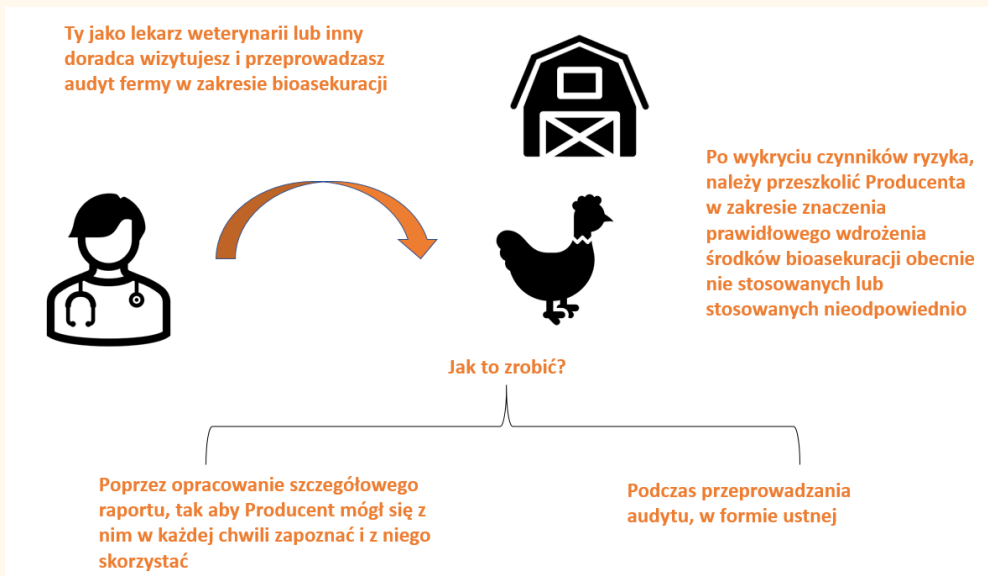
- Correct filling of the record sheet where it is reflected the check of the correct functioning of the fumigator backpack.
- Training program (internal or external) in biosecurity for company personnel who are in contact with birds. In case of internal training, it must be recorded through a record of attendance (including name, date and signature) as well as the documentation of the contents taught and the person who provides the training. In case of external training, all training records issued by the training entity must be available.

Improvement recommendations for house B:

- Eliminate weeds present less than one meter from the walls of the ships to prevent them from being vectors refuge.
- Remove the debris present near the ship to prevent them from being a refuge from possible pests.
- Cover the gap between the door and the ground to prevent the entry of pests such as rodents.

Alqueria del Nilo PoulSafe - C/Alisa nº16 - CP 46100 - Tel 94 602 367 - CP 02726228 - Comunicación@ceav.es

Rycina 2: Model raportu *To jedynie model. Wyniki raportu są fikcją..*

Rycina 3: Podsumowanie najważniejszych kroków

PROGRAM BIOPON

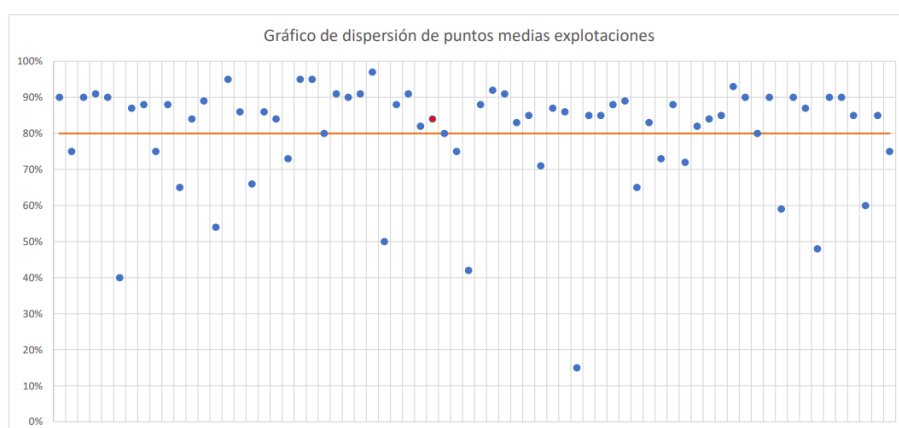
3

Po zakończeniu kontroli innych Producentów (z danego regionu), obliczana jest **średnia dla regionu**, a każdy Producent otrzymuje **drugi raport z wykresem w formie graficznej** porównujący jego wyniki do średniej w regionie (czy wynik jest poniżej, równy czy powyżej średniej).

CENTRO DE CALIDAD AVICOLA Y ALIMENTACION ANIMAL DE LA COMUNIDAD VALENCIANA
C/ Nules 16, 12539 Alquerías NP
Tfno 964 592 387 comunicacion@cecv.es

- (E) Laboratorio Autorizado por la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació de la Generalitat Valenciana para los análisis del Plan Sanitario Avícola y de los Programas Nacionales de Control de Salmonella
- (E) Laboratorio Inscrito en el Catálogo de Laboratorios de Salud Pública de la Conselleria de Sanitat de la Generalitat Valenciana
- (E) Laboratorio Certificado ISO 9001 con nº EC-3644/08
- (E) Laboratorio Oficial para el Control de Trichineña en la Comunidad Valenciana
- (E) Autorización A/080 y Reconocimiento de Acreditación B/080 por la Consejería de Sanidad y Política Social de la Región de Murcia
- (E) Centro habilitado por el Ministerio de Ciencia e Innovación para realizar pruebas PCR de SARS-CoV-2

Alquerías del Niño Perdido – C/Nules nº16 – CP 12539 – Tfno 964 592 387 – CIF 097256226 – comunicacion@cecv.es

Powyższy wykres punktowy jest tylko przykładem, dane liczbowe nie są rzeczywistymi wynikami.

Film o Programie Biopon w Hiszpanii [tutaj](#)

Podcast o Programie Biopon [tutaj](#)

Więcej informacji poniżej :

- Strona projektu NETPOULSAFE : <https://www.netpoulsafe.eu>

„Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).”

NetPoulSafe

Film o Programie Biopon w Hiszpanii [kliknij tutaj](#)

<https://www.youtube.com/watch?v=38kR-HCI3Ok&t=37s>

Podcast o Programie Biopon w Hiszpanii [kliknij tutaj](#)

<https://www.youtube.com/watch?v=vMoxRXESjCk&t=41s>

4.11 Teoretyczne/praktyczne kursy z zakresu bezpieczeństwa biologicznego dla Producentów drobiu.

NetPoulSafe

TEORETYCZNE/PRAKTYCZNE KURSY Z ZAKRESU BIOASEKURACJI DLA PRODUCENTÓW DROBIU

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Istotne jest zwiększanie wiedzy Producentów drobiu z zakresu stosowania środków bezpieczeństwa biologicznego oraz prawidłowego ich wdrażania.
- Część teoretyczna kursu.
- Część praktyczna kursu.

Dobrym podejściem do motywowania i podnoszenia świadomości Producentów w zakresie wdrażania prawidłowych protokołów bezpieczeństwa biologicznego na ich fermach jest realizacja **kursów teoretycznych/praktycznych**. W regionie Walencji (Hiszpania) kursy te są prowadzone po hiszpańsku przez lekarzy weterynarii w budynkach **CECAV** (Centrum Jakości Drobiu i Pasz Wspólnoty Walenckiej).

Większość kursów koncentruje się na środkach bezpieczeństwa biologicznego mających na celu zapobieganie przedostawaniu się czynników chorobotwórczych na fermy (kursy z **czyszczenia i dezynfekcji**, dotyczące **dobrostanu zwierząt, zapobieganiu oraz kontroli Salmonelli**). Ponadto, prowadzone są kursy z zakresu alternatywnych środków kontroli patogenów, takie jak stosowanie **terapii fagowej**.

W jaki sposób prowadzone są kursy?

1

Lokalizacja?

2

Część teoretyczna kursu

3

Część praktyczna kursu

TEORETYCZNE/PRAKTYCZNE KURSY Z ZAKRESU BEZPIECZEŃSTWA BIOLOGICZNEGO DLA PRODUCENTÓW DROBIU

1

Kursy te są prowadzone przez lekarzy weterynarii w formie kontaktowej w budynkach **CECAV** (Centrum Jakości Drobiu i Pasz Wspólnoty Walenckiej) w języku hiszpańskim. W zależności od rodzaju kursu, są one dedykowane Producentom drobiu z sektora mięsnego (brojlerów i indyków) lub z sektora nieśnego albo jednocześnie dla obu tych grup (kursy z czyszczenia i dezynfekcji). Liczba osób uczestniczących w kursie jest ograniczona do 20. W przypadku kursów dla sektora brojlerów, wszyscy Producenci należą do tego samego integratora.

Rycina 1: Sala, w której odbywają się kursy

Film dot.
teoretycznych
/praktycznych
kursów [tutaj](#)

2

Część teoretyczna kursów składa się z wyjaśnień różnych wykładawców będących ekspertami w każdym konkretnym temacie, z naciskiem na znaczenie stosowania środków bezpieczeństwa biologicznego i sposobu ich prawidłowego wdrażania. Prezentacje wykładawców są wspierane przez filmy i zdjęcia. **Ty jako wykładawca możesz również zaprezentować np. zdjęcia z masowych ubojów drobiu z powodu grypy ptaków, aby uświadomić Producentom, że powinni być ostrożni, jeśli nie chcą aby ich ptaki ucierpiały w ten sam sposób!!!**

TEORETYCZNE/PRAKTYCZNE KURSY Z ZAKRESU BEZPIECZEŃSTWA BIOLOGICZNEGO DLA PRODUCENTÓW DROBIU

3

W części **praktycznej kursów** prowadzona jest dyskusja pomiędzy Producentami i wykładowcami, podczas której następuje wymiana doświadczeń. Ty, jako Wykładowca, zacznasz od pytania otwartego typu: **czy uważasz, że prawidłowo używasz bariery sanitarnej na swojej fermie? Czy masz prawidłowe rozgraniczenie między strefą brudną i czystą na fermie?**

A na koniec przeprowadzane są zajęcia z samooceny.

Bioasekuracja jest głównym środkiem zapobiegającym przedostawaniu się mikroorganizmów chorobotwórczych na fermy drobiu. W związku z tym, główne cele tych kursów to:

- uświadomienie Producentom **korzyści** płynących z dobrych praktyk zarządzania i środków bezpieczeństwa biologicznego
- informowanie Producentów o możliwych **konsekwencjach ekonomicznych i zdrowotnych** wynikających z niewłaściwego stosowania tych środków na fermach
- szkolenie Producentów w zakresie prawidłowego wdrażania głównych środków bezpieczeństwa biologicznego.

DESTINATARIOS
Títulares de explotación y personal encargado de cuidar y manejar las aves de acuerdo con el REAL DECRETO 652/2021, de 20 de mayo, por el que se establecen los mínimos para la protección de las pautas de bienestar o la producción de carne.

INSCRIPCIÓN
Plazas limitadas. Las plazas disponibles se asignarán por riguroso orden de inscripción. Cobrar 50€ Realizar transferencia bancaria o ingreso en la cuenta de LA CAJA: 5585 2100 5205 9822 0002 9390. Confirmar asistencia a través del correo electrónico a u.wertano@ceceav.es o telef. 964592387.

CONTENIDOS
Los ponentes tienen la titulación universitaria de licenciado en veterinaria y el certificado de asistencia al "Curso de formación de formadores en bienestar animal en las explotaciones avícolas de producción de carne" organizado por la Compañía competente en materia de ganadería.

LUGAR DE CELEBRACIÓN
Sala Polivalente
Centro de Calidad Avícola y Alimentación
Animal de la Comunidad Valenciana
Calle Nules 16
12539 - Alquerías del Niño Perdido (Castellón)
Tel: 964 592 387
www.asav.es

GENERALITAT VALENCIANA
Comunitat Autònoma de les Illes Balears, València i Illes Balears
ceceav
Compañía Competente en materia de ganadería

Curso de BIENESTAR ANIMAL EN EXPLOTACIONES AVICOLAS DE PRODUCCIÓN DE CARNE

Alquerías del Niño Perdido (Castellón), 15 a 18 y 21 de mayo 2018

MARTES 15 DE MAYO 2018

10:45-10:00h	Presentación
10:00-11:00h	Repeticiones del bienestar animal en la productividad de las explotaciones y la calidad de los productos. D. Santiago Bellés, Director de Actuación de Calidad.
11:00-12:00h	Instalaciones y equipos generadores: bebederos, alimentación, camas, ventilación y calefacción, iluminación. D. Manuel Salvador, Director de Producciones Ganaderas.
12:00-12:15h	Pausa
12:15-12:30h	Concepto de bienestar animal. Estrés. Criterios de valoración de estrés en aves domésticas. D. Oscar Martín, veterinario de ACOTURIA.

MIERCOLES 16 DE MAYO 2018

10:00-11:00h	Los requerimientos en cantidad, calidad y forma de suministro de agua y alimento. D. Javier Ampuella, Veterinario de UMESA.
11:00-12:00h	Regulación sanitaria, higiene en las explotaciones. Remisión de información sanitaria al órgano competente. Dña. Mónica Mendes, Directora de ASAV.

JUEVES 17 DE MAYO 2018

10:00-12:00h	Integración de animales: densidad y vigilancia. La separación y reagrupamiento de lotes. La carga y descarga de los animales. D. Jesús Díaz, Director Técnico de Peritajes.
12:00-12:15h	Pausa
12:15-14:15h	Regulaciones de las prácticas de carga y transporte a matadero en bienestar animal. D. Jesús Díaz, Director Técnico de Peritajes.

VIERNES 18 DE MAYO 2018

10:00-13:00h	Aspecto técnico del bienestar animal: económicos y éticos. La necesidad de formación en bienestar animal. Pasado, presente y futuro del bienestar
--------------	---

VIERNES 18 DE MAYO 2018

13:00-14:00h	Prueba de aptitud
--------------	-------------------

animal en la UE y en el Mundo
Dña. Teresa Sevilla, Veterinaria

13:00-13:15h Pausa

13:15-13:30h Conocimiento y manejo de los animales: Anatomía, fisiología y comportamiento.
D. Oscar Planero, STC Avicultura y Distribución de NANITA, S.A.

13:30-14:15h Control de emergencia: sacrificio y eliminaciones de emergencia.
Dña. Mónica Mendes, Directora de ASAV

LUNES 21 DE MAYO 2018

09:00-13:00h Simulacro Práctico
Por razones sanitarias, la visita a explotaciones ganaderas puede sustituirse íntegramente por la exposición de diferente material audiovisual adecuado y relativo tanto a instalaciones como a manejo.
Crítica y discusión de las exposiciones.
Taller de discusión con las aportaciones de los asistentes. Puesta en común de las experiencias y conclusiones.

Rycina 2: Program kursu

Więcej informacji poniżej:

- Strona projektu NETPOULSAFE : <https://www.netpoulsafe.eu>

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe)."

NetPoulSafe

Film dot. teoretycznych/praktycznych kursów dostępny tutaj
https://www.youtube.com/watch?v=Z_cWYacawtQ&t=190s

4.12 Współpraca Producenta drobiu z lekarzem weterynarii nadzorującym fermę.

NetPoulSafe

WSPÓŁPRACA PRODUCENTA DROBIU Z LEKARZEM WETERYNARII NADZORUJACYM FERMĘ

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Istotna jest współpraca Producentów drobiu z zaufanym lekarzem weterynarii, który pełni funkcję doradczą w zakresie bioasekuracji.
- Lekarz weterynarii w roli doradcy w przypadkach kontroli urzędowych, pojawienia się zakaźnych problemów zdrowotnych i rutynowych kontroli na fermie.

Ważne jest, aby wszyscy Producenci drobiu; brojlerów, indyków, kur niosek, kaczek i gęsi współpracowali z zaufanym lekarzem weterynarii. W Hiszpanii taki specjalista, oprócz doradztwa w zakresie zarządzania zwierzętami, dobrostanu, wskaźników produkcyjnych, programu zdrowotnego (szczepienia, odrobaczania, leczenia, itp.), przeprowadzania pobierania próbek i sporządzania dokumentacji, doradza również w zakresie bioasekuracji.

Doradztwo lekarza weterynarii na fermie w zakresie prawidłowego wdrażania lub stosowania środków bezpieczeństwa biologicznego jest dobrym narzędziem wspomagającym Producentów w szczególności w następujących przypadkach:

1

Audytów urzędowych

2

Pojawienia się zakaźnych problemów zdrowotnych

3

Rutynowych kontroli

WSPÓŁPRACA PRODUCENTA DROBIU Z LEKARZEM WETERYNARII NADZORUJACYM FERMĘ

1

Po wykryciu niezgodności w zakresie bioasekuracji podczas kontroli **urzędowych**, lekarz weterynarii doradza Producentowi, jaki jest najlepszy sposób ich usunięcia, a w przypadku, gdy jest ona na poziomie dokumentów, pomaga w ich opracowaniu.

Postaraj się **dobrze wytłumaczyć** Producentowi **dłaczego** urzędowy lekarz weterynarii **wpisał** tę niezgodność.

Spełnienie wymogów prawa, zmniejsza ryzyko przedostania się chorobotwórczych mikroorganizmów na teren fermy!

2

Po pojawieniu się na fermie **mikroorganizmów chorobotwórczych o znaczeniu dla zdrowia zwierząt** (np. Mykoplazmy) i **zdrowia publicznego** (np. *Salmonella*), lekarz weterynarii ustala możliwe drogi wnikania patogenów i doradza Producentowi szereg korygujących środków bioasekuracji, aby zapobiec powtórzeniu się tego zdarzenia lub rozprzestrzenieniu się infekcji na inne obiekty fermy. **Zawsze staraj się dobrze wyjaśnić Producentowi powód i uzasadnienie podjętych działań naprawczych!**

3

Podczas **rutynowych wizyt kontrolnych na fermie**. Lekarz weterynarii w przypadku wykrycia jakiegokolwiek czynnika ryzyka na fermie doradza Producentowi, które środki bioasekuracji należy wdrożyć, aby złagodzić niekorzystne efekty jego działania. **Nawet jeśli często bywasz na fermie, zawsze staraj się zwracać uwagę na stan bioasekuracji na fermie i jeśli wykryjesz jakieś uchybienia, zgłoś je Producentowi!**

Więcej informacji poniżej :

- Strona projektu NETPOULSAFE : <https://www.netpoulsafe.eu>

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

4.13 Trening indywidualny (coaching) jako metoda pomocna w rozwiązywaniu problemów na fermach niskoprodukcyjnych.

NetPoulSafe

TRENING INDYWIDUALNY (COACHING) JAKO METODA POMOCNA W ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW NA FERMACH NISKOPRODUKCYJNYCH

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Na fermach o małym potencjale produkcyjnym, ze względu na złożone systemy produkcji, poziom wsparcia technicznego jak i doradztwa w zakresie zdrowia ptaków może być zróżnicowany.
- Trening indywidualny (coaching) przetestowany na francuskich fermach wydaje się być pomocnym i skutecznym środkiem w tym zakresie.
- Opisaną metodę treningową (coaching) powinno się upowszechniać wśród wszystkich Doradców, aby uzyskać lepszy wpływ na działania w zakresie bioasekuracji.

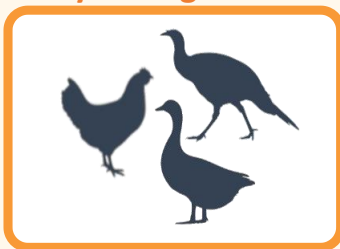
Fermy zajmujące się sprzedażą bezpośrednią: często złożone systemy produkcyjne

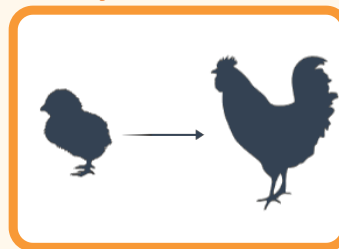
Wolny wybieg

Fermy wielogatunkowe

Fermy wielowiekowe

TRENING INDYWIDUALNY (COACHING) JAKO NARZĘDZIE POMOCNE W ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW NA FERMACH NISKOPRODUKCYJNYCH

- Zróżnicowane systemy stosowane na fermach z niską produkcją utrudniają stosowanie określonych standardów bioasekuracji.
- Farmy z niską produkcją zajmujące się sprzedażą bezpośrednią charakteryzują się różnym stopniem wsparcia w zakresie nadzoru technicznego i sanitarnego. Stopień specjalizacji na tych fermach (jak również obecność doradcy-technika) jest różny w zależności od regionu.

→ w związku z tym realizacja bioasekuracji na tych fermach jest trudna!

Coaching dla ferm niskoprodukcyjnych ze sprzedażą bezpośrednią

Indywidualne treningi (coaching) były prowadzone w regionach Bretanii i centrum Francji

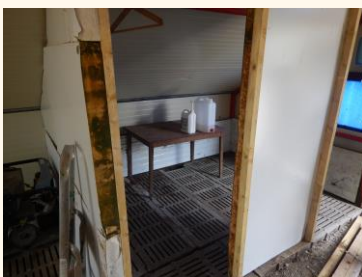
1. Główne wyzwania w przestrzeganiu standardów bioasekuracji

- Podnoszenie świadomości w zakresie bioasekuracji wśród Producentów
- Opracowanie i realizacja zasad dla służ higienicznych
- Wyznaczanie stref na fermie (brudna/czysta)

2. Przemyślane i wdrożone rozwiązania

Montaż służ higienicznej na fermie

Częściowe zamknięcie strefy produkcyjnej

Zastosowanie kuwety ze środkiem dezynfekcyjnym do suchej dezynfekcji obuwia

3. Usatysfakcjonowani Producentci !

„Wyobrażanie sobie zmian jest trudniejsze niż ich wdrażanie; jestem zachwycony efektem!”

TRENING INDYWIDUALNY (COACHING) JAKO NARZĘDZIE POMOCNE W ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW NA FERMACH NISKOPRODUKCYJNYCH

Coaching jako środek wspierający wdrażanie praktyk bioasekuracyjnych

Jakie są warunki skutecznego coachingu?

- Umieszczenie Producenta w **centrum procesu doskonalenia**.
 Długoterminowa motywacja.
- Dzielenie się **wiedzą i pomysłami** z Producentami i ich pracownikami.
 Rozwiązania operacyjne możliwe do zrealizowania na fermie.

Jak można rozszerzyć stosowanie coachingu?

- Rozpowszechnianie tej metody wśród **wszystkich Doradców** współpracujących z Producentami.
- Stworzenie sieci umożliwiającej **wymianę rozwiązań opracowanych i przetestowanych** w różnych konfiguracjach na różnych fermach.

Dowiedz się więcej szczegółów na temat coachingu i korzystania z narzędzi do oceny poziomu bioasekuracji:

Metodologia coachingu

Narzędzie Biocheck.Ugent

Dyskusja pomiędzy 2 ekspertami ds. coachingu

Więcej informacji poniżej:

[Guide de biosécurité en circuit-court \(en Français\)](https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwiHkfOXjeP_AhX6Q6QEHB1C6QQFnoECAkQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.confederationpaysanne.fr)

https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwiHkfOXjeP_AhX6Q6QEHB1C6QQFnoECAkQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.confederationpaysanne.fr
 Ikony zaprojektowane przez Freepik i BioRender.

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

Więcej informacji: [Guide de biosécurité en circuit-court \(język francuski\)](https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwiHkfOXjeP_AhX6Q6QEHB1C6QQFnoECAkQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.confederationpaysanne.fr)

https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwiHkfOXjeP_AhX6Q6QEHB1C6QQFnoECAkQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.confederationpaysanne.fr

4.14 Wykorzystanie filmów do rozpowszechniania informacji wśród osób odwiedzających fermę lub Producentów drobiu.

NetPoulSafe

WYKORZYSTANIE FILMÓW DO ROZPOWSZECHNIANIA INFORMACJI WŚRÓD OSÓB ODWIEDZAJĄCYCH FERMĘ LUB PRODUCENTÓW DROBIU

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Rozpowszechnianie informacji naukowych/technicznych wśród producentów drobiu/osób wizytujących fermę.
- Krótkie filmy informacyjno-szkoleniowe mają wiele zalet.
- W tym zakresie proponujemy kilka wskazówek dotyczących przygotowania i wykorzystania filmów.

Dlaczego materiały audiowizualne?

- Bardziej atrakcyjne niż zwykły tekst/raport.
- Sprawiają, że informacja jest bardziej rzeczywista.
- Mają możliwość dotarcia do szerokiego grona odbiorców (dostosowane do rozpowszechniania w Internecie).

Pomocne wskazówki dla opracowania filmów:

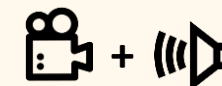
1 Zdefiniuj cele + **kluczowe przesłania**

2 Napisz szczegółowy scenariusz = tekst mówiony + fragmenty filmów + muzyka/efekty dźwiękowe

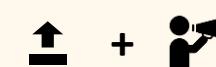
3 Zbieraj/nagrywaj swoje filmy/dźwięki

4 Edycja nagrania

5 Prześlij/rozpowszechnij

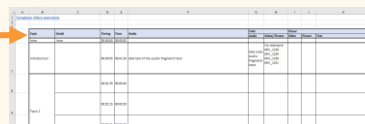

WYKORZYSTANIE FILMÓW DO ROZPOWSZECHNIANIA INFORMACJI WŚRÓD OSÓB ODWIEDZAJĄCYCH FERMĘ LUB PRODUCENTÓW DROBIU

Napisz szczegółowy scenariusz = tekst mówiony + fragmenty filmów + muzyka/efekty dźwiękowe

- Skorzystaj z tabeli lub opracuj szczegółowy tekst.
- Mów krótko!
- Nie zapomnij zaprezentować siebie/swojej organizacji oraz osób wypowiadających się (ustnie lub z wykorzystaniem napisów).

Data	Opis	Czas	Lokalizacja	Opis	Czas	Lokalizacja	Opis	Czas	Lokalizacja

Nagrywanie wideo

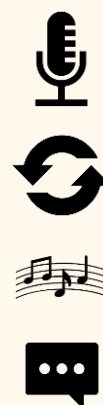
- Zrób kilka ujęć, spróbuj zapisać kilka ujęć lub kadrów do wywiadów.
- **Znajdź lub nagraj filmy przedstawiające fermę (widok z góry, panorama...,) lub osobę, z którą przeprowadza się wywiad, podczas jej pracy.**

Nagrywanie dźwięku

- Jeśli to możliwe, nagrywaj wszystkie wywiady w tym samym otoczeniu (ten sam hałas w tle przez cały film).
- Alternatywny wywiad i lektor.
- Efekty dźwiękowe mogą dodać dynamiki (nie należy ich nadużywać).
- Dyskretna muzyka w tle może ułatwić przejścia lub zostać wykorzystana do opisowych części wizualnych.
- Lektor: w trakcie nagrywania nie czytaj napisanego tekstu; staraj się, by brzmiał naturalnie i płynnie!

WYKORZYSTANIE FILMÓW DO ROZPOWSZECHNIANIA INFORMACJI WŚRÓD OSÓB ODWIEDZAJĄCYCH FERMY LUB PRODUCENTÓW DROBIU

Edycja wideo

- Dostępny jest szeroki wybór programów do edycji, od profesjonalnych po bezpłatne (w tym intuicyjne).
- Dodaj obrazy lub pola tekstowe, aby stworzyć przydatne i łatwe „efekty specjalne”.
- Efekty specjalne przejść: proste!
- Staraj się, aby klatki były krótkie, nawet podczas długiego wywiadu (używaj filmów z fermy, zmieniaj kąt...).
- Dodanie napisów.

Prześlij/rozpowszechnij

- Pomyśl o dostępności/widoczności (wyszukiwanie publiczne, ograniczone do użytkowników mających link...).
- Dostępne są różne platformy do przesyłania/przechowywania/uzyskiwania dostępu.
- Ułatw rozpowszechnianie: podaj linki, kody QR...

W skrócie:

- Dobrze zdefiniuj swoje cele i kluczowe przesłania.
- Przygotuj krótki i dynamiczny film.
- Opracuj strategię rozpowszechniania.
- Jeśli czujesz się niekomfortowo w kwestiach technicznych, poproś o wsparcie profesjonalistów.

Więcej informacji poniżej:

- [NETPOULSAFE kanał YouTube](#)

<https://www.youtube.com/@netpoulsafeproject>

- Strona projektu NETPOULSAFE : <https://www.netpoulsafe.eu>

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

[Kanał YouTube projektu NETPOULSAFE](#)

<https://www.youtube.com/@netpoulsafeproject>

4.15 Szkolenie/warsztaty (coaching) dla pracowników fermy.

NetPoulSafe

SZKOLENIE/WARSZTATY (COACHING) DLA PRACOWNIKÓW FERMY

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Kursy/warsztaty w formie coachingu pomagają podnosić świadomość Pracowników w zakresie bioasekuracji.
- Tworzenie odpowiedniej atmosfery do dyskusji pomiędzy Menadżerem a Pracownikami, której ostatecznym celem jest poprawa bioasekuracji fermy.

Na fermach z dużą liczbą Pracowników zaleca się, aby po zakończeniu podstawowego szkolenia dokonanego przez Kierownika fermy, przeprowadzić również dla nich szczegółowe **szkolenie interaktywne dotyczące bioasekuracji na fermie**.

Zakres takich szkoleń/warsztatów, trwających około 1 godziny, powinien uwzględniać poniższe zagadnienia:

1

KONCEPCJA I ZNACZENIE BIOASEKURACJI

2

ŚRODKI BIOASEKURACJI

3

NOWE ŚRODKI BIOASEKURACJI

SZKOLENIE/WARSZTATY (COACHING) DLA PRACOWNIKÓW FERMY

1

KONCEPCJA I ZNACZENIE BIOASEKURACJI

Krótki przegląd koncepcji bioasekuracji, podkreślający jej znaczenie dla:

- **Bezpieczeństwa żywności:** toksykoinfekcje pałeczkami **Salmonella**; związek pomiędzy bioasekuracją farmy a przypadkami salmonellozy u ludzi.
- **Zdrowia publicznego:** **antybiotykooporność** i jej konsekwencje oraz możliwe pandemie wywołane **mutacją wirusa grypy ptaków**.
- **Strat ekonomicznych na fermie.** **Wysoka śmiertelność** w wyniku wprowadzenia wirusa grypy ptaków na fermę, a także wyjaśnienie **skutków** wprowadzenia innych patogenów groźnych dla drobiu na **produkcję i straty ekonomiczne na fermie**.

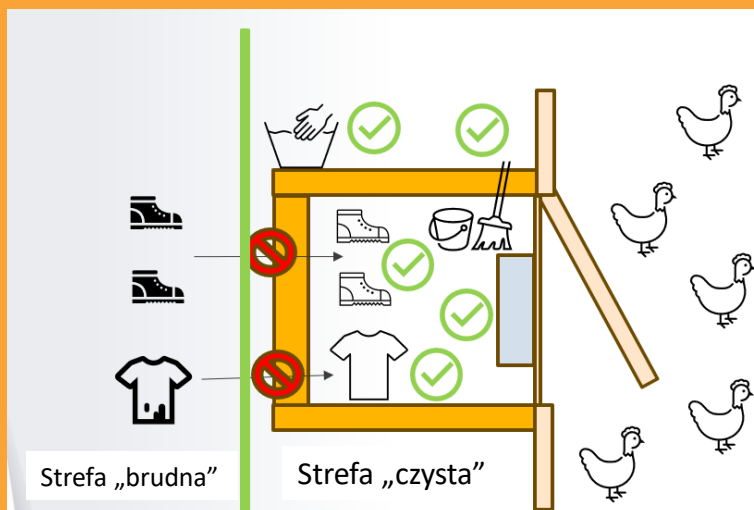

2

ŚRODKI (PRAKTYKI) BIOASEKURACJI

Przegląd podstawowej wiedzy dotyczącej:

- **Środków stosowanych w bioasekuracji zewnętrznej:** procedury dostępu dla personelu i pojazdów (m.in. śluza sanitarna fermy), zarządzanie zużytą ściółką i zwłokami padłych ptaków, itp.
- **Środków stosowanych w bioasekuracji wewnętrznej:** procedury zmiany odzieży, obuwia, dezynfekcji rąk; oddzielne materiały dla każdego kurnika, a także prawidłowe czyszczenie i dezynfekcja.

SZKOLENIE/WARSZTATY (COACHING) DLA PRACOWNIKÓW FERMY

3

NOWE ŚRODKI (PRAKTYKI) BIOASEKURACJI

- Wyjaśnienie **nowych środków bioasekuracji**, które mają **zostać wdrożone na fermie** (po wcześniejszym uzgodnieniu planu działania z Producentem), podkreślając ich znaczenie, a także sposób ich prawidłowego stosowania.

Ponieważ w warsztatach uczestniczy również Właściciel fermy, **Pracownicy mogą zasugerować** pewne ulepszenia lub sposoby wdrożenia działań (w ten sposób uczestnicząc aktywnie w coachingu), tworząc odpowiednią **atmosferę do dyskusji** między **Menadżerem a Pracownikami**, której ostatecznym celem jest poprawa bezpieczeństwa biologicznego na fermie.

Coaching połączony z **interaktywnym treningiem/warsztatami** dla Pracowników może być bardzo pomocny w **wykrywaniu czynników ryzyka** związanych z przedostawaniem się patogenów do ferm, a także pomóc we **wdrażaniu ulepszeń** i zwiększaniu świadomości zarówno Producenta, jak i wszystkich jego Pracowników fermy.

Film wideo dot. coachingu w Hiszpanii dostępny [tutaj](#)

Podcast dot. coachingu w Hiszpanii dostępny [tutaj](#)

Więcej informacji poniżej:

- Strona projektu NETPOULSAFE: <https://www.netpoulsafe.eu>

NetPoulSafe

- Film dot. coachingu w Hiszpanii dostępny [tutaj](#)
<https://www.youtube.com/watch?v=KLrnuoINnso>
- Podcast dot. coachingu w Hiszpanii dostępny [tutaj](#)
<https://www.youtube.com/watch?v=L41aRfBzrgk>

5. Środki wspierające dla wdrażania bioasekuracji na fermie dla Producentów drobiu i Doradców.

5.1. Trening indywidualny (coaching) we Włoszech: jakie są opinie o zintegrowanym systemie produkcji drobiu?

NetPoulSafe

TRENING INDYWIDUALNY (COACHING) WE WŁOSZECH: JAKIE SĄ OPINIE O ZINTEGROWANYM SYSTEMIE PRODUKCJI DROBIU?

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

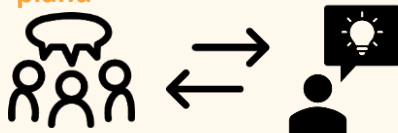
- Trening indywidualny (coaching) dla Producentów.
- Praca zespołowa w kierunku poprawy planu bioasekuracji.
- Jak ustrukturyzować system zintegrowanej produkcji drobiu.

1 Jak?

- **Środek wspierający** dla poprawy bioasekuracji na fermie
- Idealna jest **dyskusja „okrągłego stołu”** z osobami zarządzającymi na fermie

- Upewnij się, że Producent jest zaangażowany w **udoskonalanie planu**

Zeskanuj kod QR po więcej informacji na temat stosowanej metodologii!

2 Kiedy?

- Należy zidentyfikować **ukierunkowane i długoterminowe** rozwiązania
- Należy znaleźć **rozwiązania alternatywne** do rutynowego “doradztwa”

3 Gdzie?

- Należy wybrać miejsce **komfortowe i optymalne** dla zaangażowanych osób

Ciągle należy pamiętać o zasadach **bioasekuracji!** Spotkania lepiej nie organizować na fermie! Ze względu na ryzyko związane z obecnością różnych osób w tym samym miejscu.

DOŚWIADCZENIE COACHINGU WE WŁOSZECH: JAK POSTĘPOWAĆ W ZINTEGROWANYM SYSTEMIE PRODUKCJI DROBIU?

4 Kto?/Jak?

- Upewnij się, że angażujesz w dyskusję **właściwe osoby**. Celem jest samodzielne zidentyfikowanie problemów przez Producenta i nakierowanie go na skuteczne rozwiązania!

Idealny skład zespołu do dyskusji dot. bioasekuracji:

- **Producent**
- **Trener (coach)** → Zeskanuj kod QR po więcej informacji
- Jeden lub więcej **reprezentantów z Integracji** (np. lekarze weterynarii, technicy, itd.)
- **Inne osoby**, które są **istotne dla funkcjonowania fermy** (np. pracownicy fermy, doradcy żywieniowi, urzędowi lekarze weterynarii, itd.)

- **Zacznij spotkanie** od oceny sytuacji na fermie.
- **Zakończ spotkanie** identyfikując **plan** który jest według zasady „SMART”:
- S (*Specific*) – Skonkretyzowany
- M (*Measurable*) – Mierzalny
- A (*Ambitious*) – Ambitny
- R (*Realistic*) – Realny
- T (*Time-bound*) – Określony w czasie
- **Podążaj za** podejściem:
Planuj-ZRób-Sprawdź-Działaj (PRS-Dz)

Chcesz wiedzieć więcej o tym, jak zorganizować Twoją dyskusję?
Zeskanuj kod QR

DOŚWIADCZENIE COACHINGU WE WŁOSZECH: JAK POSTEPOWAĆ W ZINTEGROWANYM SYSTEMIE PRODUKCJI DROBIU

5 Dlaczego?

- Sesja coachingowa jako **dyskusja** mająca na celu pomóc hodowcy znaleźć uchybienia w bioasekuracji i udoskonalić plan zabezpieczenia fermy nie jest powszechnie stosowana.
- Mocną stroną tej metody są **różne punkty widzenia /podejścia** w kierunku rozwiązania problemów, które mogą mieć różni interesariusze.

- **Producent** (lub powiązane z fermą osoby) spełniają podczas sesji coachingowej **główną rolę, jednak ich decyzje są zależne od Integracji**. Podczas dyskusji potrzebny/-i jest/są również przedstawiciel/-e z Integracji.
- Metodę tą (coaching) można zastosować do **każdego tematu**, niezależnie od typu produkcji.

6 Rady

Jako coach...

Jako uczestnik...

Nikt tu nie jest by oceniać!

- ✓ Nie pozwól nikomu oceniać lub robić niestosowne komentarze.
- ✓ Bądź tak szczery jak to tylko możliwe.

Każdy się liczy !

- ✓ Upewnij się, że każdy ma okazję zabrać swój głos.
- ✓ Upewnij się, że nie zabierasz innym możliwości wypowiedzi.

Więcej informacji poniżej :

- [Kliknij tutaj po więcej informacji o metodzie coachingu](#)
- [Kliknij tutaj po więcej informacji o metodzie coaching'u](#) (WIDEO)
- [Kliknij tutaj po więcej informacji o produkcji drobiu we Włoszech](#)
- [Kliknij tutaj po więcej informacji o podejściach SMART I PRS-Dz](#)
- Strona projektu NETPOULSAFE: <https://www.netpoulsafe.eu>
Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umów o dotacje nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

[Kliknij tutaj po więcej informacji o metodzie coachingu](#)

https://www.netpoulsafe.eu/wp-content/uploads/2022/11/Factsheet_BE_Coaching_EN.pdf

- [Kliknij tutaj po więcej informacji o metodzie coachingu!](#) (film)

<https://www.youtube.com/watch?v=ShLuFCWtx3Y>

- [Kliknij tutaj po więcej informacji o produkcji drobiu we Włoszech](#)

https://www.youtube.com/watch?v=yG5uyp_gdoY

- [Kliknij tutaj po więcej informacji o podejściu SMART i PRS-Dz](#)

https://www.netpoulsafe.eu/wp-content/uploads/2022/11/Factsheet_NL_Multi_actor_team_EN.pdf

5.2 Wirtualna wizyta na fermie jako alternatywa dla wizyty fizycznej.

NetPoulSafe

WIRTUALNA WIZYTA NA FERMIE JAKO ALTERNATYWA DLA WIZYTY FIZYCZNEJ

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Unikanie kontaktu bezpośredniego jako najlepszy środek bioasekuracji.
- Wizyta wirtualna jako alternatywa dla wizyty fizycznej na fermie.
- Ważne znaczenie dzielenia się wiedzą dot. różnych praktyk bioasekuracji.

Czym jest wizyta wirtualna na fermie?

Jak sama nazwa sugeruje, **wirtualna wizyta na fermie** jest nagraniem wideo z wycieczki po fermie lub materiałem „na żywo” z prawdziwych sytuacji na różnych fermach.

Taka wizyta z punktu widzenia bioasekuracji stanowi lepszą alternatywę dla wizyt fizycznych (na miejscu) i może być rozszerzana o różne tematy.

W ramach tego działania należy:

1. **Określić cel** → Co chciałbyś osiągnąć poprzez wizytę wirtualną na fermie ?
2. **Nagrać swoje własne wideo** → Szczegóły techniczne: zobacz następną stronę. Jeśli chodzi o resztę... bądź kreatywny!
3. **Wybrać swoją widownię** → Wybierz rozsądnie i zawsze pamiętaj o swoim celu!
4. **Start!**

Dlaczego warto rozważyć wizytę wirtualną po fermie?

Jako dodatkowy sygnał do wdrożenia środków bioasekuracji. Wielu Producentów drobiu twierdzi, że zobaczenie innych ferm i stosowanych na niej środków bioasekuracji jest zdecydowanie bardziej przydatne.

Najprostszym sposobem wdrożenia takiego **środka wspierającego** jest fizyczna wizyta na fermie, aby zobaczyć i omówić działania innych Producentów drobiu na ich własnych fermach.

*Ciągle należy pamiętać o zasadach **bioasekuracji**! Ze względu na ryzyko związane z obecnością różnych osób w tym samym miejscu lepiej nie organizować spotkań na fermach. Zamiast tego wskazane jest przygotować wizytę wirtualną!*

WIRTUALNA WIZYTA NA FERMIE JAKO ALTERNATYWA DLA WIZYTY FIZYCZNEJ

Opracowanie materiałów wideo dla wizyty wirtualnej

Czego będziesz potrzebować:

- Ferma (zalecane w okresie **przerwy sanitarnej!**)
- Sprzęt: **GoPro** lub **smartphone**
- **Programy do montażu wideo**

Jak to zrobić?:

Pojedź na fermę

1

Nagraj

2

3

Zmontuj wideo

4

Pokaż

Zalety:

- Liczne nagrania
- Wybrane wideo z różnych ferm

Wady:

- Potrzebne programy / umiejętności
- Zajmuje czas

Wizyta na fermie przekaz na żywo

Czego będziesz potrzebować:

- Ferma (zalecane w okresie **przerwy sanitarnej!**)
- Sprzęt: **GoPro** lub **smartphone**
- Stabilne **połączenie internetowe**

Jak to zrobić? :

Pojedź na fermę

1

Nagraj na żywo

2

3

Pokaż

Figure 1. Example of video recording

Zalety:

- Zajmuje mniej czasu
- Niepotrzebne programy / umiejętności

Wady:

- Ograniczony wybór wideo, internet
- tylko jedno „nagranie”

WIRTUALNA WIZYTA NA FERMIE JAKO ALTERNATYWA DLA WIZYTY FIZYCZNEJ

CO DALEJ ?

Biorąc pod uwagę cele filmu (zarówno zmontowanego wideo jak i relacji na żywo), następnym krokiem jest ich **obejrzenie i przedyskutowanie** z grupą Producentów

Gdzie?

- ❖ **Pomieszczenia** na tyle duże, by pomieścić odpowiednią ilość ludzi i możliwie wyposażone w duży ekran (i łącze internetowe, jeśli jest taka potrzeba). W przypadku braku dużego ekranu możliwość korzystania z laptopów.

 Pamiętaj o bioasekuracji! Jeśli będziesz nagrywać wideo na fermie, pamiętaj w trakcie o podstawowych zasadach bioasekuracji!!

Kto?

- ❖ **Moderator**, aby ułatwić dyskusję wśród obecnych uczestników.
- ❖ **Widownia**, zwłaszcza Producenci, ale także każda inna osoba związana z celem pierwotnym.
- ❖ **Eksperti zewnętrzni**, związani z tematem. Świetna pomoc i wsparcie podczas dyskusji!

Rada: zgromadź osobno uczestników o tym samym zainteresowaniu.

Jak?

- ❖ Moderator powinien się upewnić, że **angażuje wszystkich uczestników** i pozwala **dyskusji** toczyć się również **między nimi**.
- ❖ Pamiętaj o pierwotnym celu. Następnie możesz odpowiednio ukształtować dyskusję (tj. obejrzenie tylko wideo, zrobić również prezentację, itp.)

Rada: należy czynnie zaangażować uczestników, zadając pytania bezpośrednio podczas wyświetlania filmu!

Więcej informacji poniżej:

- NETPOULSAFE project : <https://www.netpoulsafe.eu>
- [Kliknij tutaj po dostęp do kursu online dotyczącego bioasekuracji w produkcji drobiu](#)

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

[Kliknij tutaj żeby uzyskać dostęp do kursu online dotyczącego bioasekuracji w produkcji drobiarskiej](https://www.futurelearn.com/courses/biosecurity-compliance-in-european-poultry-farms/1)

<https://www.futurelearn.com/courses/biosecurity-compliance-in-european-poultry-farms/1>

5.3 Szkolenia (warsztaty) jako środki wspierające dla wdrażania praktyk bioasekuracji na fermach drobiu i zakładach wylęgowych.

SZKOLENIA (WARSZTATY) JAKO ŚRODKI WSPIERAJĄCE DLA WDRAŻANIA PRAKTYK BIOASEKURACJI NA FERMACH DROBIU I ZAKŁADACH WYLĘGOWYCH

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

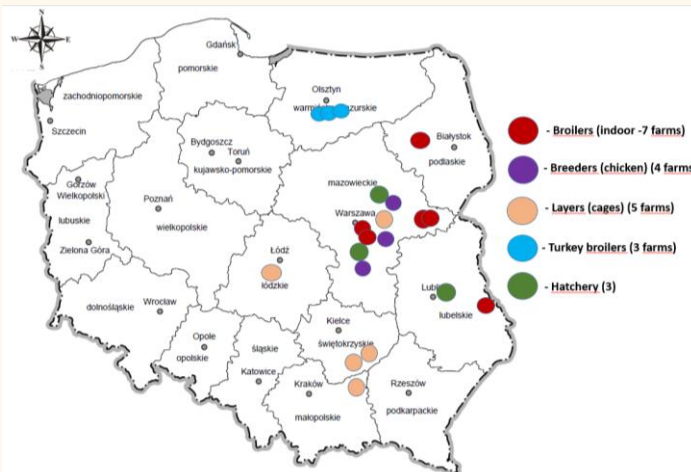
- Szkolenia (warsztaty) z zakresu bioasekuracji są przykładem skutecznych środków wspierających (ŚW), które mają na celu pomoc Interesariuszom we wdrażaniu praktyk bioasekuracji.

Szkolenie z zakresu bioasekuracji w formie warsztatów to jeden ze środków wspierających (ŚW), który służy zaprezentowaniu dowolnego tematu, dyskusji z wymianą pomysłów i rozwiązywaniem problemów, co poprawia umiejętności i podnosi motywację, świadomość i wiedzę Interesariuszy.

Przydatność tej metody szkoleniowej została oceniona na 20 fermach pilotażowych (FP) w Polsce.

Właściciele ferm, Menedżerowie i Doradcy zajmujący się różnym typem produkcji: brojlery, nioski, reprodukcja, indyki i wylęgarnie wzięli udział w 1-dniowym szkoleniu (6 godzin) zorganizowanym na SGGW.

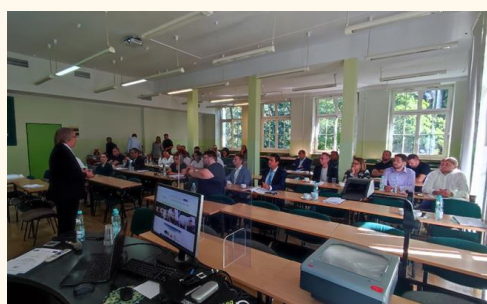

SZKOLENIA (WARSZTATY) JAKO ŚRODKI WSPIERAJĄCE DLA WDRAŻANIA PRAKTYK BIOASEKURACJI NA FERMACH DROBIU I ZAKŁADACH WYLĘGOWYCH

Zaproszeni Specjaliści z zakresu bioasekuracji zaprezentowali tematy z zakresu:

- bioasekuracji zewnętrznej i wewnętrznej na fermach drobiu i wylęgarniach
- regulacji prawnych z zakresu bioasekuracji
- systemu oceny bioasekuracji: Biocheck.UGent®.

Na koniec kursu wszyscy uczestnicy musieli rozwiązać krótki test, po którym otrzymali certyfikat oraz materiały z kursu.

Szkolenie warsztat z bioasekuracji na SGGW

W opinii Uczestników: „ten kurs był pomocny i wiele aspektów bioasekuracji stało się jaśniejszych”; „powinien być coroczny i więcej tematów powinno się przedstawiać”; „o wiele łatwiej było znaleźć luki w bioasekuracji na fermie i wylęgarni”; „dyskusja z profesjonalistami i wymiana doświadczeń z innymi interesariuszami dały zaufanie, że wdrożenie praktyk przyniesie korzyści”.

Odpowiadając na pytanie (z fazy walidacji): „Czy po ukończeniu szkolenia na SGGW łatwiej było Pani/Panu wdrożyć praktyki bioasekuracji?”, w skali 1 do 5: 20% FP oceniło to na „5”; 30% jako „4”; a 10% jako: „3”. Zdaniem 10% FP było to trudne do oceny, ponieważ dokonano jedynie niewielkich zmian w zakresie bioasekuracji, a 30% nie wdrożyło żadnych zmian.

Więcej informacji poniżej :

Strona projektu NETPOULSAFE : <https://www.netpoulsafe.eu>

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

5.4 Karta informacyjna dla hodowców utrzymujących drób hobbystycznie w okresie zagrożenia grypą ptaków.

NetPoulSafe

KARTA INFORMACYJNA DLA HODOWCÓW UTRZYMUJĄCYCH DRÓB HOBBYSTYCZNIE W OKRESIE ZAGROŻENIA GRYPĄ PTAKÓW

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- W czasach zwiększonej presji chorób (np. grypy ptaków) ważne jest, aby hodowcy utrzymujący drób hobbystycznie byli informowani o zagrożeniach związanych z patogenami.
- Karta informacyjna zawiera listę zaleceń dotyczącą prawidłowego utrzymywania ptaków. Producenci i Doradcy również mogą wykorzystać te informacje dla innych interesariuszy.
- Jeśli w okresie zagrożenia grypą ptaków, zaobserwowane zostanie, że drób hobbystyczny nie jest trzymany w bezpieczny sposób, kartę tą można włożyć do skrzynki pocztowej hodowców anonimowo w celu poinformowania ich o zagrożeniach związanych z wystąpieniem tej choroby.

[Kliknij tutaj](#) żeby ściągnąć kartę informacyjną.

Hej Hodowco drobiu ozdobnego!
W jaki sposób zabezpieczasz swoje ptaki przed chorobami?

Jestem zdrow jak ryba!

To dlatego że nasz Hodowca bardzo dobrze o nas dba.

NetPoulSafe

W Europie mamy do czynienia z wysoce zaraźliwym wirusem grypy ptaków (HPAI). Większość wolnożyjących ptaków w Europie jest nosicielami tego wirusa. Ponieważ odchody dzikiego ptactwa mogą mieć bezpośredni kontakt z Twoimi ptakami, istnieje duże ryzyko, że Twoje ptaki zostaną zakażone grypą ptaków. Jeśli Twoje ptaki zostaną zakażone wirusem HPAI, padną!

Lista kontrolna: chroń swoje ptaki!

- Utrzymuj ptaki na zamkniętym wybiegu lub wollerze albo w zamkniętym pomieszczeniu.
- Przykryj i zabezpiecz także wybieg lub wollerę tak, aby dzikie ptaki nie miały kontaktu z Twoimi ptakami.
- Upewnij się, że sufit oraz dach wybiegu czy wollery są zabezpieczone tak, aby odchody dzikiego ptactwa nie miały kontaktu z Twoimi ptakami.

NetPoulSafe

Zeskanuj kod QR po więcej informacji:

Więcej informacji poniżej:

- Strona projektu NETPOULSAFE : <https://www.netpoulsafe.eu>

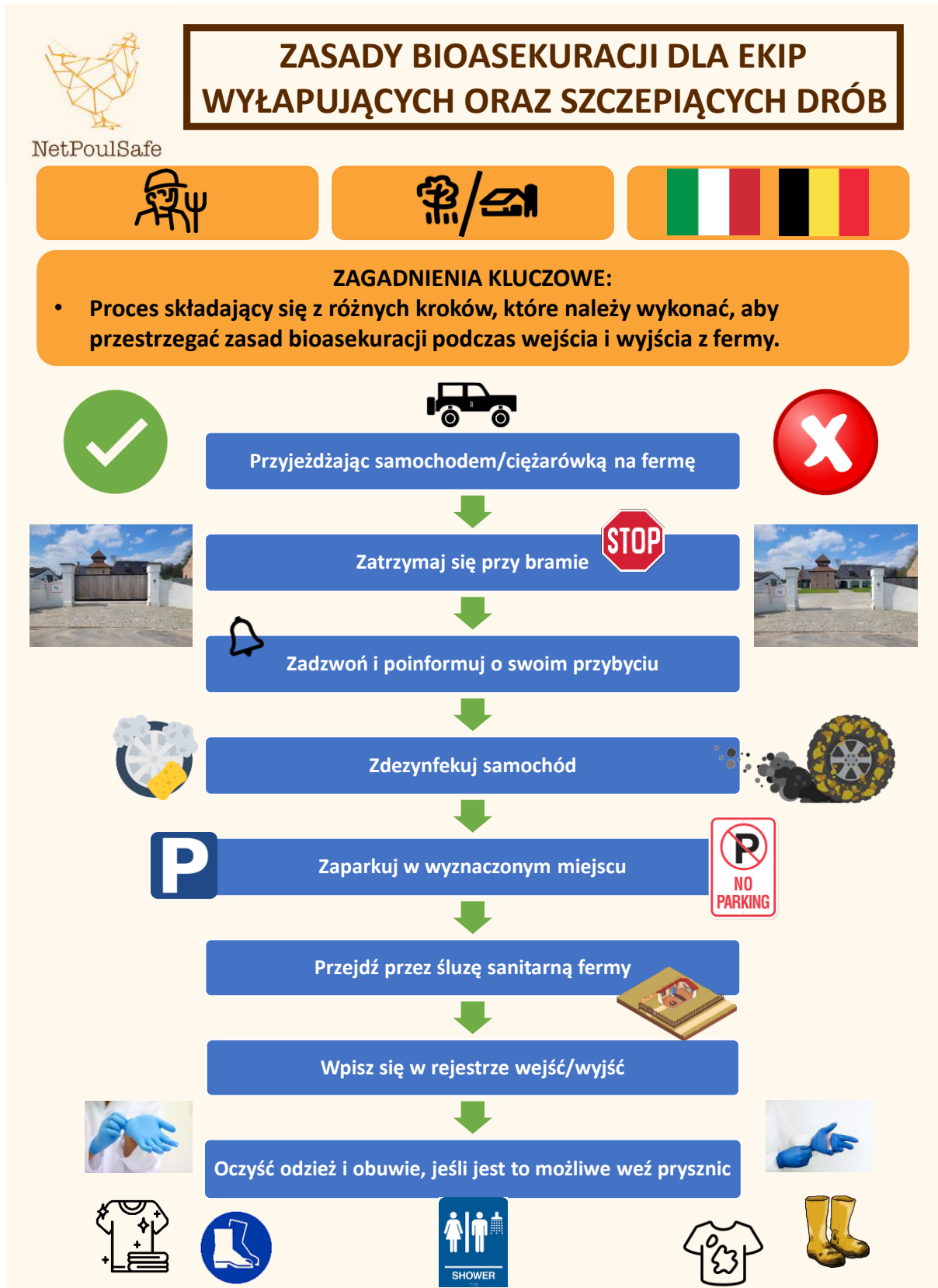

NetPoulSafe

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

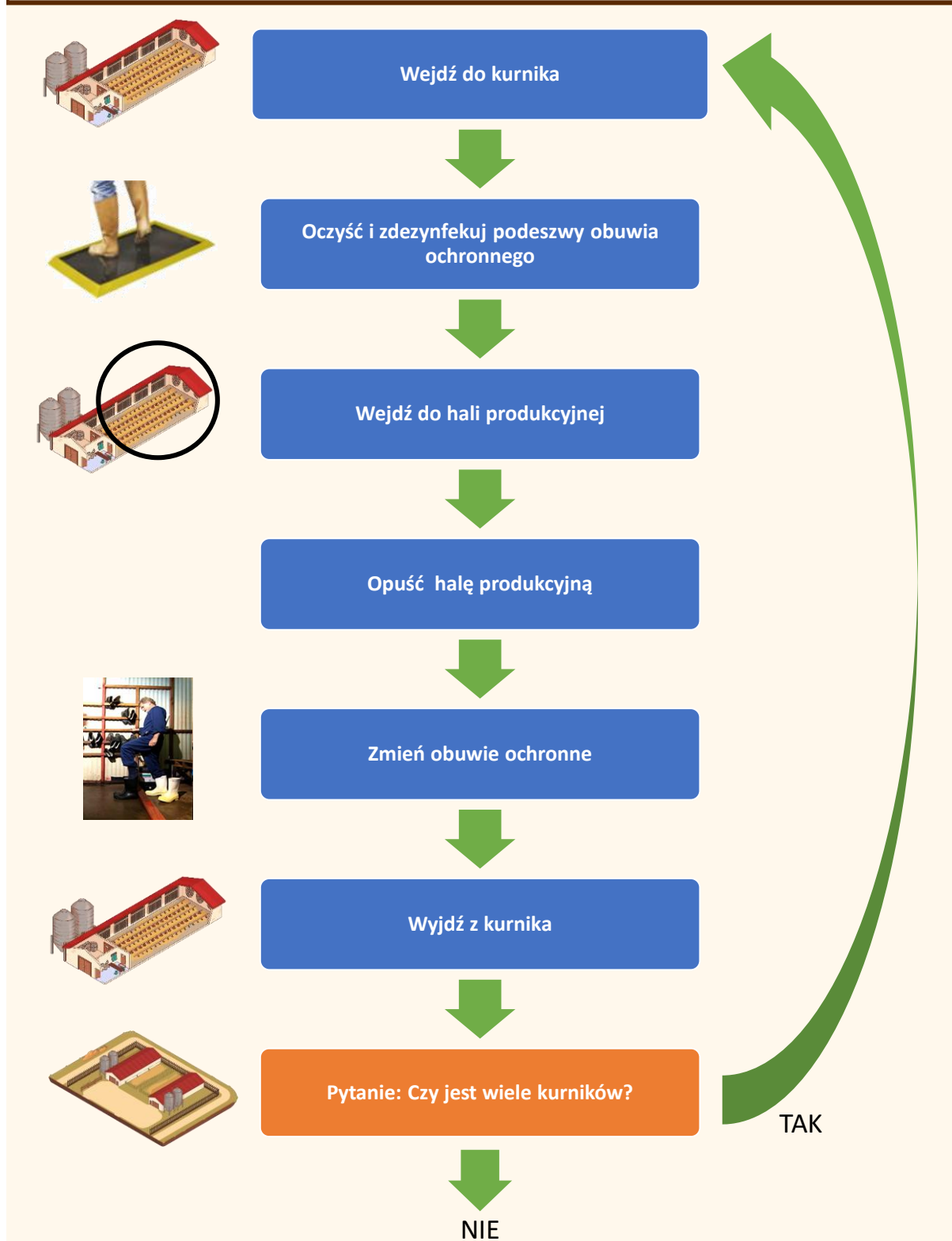
Link do karty informacyjnej:
https://www.netpoulsafe.eu/wpcontent/uploads/2023/09/NL7_Postcardfinal_EG.pdf

6. Arkusze informacyjne wyjaśniające, jak prawidłowo wdrażać skuteczne środki bezpieczeństwa biologicznego dla Producentów drobiu.

6.1 Zasady bioasekuracji dla ekip wyłapujących oraz szczepiących drób.

ZASADY BIOASEKURACJI DLA EKIP WYŁAPUJĄCYCH ORAZ SZCZEPIĄCYCH DRÓB

ZASADY BIOASEKURACJI DLA EKIP WYŁAPUJĄCYCH ORAZ SZCZEPIĄCYCH DRÓB

Wniosek:

- Postępując zgodnie z powyższymi krokami, będziesz przestrzegać zasad bioasekuracji podczas wejścia i wyjścia na/z farmy oraz kurników

Więcej informacji poniżej:

- [Kliknij tutaj żeby uzyskać dostęp do kursu e-learningowego dot. bioasekuracji w produkcji drobiarskiej!](#)
- Strona projektu NETPOULSAFE: <https://www.netpoulsafe.eu>
- Projekt ten otrzymał finansowanie z programu badań i innowacji Unii Europejskiej „Horyzont 2020” w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

[Kliknij tutaj żeby uzyskać dostęp do kursu e-learningowego dot. bioasekuracji w produkcji drobiarskiej](#)

<https://www.futurelearn.com/courses/biosecurity-compliance-in-european-poultry-farms/1>

6.2 Zarządzanie higieną systemu pojenia na fermie drobiu – strategię pobierania próbek.

NetPoulSafe

ZARZĄDZANIE HIGIENĄ SYSTEMU POJENIA NA FERMIE DROBIU – STRATEGIE POBIERANIA PRÓBEK

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Woda jest kluczowym składnikiem, a zła jakość i niewystarczająca ilość wody będzie miała negatywny wpływ na efektywność produkcji.
- Dobre zarządzanie produkcją obejmuje zapewnienie ptakom dostępu do bezpiecznej i wysokiej jakości wody pitnej.

Drogą, jaką patogeny dostają się do kurnika, może być system pojenia lub sama woda

Kiedy powinno się badać wodę?

•Kiedy zaobserwujesz zmianę koloru wody.

•Kiedy poczujesz, że zapach wody jest nieprzyjemny.

•Kiedy utrzymuje się słaba wydajność stada.

Kiedy w ostatnim czasie doszło do powodzi w pobliżu źródła wody.

•Kiedy doszło do utraty ciśnienia w instalacji wodnej.

ZARZĄDZANIE HIGIENĄ SYSTEMU POJENIA NA FERMIE DROBIU – STRATEGIE POBIERANIA PRÓBEK

Monitoring jakości wody – pobieranie próbek wody lub wymazów

Do pobierania próbek wody należy używać sterylnych pojemników ze szczelną pokrywką.

Pobierz 500ml wody na badania mikrobiologiczne

- 2 próbki ze źródła wody
- 1 próbka z poidła w każdym kurniku

Pobierz 200ml wody na badania chemiczne

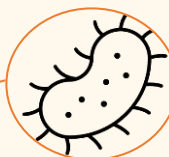
- 2 próbki ze źródła wody

Miejsce pobrania należy przed pobraniem odkażić alkoholem

Przed pobraniem próbek należy umyć ręce

Przed pobraniem próbki należy puścić wodę na ok. 3 minuty.

Pobierz wodę bez dotykania kranu/poidła

Patogeny takie jak *Salmonella*, *E. coli*, *Pseudomonas*, grzyby i drożdże przyczepiają się do biofilmu

Próbka pobranej wody nie odzwierciedli statusu bakteryjnego jeżeli biofilm nie uwolni mikroorganizmów do wody!

Do pobierania próbek z rur należy używać sterylnych wymazówek gąbkowych

ZARZĄDZANIE HIGIENĄ SYSTEMU POJENIA NA FERMIE DROBIU – STRATEGIE POBIERANIA PRÓBEK

Pobieranie próbek do badania jakości wody pitnej odbywa się w czasie obecności drobiu w kurniku.

Nie używaj butelek po wodzie mineralnej ani podobnych materiałów. Zdobądź pojemniki z laboratoriów, które wykonują analizy.

Oznakuj pojemnik i wyślij do badania w ciągu 12 godzin od pobrania.

Osadzanie się minerałów stanowi większe wyzwanie i ma następujący wpływ na wodę:

Dlaczego powinno się wykonać analizę chemiczną?

Wspomaga wzrost mikroorganizmów,

Tworzy lepkie galaretowate grudki,

Zmniejsza światło rurociągu,

Zatyka poidła kropelkowe,

Powoduje osadzanie się kamienia w rurociągach,

Wpływa na twardość wody,

Zmienia zapach, np. nadmiar siarki powoduje zapach zgniłych jaj,

Odbarwia wodę, np. żelazo zmienia kolor wody na czerwony.

Więcej informacji poniżej:

- NETPOULSAFE project : <https://www.netpoulsafe.eu>

Projekt ten otrzymał finansowanie z programu badań i innowacji UE „Horyzont 2020” w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

6.3 Metody zmniejszania ryzyka związanego z wjazdem pojazdów na teren fermy drobiu.

NetPoulSafe

METODY ZMNIEJSZANIA RYZYKA ZWIĄZANEGO Z WJAZDEM POJAZDÓW NA TEREN FERMY DROBIU

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Pojazdy o różnym przeznaczeniu, przyjeżdżające z różnych miejsc stwarzają ryzyko przenoszenia chorób, ponieważ codziennie mogą odwiedzać nawet kilka ferm drobiu.
- Należą do nich dostawcy pasz, transport żywego drobiu, odbiorcy jaj, ciężarówki firm utylizacyjnych i pojazdy osób wizytujących fermę.

Samochody nie powinny mieć możliwość wjazdu na teren fermy

Ogranicz dostęp dla zewnętrznych usługodawców (np. odbiorców odpadów). Umieść pojemnik na odpady (np. z padłymi ptakami) z dala od kurników i blisko drogi wjazdowej.

METODY ZMNIEJSZANIA RYZYKA ZWIĄZANEGO Z WJAZDEM POJAZDÓW NA TEREN FERMY DROBIU

3

Wyraźnie wyodrębnione strefy fermy (droga „czysta” i „brudna”) ograniczą wjazd pojazdów nieupoważnionych, potencjalnie zanieczyszczonych patogenami

4

Pojazdy wjeżdżające na teren fermy można dezynfekować za pomocą bram dezynfekcyjnych. Po przyjeździe, koła pojazdów można zdezynfekować za pomocą basenów ze środkiem dezynfekcyjnym, mat lub oprysków.

Dezynfekcja powierzchni pojazdu poprzez oprysk z całkowitym pokryciem powierzchni (boki, góra, przód, tył, podwozie) i wszystkich rozmiarów pojazdów

Wbudowane dysze natryskowe do dezynfekcji opon

METODY ZMNIEJSZANIA RYZYKA ZWIĄZANEGO Z WJAZDEM POJAZDÓW NA TEREN FERMY DROBIU
Bioasekuracja związana z pojazdami na fermie – ocena ryzyka

	Minimalne ryzyko	Średnie ryzyko	Wysokie ryzyko
Wjazd pojazdu i dezynfekcja	Posiadanie stacji dezynfekcji pojazdów z możliwością oprysku wysokociśnieniowego przy bramie dla wszystkich pojazdów	Nieodpowiednia stacja dezynfekcji pojazdów (częściowa dezynfekcja pojazdów)	Brak stacji dezynfekcji pojazdów lub urządzenie używane jest sporadycznie
Pojazdy odbierające zwłoki ptaków	Pojazdy nigdy nie wjeżdżają na teren fermy; pojemniki ze zwłokami padłych ptaków, znajdują się poza ogrodzeniem fermy lub odbiór następuje przez brudną drogę	Odbiór pojemników ze zwłokami padłych ptaków znajdującymi się na terenie fermy	Odbiór pojemników ze zwłokami padłych ptaków znajdujących się tuż przy kurnikach lub bezpośrednio z kurników
Śmieciarka	Odbiór śmieci odbywa się spoza terenu fermy lub ze strefy brudnej	Odbiór śmieci odbywa się z terenu fermy (niedaleko bramy głównej), a opony są dezynfekowane	Odbiór śmieci odbywa się z terenu fermy tuż przy kurnikach
Ciężarówka odbierająca zużytą ściółkę	Pojazd nigdy nie odwiedza inne fermy drobiu w ciągu dnia. Przy wjeździe i wyjeździe z fermy, podwozie i opony są dezynfekowane.	Pojazd nigdy nie odwiedza innych ferm drobiu w ciągu dnia. Brak dezynfekcji pojazdu przy wjeździe na fermę.	Pojazd odwiedza wiele ferm tego samego dnia. Brak dezynfekcji pojazdu na wjeździe na fermę.
Ciężarówka do transportu jaj	Automatyczna dezynfekcja pojazdu z zewnątrz podczas przejazdu przez bramę dezynfekcyjną. Pełne mycie pojazdu po zakończeniu transportu jaj.	Mycie ręczne po zakończeniu transportu jaj.	Brak mycia po zakończeniu transportu jaj.
Pojazd transportujący paszę	Paszowóz dostarcza paszę do silosu spoza terenu fermy lub ze strefy brudnej.	Paszowóz z paszą wjeżdża na teren fermy by dostarczyć paszę.	Paszowóz wjeżdża na teren fermy i musi dostarczyć paszę bezpośrednio do kurników.
Pojazd dostarczający piskląta	Automatyczna dezynfekcja pojazdu z zewnątrz podczas przejazdu przez bramę dezynfekcyjną. Pełne mycie pojazdu po dostarczeniu piskląt.	Mycie ręczne po dostarczeniu piskląt.	Brak mycia po dostawie piskląt.

Więcej informacji poniżej:

- Strona projektu NETPOULSAFE: <https://www.netpoulsafe.eu>

Projekt ten otrzymał finansowanie z programu badań naukowych i innowacji UE „Horyzont 2020” w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

6.4 Zapobieganie zakażeniom krzyżowym na fermach wielogatunkowych.

NetPoulSafe

ZAPOBIEGANIE ZAKAŻENIOM KRZYŻOWYM NA FERMACH WIELOGATUNKOWYCH

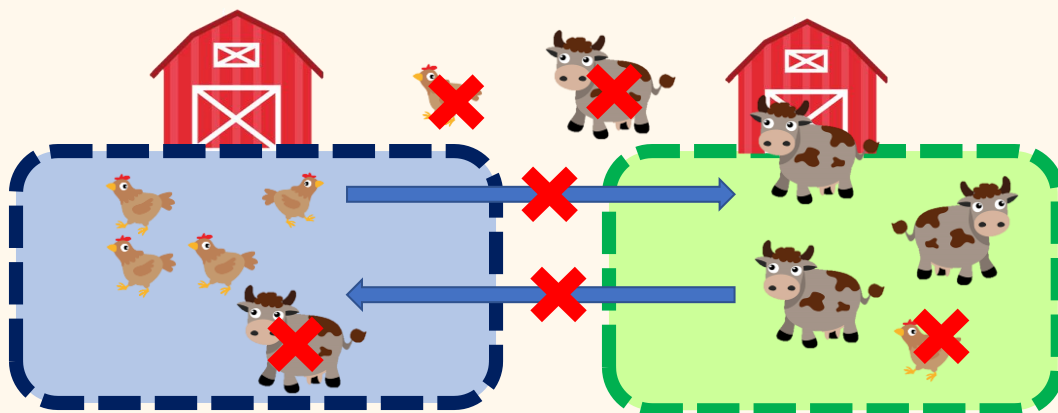

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Wiele patogenów niebezpiecznych dla ptaków lub powodujących choroby przenoszone przez żywność może być wydalanych przez różne gatunki zwierząt hodowlanych. Zwierzęta hodowlane mogą wykazywać kliniczne objawy chorobowe lub wydalać patogeny będąc w stanie zakażenia bezobjawowego.
- Jeżeli na fermie utrzymuje się kilka gatunków zwierząt, poziom bioasekuracji musi być wysoki w odniesieniu do wszystkich gatunków.
- W przypadku każdego gatunku należy kontrolować przemieszczanie zwierząt, aby uniknąć zakażeń krzyżowych. Jeżeli jest to niemożliwe, ryzyko należy ograniczyć poprzez zastosowanie bardziej rygorystycznych środków czyszczenia i dezynfekcji.

"Zwierzęta z piórami utrzymuj razem!"

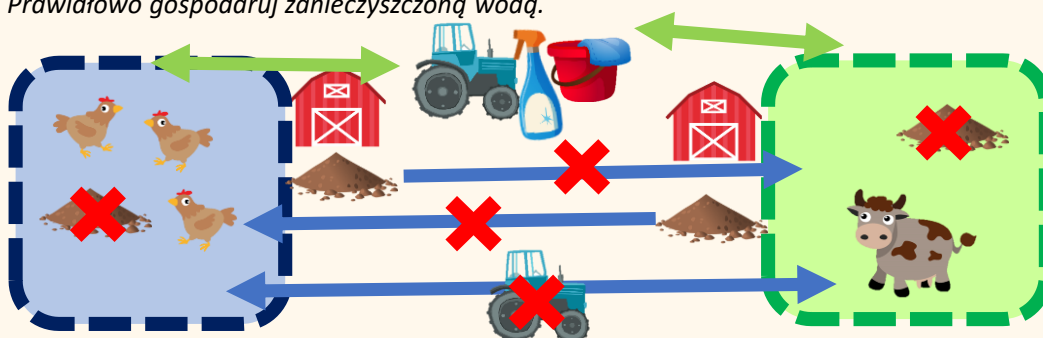
- *Zamknięte wybiegi uniemożliwiają zwierzętom opuszczenie strefy czystej.*
- *Należy zapewnić oddzielne pastwiska/wybiegi dla każdego gatunku (np. bydło, owce i kozy nie powinny wypasać się na wybiegach dla drobiu).*

ZAPOBIEGANIE ZAKAŻENIOM KRZYŻOWYM NA FERMACH WIELOGATUNKOWYCH

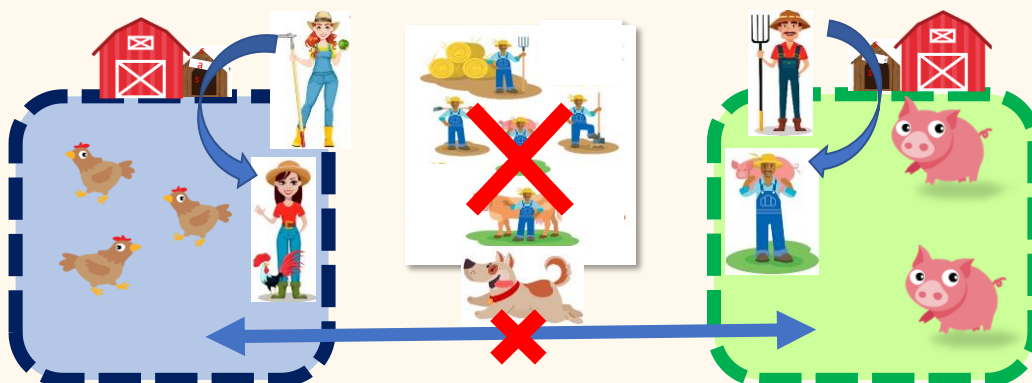
Ostrożne zarządzanie użytą ściółką.

- Nie przechowuj obornika na wybiegach dla drobiu.
- Nie używaj obornika jako nawozu bez uprzedniej obróbki (np. kompostowanie), szczególnie w przypadku upraw, które mogą zostać wykorzystane do karmienia innych zwierząt produkcyjnych.
- Jeśli możliwe, nie używaj tego samego sprzętu do usuwania obornika od różnych gatunków zwierząt.
- Jeśli jednak używasz tego samego sprzętu to konieczne są zabiegi jego czyszczenia i dezynfekcji, które należy przeprowadzać w wyznaczonych obszarach, które można łatwo później wyczyścić i w których można zebrać zanieczyszczoną wodę po zakończeniu tych zabiegów.
- Prawidłowo gospodaruj zanieczyszczoną wodą.

Zarządzanie w zakresie przemieszczania, śluzu sanitarnego.

- Jeśli to możliwe, przydziel konkretnych pracowników konkretnym gatunkom zwierząt.
- Używaj innej odzieży ochronnej dla każdego gatunku (obuwie, kombinezony, rękawiczki, nakrycia głowy).
- Skuteczność śluz sanitarnych: wprowadź obowiązek ich używania oraz ułatw pracownikom korzystanie z nich.
- Nie pozwalaj na obecność innych zwierząt (w tym kotów i psów) na terenie fermy.

Więcej informacji poniżej:

- Strona projektu NETPOULSAFE: <https://www.netpoulsafe.eu>
- Film dot. unikania zakażeń krzyżowych na fermie
- <https://www.youtube.com/watch?v=qSjZOCZX1HM&t=12s>

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

[Film dot. unikania zakażeń krzyżowych na fermie](https://www.youtube.com/watch?v=qSjZOCZX1HM&t=12s)

<https://www.youtube.com/watch?v=qSjZOCZX1HM&t=12s>

6.5 Wskazówki dotyczące skutecznego korzystania ze śluzy higienicznej na fermie drobiu.

NetPoulSafe

WSKAZÓWKI DOTYCZĄCE SKUTECZNEGO KORZYSTANIA ZE ŚLUZY HIGIENICZNEJ NA FERMIE DROBIU

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Zarządzanie bioasekuracją opiera się na dwóch głównych filarach: elementach strukturalnych (sprzęt, pomieszczenia) i łatwych do wdrożenia praktykach.
- Wejście do kurnika, jako punkt krytyczny dla wprowadzenia patogenów do fermy, jest dobrym przykładem takiego kompleksowego podejścia.
- Konstrukcja śluzy sanitarnej jest bardzo ważnym punktem dla skutecznego i zrównoważonego stosowania kluczowych środków sanitarnych.
- Aby osiągnąć wysoką zgodność stosowanych praktyk bioasekuracyjnych, wymagane są proste, łatwe do zastosowania, intuicyjne procedury, które będą stosowane rutynowo.
- Oprócz przedstawionych tutaj wskazówek przydatne jest regularne doradztwo, sesje szkoleniowe, materiały szkoleniowe takie jak plakaty lub podcasty, które pomogą Producentom drobiu w ustanawianiu procedur stosowanych w śluzie sanitarnej.

Konstrukcja śluzy higienicznej.

Śluza higieniczna jest obowiązkowa przy wejściu do każdego kurnika, niezależnie od tego czy na fermie jest stosowany system z dostępem ptaków na zewnątrz czy nie.

Śluza musi być podzielona na 2 strefy, a najlepiej na 3 strefy (zdjęcie):

1. strefa brudna: zewnętrzna (przy wejściu do kurnika) / *pozostawienie zwykłego ubrania i obuwia*
2. strefa pośrednia: stosowana do mycia i dezynfekcji
3. strefa czysta: wewnętrzna (najbliżej strefy produkcyjnej)/*używanie ubrania i obuwia roboczego stosowanego tylko w danym kurniku*

WSKAZÓWKI DOTYCZĄCE SKUTECZNEGO KORZYSTANIA ZE ŚLUZY HIGIENICZNEJ NA FERMIE DROBIU

Zawsze utrzymuj porządek i czystość:

- Przeznaczenie = wyłącznie do celów sanitarnych.
- Nie używaj jej jako miejsca do przechowywania sprzętu, a tym bardziej martwych ptaków! Padłe ptaki należy transportować w określony sposób.
- Zapobiegaj przedostawaniu się gryzoni i owadów do środka.
- Konieczna odpowiednia organizacja i utrzymanie śluzy higienicznej w czystości.
- Dobrym wskaźnikiem prawidłowego mycia rąk jest stan czystości zlewu: czysty i wolny od jakichkolwiek zanieczyszczeń, jeśli jest regularnie używany.

Organizacja pracy i ograniczenia dot. poruszania się w śluzie:

- Dostosuj praktyki, aby ograniczyć liczbę wejść/wyjść przez śluzę do niezbędnych.
- Jeśli to możliwe, umieść komputery sterujące systemem produkcji (panele sterujące, system linii wody, system dozujący), a także wiadra i inny sprzęt w strefie brudnej śluzy.
- Korzystaj z systemów monitorowania zdalnego za pośrednictwem telefonów komórkowych.
- Okna umieszczone w strefie brudnej umożliwiają obserwację i kontrolę drobiu w budynku bez konieczności wchodzenia do części czystej (produkcyjnej).

WSKAZÓWKI DOTYCZĄCE SKUTECZNEGO KORZYSTANIA ZE ŚLUZY HIGIENICZNEJ NA FERMIE DROBIU

Stosuj te same zasady przez cały czas i wobec wszystkich:

- Uważaj na złe praktyki, przyzwyczajenia, odchylenia od normy i sytuacje awaryjne: jak wejścia „tylko” dla sprawdzania komputerów, „tylko” , żeby wziąć kartkę papieru, „tylko”, żeby szybko spojrzeć na ptaki.
- W przypadku ferm wielogatunkowych (np. z trzodą chlewną lub bydłem) należy pamiętać o ryzyku zakażenia krzyżowego!

Ułatw wszystkim stosowanie zasad:

- Łatwiej jest zachować procedury bioasekuracji opracowane dla śluzy higienicznej, gdy jest możliwość skorzystania z ławki, która nie tylko oddziela strefy, ale również ułatwia zmianę obuwia na siedząco.
- Komfortowa temperatura pokojowa, ciepła woda, mydło bakteriobójcze, czyste wieszaki na ubrania.
- Zastosowanie mat lub listew antypoślizgowych, aby oddzielić strefę czystą od brudnej, jak również żeby utrzymywać podłogę w czystości, po której można chodzić nawet w skarpetach.

Więcej informacji poniżej:

- Podcast : https://www.youtube.com/watch?v=JJdf33_WyP8
- Strona projektu NETPOULSAFE: <https://www.netpoulsafe.eu>

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

Podcast : https://www.youtube.com/watch?v=JJdf33_WyP8

6.6 Jak bezpiecznie przechowywać środki dezynfekujące na fermie drobiu?

NetPoulSafe

JAK BEZPIECZNIE PRZECHOWYWAĆ ŚRODKI DEZYNFEKUJĄCE NA FERMIE DROBIU?

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Wszystkie środki dezynfekujące stosowane na fermach drobiu są potencjalnie niebezpieczne dla zdrowia ludzi, ptaków i środowiska.
- Kluczowe znaczenie ma właściwe stosowanie i przechowywanie środków dezynfekcyjnych na fermie.

- Konieczne jest szkolenie osób odpowiedzialnych za stosowanie i przechowywanie tych środków, a także noszenie odzieży ochronnej, okularów, masek i rękawic podczas ich używania.
- Należy postępować zgodnie z instrukcjami na etykiecie i karcie charakterystyki produktów dostarczonymi przez producenta.

Środki należy przechowywać w dedykowanym zamkniętym pomieszczeniu w kontrolowanej temperaturze, nienarażonym na ekstremalne warunki środowiskowe.

JAK BEZPIECZNIE PRZECHOWYWAĆ ŚRODKI DEZYNFEKUJĄCE NA FERMIE DROBIU?

- Pomieszczenie powinno być suche, najlepiej chłodzone (4°C - 30°C) i nie narażone na bezpośrednie działanie promieni słonecznych.
- Produkty te mogą być przechowywane w dedykowanych zamykanych szafkach zlokalizowanych poza strefą produkcyjną, w oryginalnych pojemnikach na półkach poniżej poziomu oczu.
- W przypadku niepalnych, agresywnych środków (kwasy lub zasady) należy stosować szafy i półki odporne na korozję, a w przypadku środków łatwopalnych - ognioodporne.
- Zabrania się wlewania środków do pojemników z innymi etykietami, mieszania ich z innymi produktami lub przechowywania w nieoznakowanych pojemnikach.

- Substancje zawarte w środkach dezynfekcyjnych po upływie terminu ważności mogą przekształcić się w mieszaniny chemiczne, które mogą być niebezpieczne dla zdrowia ludzi.
- Otwarte opakowania suchych środków dezynfekcyjnych należy zabezpieczyć przed wilgocią.
- Wymagana jest szczegółowa ewidencja zakupu i zużycia środków dezynfekcyjnych oraz właściwe postępowanie z pustymi opakowaniami.

Więcej informacji poniżej :

- Strona projektu NETPOULSAFE : <https://www.netpoulsafe.eu>

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

6.7 Opracowanie indywidualnego protokołu higieny dla osób wizytujących fermę.

OPRACOWANIE INDYWIDUALNEGO PROTOKOŁU HIGIENY DLA OSÓB WIZYTUJĄCYCH FERMĘ

NetPoulSafe

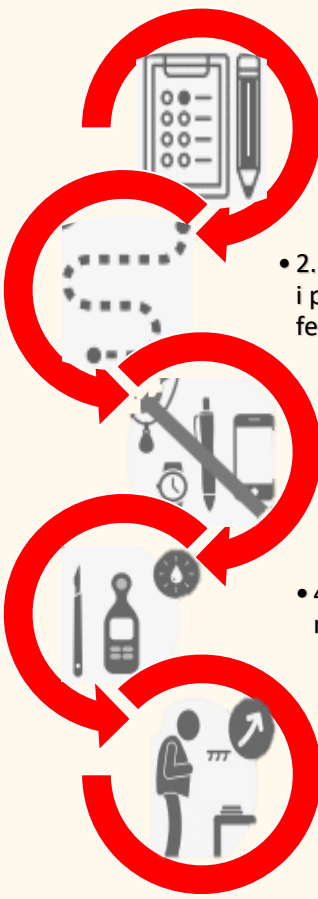

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Przestrzeganie protokołów higieny zmniejsza ryzyko wprowadzenia na fermę chorób groźnych dla ptaków i innych zarasków.
- W oparciu o zasady przedstawione poniżej, utwórz swój protokół procedur higienicznych dla fermy.
- Pełny protokół higieny AVINED można znaleźć [tutaj](#)

Legenda:

= brudny
  = przejściowy
  = czysty

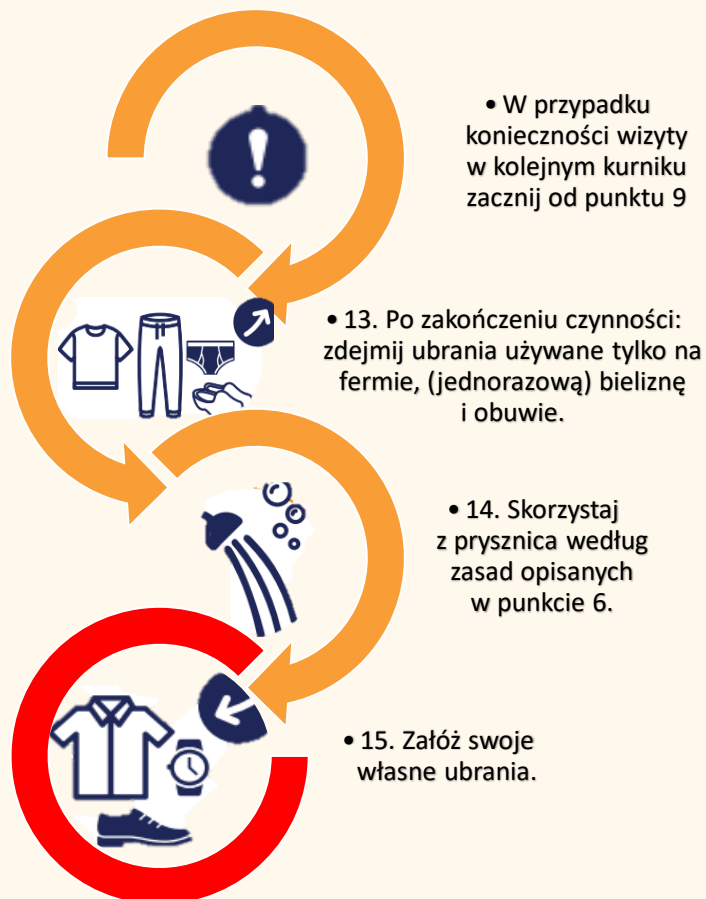

- 1. Zarejestruj się w książce wizyt.
- 2. Zapoznaj się drogami i planem poruszania się po fermie.
- 3. Pozostaw swoje rzeczy osobiste.
- 4. Wyczyść i zdezynfekuj niezbędne materiały i sprzęt.
- 5. Pozostaw obuwie i odzież.

OPRACOWANIE INDYWIDUALNEGO PROTOKOŁU HIGIENY DLA OSÓB WIZYTUJĄCYCH FERMĘ

OPRACOWANIE INDYWIDUALNEGO PROTOKOŁU HIGIENY DLA OSÓB WIZYTUJĄCYCH FERME

Więcej informacji poniżej:

- AVINED protokół higieny indywidualnej:
- <https://www.avined.nl/themas/bedrijfsmanagement/bedrijfshygiene>
- Strona projektu NETPOULSAFE : <https://www.netpoulsafe.eu>

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

AVINED protokół higieny indywidualnej:

<https://www.avined.nl/themas/bedrijfsmanagement/bedrijfshygiene>
[NL5 Create-your-farm-specific-hygiene-protocolsupportingdocument ENG1.pdf](#)

6.8 Jak motywować osoby do efektywnych działań w służbie sanitarnej na fermie?

NetPoulSafe

JAK MOTYWOWAĆ OSOBY DO EFEKTYWNYCH DZIAŁAŃ W ŚLUSZIE SANITARNEJ NA FERMIE?

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

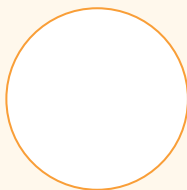
- Jako Producent drobiu chciałbyś, aby osoby wizytujące mogły jak najlepiej wykorzystać możliwości służby higienicznej.
- W tej broszurze informacyjnej dowiesz się kilku wskazówek, jak w sposób świadomy i nieświadomy zachęcić osobę wizytującą do jak najskuteczniejszego korzystania z możliwości służby higienicznej.
- W przypadku służby higienicznej, która jest śmierdząca, brudna, zimna, z niejasnymi zasadami zachowania się, itp., Odwiedzający może (nieświadomie) nie czuć się w obowiązku stosowania opracowanych procedur.

Istnieje kilka sposobów wpływania na zachowanie osób odwiedzających:

Zapach

Świeży i higieniczny zapach (detergent, cytryna) motywuje odwiedzających do bardziej higienicznych działań.

Kolor

Biały oznacza higieniczny i czysty. Dlatego używaj na przykład białych mebli, białych ręczników i białej bielizny.

Komfortowe warunki

Zapewnij ogrzewane pomieszczenie, gorący prysznic i dużą ilość mydła. To motywuje do podejmowania bardziej dokładnych działań higienicznych.

JAK MOTYWOWAĆ OSOBY DO EFEKTYWNYCH DZIAŁAŃ W ŚLUSIE SANITARNEJ NA FERMIE?

Porządek i czystość

- Jeśli chcesz, aby osoby odwiedzające mogły odpowiednio korzystać ze śluzu higienicznej, zadbaj o porządek.

Barriere fizyczne

- Każąc odwiedzającemu przejść przez barierę, dajesz mu świadomość, że wchodzi ze strefy brudnej do strefy przejściowej.
- Instalując czasomierz z blokadą regulującą dostęp pomiędzy prysznicem a przebieralnią, masz gwarancję, że osoba wizytująca będzie brała prysznic odpowiednio długo.

[Kliknij tutaj](#) po więcej informacji

Ułatwienia dla osób wizytujących

- Zapewnij prosty w przekazie i wyraźnie widoczny protokół dla korzystania z prysznica po wejściu do śluzu higienicznej, np. zawieszając go na wysokości oczu na drzwiach.
- Zapewnij tace w przebieralni z kompletnymi zestawami odzieży w każdym rozmiarze.
- Przy wyjściu z przebieralni zapewnij kompletny zapas obuwia w każdym rozmiarze w zorganizowanej szafce na buty.
- Przy wyjściu (w przebieralniach) należy umieścić kosze na bieliznę, w których można zdeponować zużyte ręczniki i odzież fermową.

Więcej informacji poniżej:

- Google: "priming nudging hygiene"
- Strona projektu NETPOULSAFE : <https://www.netpoulsafe.eu>

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

[Kliknij tutaj](#) żeby obejrzeć film na YouTube:
https://www.youtube.com/watch?v=8_6U6tQe_Ng

7. Arkusze informacyjne wyjaśniające, jak prawidłowo wdrażać skuteczne środki bezpieczeństwa biologicznego dla Doradców.

7.1 Interaktywne rejestry dezynfekcji i zużycia środków dezynfekcyjnych, wjazdu pojazdów na fermę, wejść do kurników, zwalczania gryzoni oraz dziennych kontroli stada drobiu.

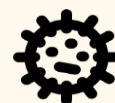
INTERAKTYWNE REJESTRY DEZYNFEKЦИИ I ZUŻYCIA ŚRODKÓW DEZYNFEKCYJNYCH, WJAZDU POJAZDÓW NA FERMĘ, WEJŚĆ DO KURNIKÓW, ZWALCZANIA GRYZONI ORAZ DZIENNYCH KONTROLI STADA DROBIU

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- „Interaktywne Rejestry” są przydatnymi narzędziami do gromadzenia danych dotyczących środków bioasekuracji stosowanych na fermie.
- Dane te mogą być dobrą podstawą do dyskusji i wymiany doświadczeń podczas spotkań z innymi Producentami lub sesji szkoleniowych z Doradcą ds. bioasekuracji, co jest kluczowe w prowadzeniu biznesu.

W Polsce od 2022 r., zgodnie z przepisami krajowymi dotyczącymi HPAI, jako część planu bioasekuracji, **obowiązkowe jest prowadzenie ewidencji przemieszczania środków transportu i ludzi na terenie fermy, a także programów zwalczania gryzoni i stosowanej dezynfekcji.**

Aby ułatwić gromadzenie tych danych, Inspektoraty Weterynarii wydały wzory formularzy do wypełnienia:

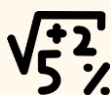
- (1) Rejestr dezynfekcji i zużycia środków dezynfekcyjnych,
- (2) Rejestr środków transportu wjeżdżających na teren gospodarstwa,
- (3) Rejestr wejść osób do pomieszczenia, w którym utrzymywany jest drób,
- (4) Rejestr codziennych przeglądów stada drobiu
- (5) Program monitorowania i zwalczania gryzoni w fermie drobiu.

INTERAKTYWNE REJESTRY DEZYNFEKCYJ I ZUŻYCIA ŚRODKÓW DEZYNFEKCYJNYCH, WJAZDU POJAZDÓW NA FERMĘ, WEJŚĆ DO KURNIKÓW, ZWALCZANIA GRYZONI ORAZ DZIENNYCH KONTROLI STADA DROBIU

Rejestry są dostępne w formie plików WORD lub EXCEL i można je pobrać bezpłatnie ze stron internetowych Inspekcji Weterynaryjnych, a następnie wydrukować i prowadzić oraz przechowywać w formie katalogów lub w formie cyfrowej.

Zgromadzone dane, takie jak: identyfikacja i opis wszelkich czynności w powyższych aspektach oraz stosowanych środków (data, godzina, czynność, produkt, dawkowanie, miejsce, podpis, itp.) są sprawdzane przez Inspekcję podczas kontroli urzędowych.

Dodatkowo szybka analiza komputerowa baz danych z rejestrów pomaga Producentom optymalizować działania na fermie i znajdować luki we wdrażaniu praktyk bioasekuracyjnych.

The forms include sections for:

- Disinfection records (Rejestry dezynfekcji i użycia środków dezynfekcyjnych)
- Vehicle entry records (Rejestry wjazdu pojazdów na fermę)
- Chicken entry records (Rejestry wejść do kurników)
- General farm information (Opis gospodarstwa)
- Disinfectant usage (Rejestry użycia środków dezynfekcyjnych)

Więcej informacji poniżej :

Strona projektu NETPOULSAFE : <https://www.netpoulsafe.eu>

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

7.2 Przewodnik bioasekuracji dla producentów pasz.

NetPoulSafe

PRZEWODNIK BIOASEKURACJI DLA PRODUCENTÓW PASZ

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Ryzyko przenoszenia patogenów przez pojazdy transportowe i kierowców z wytwórni pasz.
- Właściwie opracowany protokół bioasekuracji minimalizuje to ryzyko.

Podwozie i koła pojazdów transportujących paszę oraz same kontenery transportowe mogą być zanieczyszczone patogenami chorobotwórczymi, takimi jak wirus grypy ptaków czy pałeczki Salmonella, i mogą stanowić źródło infekcji dla ptaków na wielu fermach.

Dlatego też, wskazane jest przestrzeganie następujących środków bioasekuracji:

1

DZIAŁANIA I ŚRODKI ZWIĄZANE Z LOGISTYKĄ.

2

DZIAŁANIA I ŚRODKI ZWIĄZANE Z CZYSZCZENIEM I DEZYNFEKCJĄ.

PRZEWODNIK BIOASEKURACJI DLA PRODUCENTÓW PASZ

1

DZIAŁANIA I ŚRODKI ZWIĄZANE Z LOGISTYKĄ

Jeśli to możliwe, zaleca się korzystanie z pojazdów dowożących paszę, **dedykowanych do gatunku drobiu, i/lub rodzaju produkcji (mięso/jaja),** a także **etapów produkcji (chów/hodowla/tucz).**

Ważne jest również **zaplanowanie trasy podróży,** zaczynając od ferm o potencjalnie **niższym ryzyku zdrowotnym i/lub wyższej wrażliwości (ptaki młode),** a kończąc trasę na fermach o **wyższym ryzyku zdrowotnym i/lub niższej wrażliwości (ptaki starsze).** Niezbędna jest komunikacja pomiędzy osobą planującą trasę a lekarzem weterynarii odpowiedzialnym za każdą fermę.

Wszystkie te środki mają na celu **zminimalizowanie zanieczyszczeń krzyżowych.**

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Nissan_Diesel_Feed_Tanker_%2811814637863%29.jpg

PRZEWODNIK BIOASEKURACJI DLA PRODUCENTÓW PASZ

2

DZIAŁANIA I ŚRODKI ZWIĄZANE Z CZYSZCZENIEM I DEZYNFEKCJĄ

Po każdym powrocie pojazdów transportowych z ferm, przynajmniej **koła i podwozie muszą zostać zdezynfekowane**, a jeśli to możliwe, również cała powierzchnia pojazdu łącznie z kabiną za pomocą **bram dezynfekcyjnych lub podobnego systemu**.

Najbardziej wskazane byłoby wprowadzanie pojazdów wracających z ferm „**brudną**” drogą, przy której znajdowałaby się brama dezynfekcyjna, a wyjazd z wytwórni pasz do kolejnych ferm „**czystą**” drogą, aby nie doszło do ponownego skażenia kół.

Stosując te środki **w połączeniu z prawidłowymi zasadami higieny dla kierowców i dezynfekcją pojazdów** pomiędzy fermami na trasie, można **zminimalizować ryzyko** przeniesienia chorób w wyniku działalności związanej z transportem pasz.

Więcej informacji poniżej:

- Strona projektu NETPOULSAFE: <https://www.netpoulsafe.eu>

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

8 Arkusze informacyjne wyjaśniające, jak prawidłowo wdrażać skuteczne środki bezpieczeństwa biologicznego dla Producentów drobiu i Doradców.

8.1 Kontrola skuteczności czyszczenia i dezynfekcji kurników.

KONTROLA SKUTECZNOŚCI CZYSZCZENIA I DEZYNFEKcji KURNIKÓW

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Kurniki należy czyścić i dezynfekować po zakończeniu KAŻDEGO cyklu produkcyjnego.
- Czyszczenie i dezynfekcja ogranicza ryzyko zakażeń krzyżowych dla nowo wprowadzonych stad.
- W Belgii procedury związane z czyszczeniem i dezynfekcją kurników, sprawdzane są za pomocą higienogramów.

7 etapów efektywnego czyszczenia i dezynfekcji

Czyszczenie mechaniczne (na sucho) w celu usunięcia wszelkich pozostałości organicznych (odchodów, piór, itp.), które mogą uniemożliwić skuteczną dezynfekcję

Zmoczenie powierzchni (podłogi i ścian) wodą i detergentem

Mycie wodą pod wysokim ciśnieniem w celu usunięcia detergentu z poprzedniego etapu

Czas schnięcia na tyle długi, aby woda użyta w poprzednim etapie nie rozcieńczyła środka dezynfekcyjnego w następnym etapie

Dezynfekcja środkiem chemicznym użytym zgodnie z zaleceniami producenta, w celu zredukowania liczby drobnoustrojów

Całkowite osuszenie kurnika przed wprowadzeniem nowego stada, co ma służyć uniknięciu bezpośredniego kontaktu ptaków z pozostałym roztworem środka dezynfekującego

Kontrola skuteczności czyszczenia i dezynfekcji poprzez określenie liczby drobnoustrojów na czyszczonych powierzchniach

KONTROLA SKUTECZNOŚCI CZYSZCZENIA I DEZYNFEKЦИИ KURNIKÓW

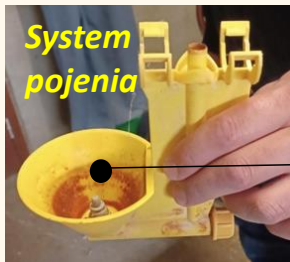
W Belgii kontrola skuteczności czyszczenia i dezynfekcji jest zarządzana przez lekarzy weterynarii posiadających certyfikat HOSOWO, Dierengezondheidszorg Vlaanderen DGZ lub ARSIA, przy użyciu higienogramów, które określają całkowitą liczbę bakterii tlenowych (TAC) na oczyszczonych powierzchniach, pobranych na agarowe płytki kontaktowe (ACP) i na wymazówki.

Częstotliwość pobierania próbek określona w przepisach w celu kontroli skuteczności czyszczenia i dezynfekcji

	Brojler	Nioska	Stado reprodukcyjne
Belplume	Co 3 cykle produkcyjne Każdego roku po minimum 2 próbki z każdego kurnika	Przed każdym cyklem produkcyjnym	Przed każdym cyklem produkcyjnym
IKB	Raz w roku po jednej próbce z każdego kurnika	Co 2 cykle produkcyjne	
Royal Decree Belgium 08/10/1998, Ministerial Decree Belgium 08/19/1998)	Co 3 cykle produkcyjne, przy założeniu, że próbki powinny być pobrane minimum raz w roku	Przed każdym wprowadzeniem nowego stada	Przed każdym wprowadzeniem nowego stada
Dla stad <i>Salmonella</i> -dodatnich	Co 3 cykle produkcyjne, przy założeniu że próbki powinny być pobrane minimum raz w roku		

- ❖ Pobieranie próbek odbywa się w ciągu 24 do 72 godzin po dezynfekcji;
- ❖ Pomędzy dezynfekcją a pobraniem próbek, kurniki muszą być odpowiednio wentylowane przez co najmniej 2 godziny i całkowicie osuszone;
- ❖ Hodowca drobiu musi poinformować urzędowego lekarza weterynarii lub uznane laboratorium o pobraniu próbek

KONTROLA SKUTECZNOŚCI CZYSZCZENIA I DEZYNFEKCYI KURNIKÓW

DGZ Dierengezondheidszorg Vlaanderen vzw
 Industrielaan 29 Tel.: 078 05 05 23 helpdesk@dgz.be
 8820 Torhout Fax: 078 05 23 23 www.dgz.be

Score bacterie kolonies (B) SOP/BAC/ANA/04	
Monsternameplaats	Resultaat
Vloer	1
Vloer	1
Vloer	1
Vloer	1
Voerhopper	1
Voersysteem	0
Voersysteem	0
Voersysteem	0
Voersysteem	1
Voorruimte	1
Wand	0
Wand	0
Wand	1
Gemiddelde	0,5
Gemiddelde IKB-NL	0,5 (*C1)

*C1- Gemiddelde van alle moeders uitgezonderd Eierbewaarlokaal, Voorruimte.

Liczba kolonii bakterii (CFU: Colony Forming Units) w kurniku – ocena wyników		
0 CFU (ocena "0") 1-40 CFU (ocena 1)	41-120 CFU (ocena 2) 121-400 CFU (ocena 3)	> 400 CFU (ocena 4) niepoliczalne (ocena 5)
Raport zawiera wyniki pojedynczych próbek oraz wyniki uśrednione		
Działania, które należy podjąć w zależności od uzyskanych wyników		
≤ 1.5	$1.5 \leq 3.0$	> 3.0
Wynik prawidłowy; można wprowadzić nowego stado	Należy powtórzyć dezynfekcję; wprowadzenie nowego stada możliwe po odpowiednim upływie czasu	Należy powtórzyć zarówno czyszczenie jak i dezynfekcję oraz wykonać nowy higienogram. Wprowadzenie nowego stada możliwe po odpowiednim upływie czasu

KONTROLA SKUTECZNOŚCI CZYSZCZENIA I DEZYNFEKЦИИ KURNIKÓW

Kto pobiera próbki i wykonuje badania?

- Pobieranie próbek i badania powinny przeprowadzać wyłącznie autoryzowane laboratoria.
- Pobieranie i badanie próbek z ferm posiadających stada reprodukcyjne przeprowadza DGZ/ARSIA;
- W przypadku brojlerów i ferm kur niosek próbki mogą również pobierać firmy/lekarze weterynarii posiadający certyfikat HOSOWO

Organizacja uznana przez HOSOWO, która uzyskała akredytację do wykonywania następujących czynności :

- Pobieranie próbek do higienogramów
- Analiza próbek do higienogramów
- Pobieranie próbek na obecność bakterii z rodzaju *Salmonella* i *Campylobacter* po czyszczeniu i dezynfekcji

Zapamiętaj!

Higienogramy służą do określania liczby bakterii obecnych na powierzchniach i są stosowane w celu monitorowania skuteczności czyszczenia i dezynfekcji pustego kurnika przed wprowadzeniem nowego stada. Ocena oczyszczonych i zdezynfekowanych powierzchni pomaga lepiej zapobiegać infekcjom u ptaków.

Więcej informacji poniżej:

- Strona projektu NETPOULSAFE : <https://www.netpoulsafe.eu>

Projekt ten otrzymał finansowanie z programu badań i innowacji UE „Horyzont 2020” w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

8.2 Ocena praktyk bioasekuracji stosowanych w przedsionku kurnika z wykorzystaniem substancji fluorescencyjnych.

NetPoulSafe

OCENA PRAKTYK BIOASEKURACJI STOSOWANYCH W PRZEDSIONKU KURNIKA Z WYKORZYSTANIEM SUBSTANCJI FLUORESCENCYJNYCH

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Przedsionek kurnika odgrywa ważną rolę w bioasekuracji (Producenci, osoby wizytujące).
- Zmiana odzieży, zakładanie obuwia ochronnego, mycie rąk.
- Praktyczne zastosowanie substancji fluorescencyjnych imitujących zanieczyszczenia.

Bioasekuracja w przedsionku kurnika jest skuteczna, jeśli...

- ... jest stosowana w odpowiedniej kolejności
- ... stosuje się ją w odpowiedniej strefie.

Patogeny są niewidoczne, a ryzyko może być niedoszacowane!

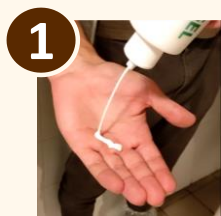

Wykazanie rzeczy „niewidocznych – widocznymi”: użycie substancji fluorescencyjnych widocznych w świetle UV

- ✓ Zwiększa świadomość istniejącego ryzyka.
- ✓ **Ocenia skuteczność środków bioasekuracji w przedsionku kurnika.**
- ✓ Koncentruje się na wykonywanych działaniach jak mycie rąk, stosowanie obuwia ochronnego i zmiana ubrania.

OCENA PRAKTYK BIOASEKURACJI STOSOWANYCH W PRZEDSIONKU KURNIKA Z WYKORZYSTANIEM SUBSTANCJI FLUORESCENCYJNYCH

Zastosowanie praktyczne: ocena skuteczności mycia rąk.

1
Aplikacja niewidocznej fluorescencyjnej substancji

2
Wizualizacja pod światłem UV „zanieczyszczeń”

3
Mycie rąk

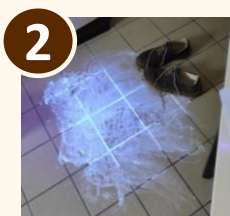

4
Wizualizacja w świetle UV pozostałości „zanieczyszczeń” po umyciu rąk

Zastosowanie praktyczne: ocena efektywności stosowania obuwia ochronnego.

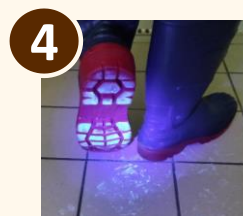
1
Nałożenie niewidzialnej substancji fluorescencyjnej

2
Wizualizacja „zanieczyszczeń” w świetle UV

3
Zmiana obuwia

4
Wizualizacja w świetle UV „zanieczyszczenia” po zmianie strefy

- Mycie rąk: potwierdzeniem skuteczności tej procedury jest fakt, że jest ona regularnie stosowane w warunkach szpitalnych przez personel medyczny.
- Obuwie ochronne i zmiana odzieży: bardzo ważne dla bioasekuracji fermy, jednak są to czynności bardziej złożone w przypadku grup osób → przydatne mogą być **filmy**, które udowodnią przydatność konkretnych zaleceń.
- **Producenci drobiu chcą bardziej praktycznych informacji przedstawionych w sposób obrazowy, dzięki czemu można je łatwiej zapamiętać.**

Więcej informacji poniżej:

- [Film jak prawidłowo korzystać z przedsionka kurnika](https://www.youtube.com/watch?v=KTIntNr9oiQ&t=42s)

<https://www.youtube.com/watch?v=KTIntNr9oiQ&t=42s>

- Strona projektu NETPOULSAFE: <https://www.netpoulsafe.eu>

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

- [Film jak prawidłowo korzystać z przedsionka kurnika](https://www.youtube.com/watch?v=KTIntNr9oiQ&t=42s)

<https://www.youtube.com/watch?v=KTIntNr9oiQ&t=42s>

8.3 Podstawowe środki higieny w zapobieganiu zakażeniom wirusem grypy ptaków.

NetPoulSafe

PODSTAWOWE ŚRODKI HIGIENY W ZAPOBIEGANIU ZAKAŻENIOM WIRUSEM GRYPY PTAKÓW

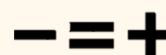
ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Grypa ptaków jest chorobą wysoce zaraźliwą.
- Utrzymując status higieniczny fermy i przestrzegając podstawowych standardów bioasekuracji, możemy znacząco zmniejszyć ryzyko skażenia fermy/stada drobiu.

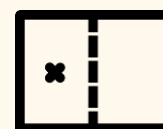
- **Wprowadzanie ptaków**

Jeśli to możliwe drób należy kupować tylko z jednego źródła o znanym statusie zdrowotnym stada – z oficjalnymi świadectwami od lekarzy weterynarii.

- **Stosowanie stref na fermie**

Zastosuj podział na strefę czarną (tzw. "brudną") i białą (tzw. „czystą”) na fermie, aby oddzielić obszary wysokiego ryzyka.

- **System zamknięty**

Zasadniczym faktem jest to, że przy stosowaniu systemu chowu zamkniętego ptaki w kurnikach są mniej narażone na zakażenie niż w przypadku innych systemów np. chów na wolnym wybiegu lub półzamknięty.

- **Materiał na ściółkę**

Trzymaj materiał na ściółkę pod przykryciem, z dala od dzikiego ptactwa i sprawdź jej jakość przed wprowadzeniem do kurników.

PODSTAWOWE ŚRODKI HIGIENY W ZAPOBIEGANIU ZAKAŻENIOM WIRUSEM GRYPY PTAKÓW

- **Personel**

zwracaj szczególną uwagę na konieczność ciągłych szkoleń pracowników farmy w zakresie bioasekuracji

- **Osoby wizytujące i pojazdy**

prowadź dokładną rejestrację wszystkich osób i pojazdów przybywających na fermę

- **Zwalczanie szkodników**

wdrażaj program zwalczania szkodników: dzikiego ptactwa, gryzoni i owadów; korzystaj z pomocy firm specjalistycznych w tym zakresie

- **Regularne monitorowanie stanu zdrowia ptaków przez lekarzy weterynarii**

Niezwykle istotne są regularne kontrole stada i sekcje zwłok ptaków wykonane przez lekarza weterynarii prowadzącego fermę. Regularnie dokonuj przeglądu i aktualizuj plan bioasekuracji farmy i programu zdrowia stada wraz z lekarzem weterynarii prowadzącym fermę.

Więcej informacji poniżej:

- Strona projektu NETPOULSAFE: <https://www.netpoulsafe.eu>

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

8.4 Znaczenie kontroli skuteczności procedur czyszczenia i dezynfekcji.

NetPoulSafe

ZNACZENIE KONTROLI SKUTECZNOŚCI PROCEDUR CZYSZCZENIA I DEZYNFEKЦИИ

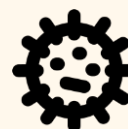

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Jakość procesu czyszczenia i dezynfekcji można zweryfikować jedynie poprzez kontrolę wykonanych procedur.
- Program higieny oparty na prawidłowo opracowanych procedurach i zastosowaniu certyfikowanych produktów będzie skuteczniejszy niż samo używanie popularnych i drogich środków chemicznych.
- Wykrywanie mikroorganizmów wskaźnikowych na powierzchniach wyczyszczonych i zdezynfekowanych środkami chemicznymi może być sprawdzoną metodą monitorowania skuteczności stosowanych procedur.
- Ocena liczby bakterii na jednostce powierzchni (całkowita liczba bakterii tlenowych) - wykazanie zmniejszenia liczby bakterii na powierzchniach wyczyszczonych i zdezynfekowanych środkami chemicznymi.

Mikroorganizmy wskaźnikowe – m.in. *Escherichia coli*, *Staphylococcus aureus*, *Salmonella spp.*

- To rodzaj organizmów, które łatwo wyizolować i zidentyfikować. W większości przypadków mogą występować na powierzchniach w większym stężeniu niż patogeny.
- Ogólnie rzecz biorąc, bakterie wskaźnikowe są łatwe do usunięcia w procesie czyszczenia i dezynfekcji z materiałów, jednak jeśli program higieny jest nieodpowiedni, mikroorganizmy te jako pierwsze pojawią się w środowisku.

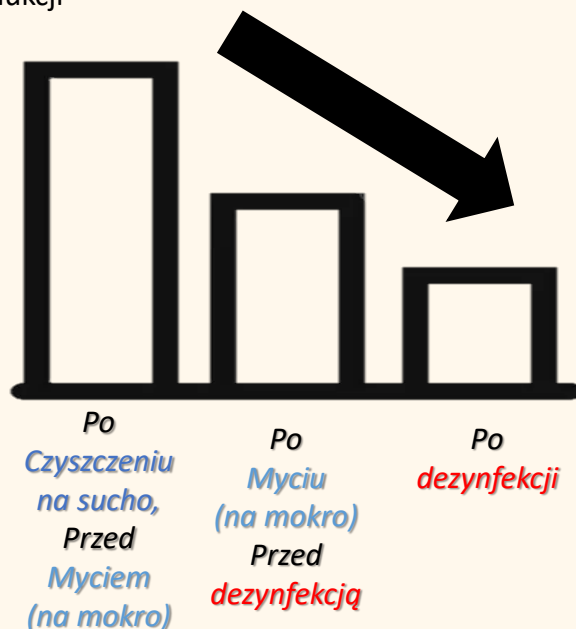

ZNACZENIE KONTROLI SKUTECZNOŚCI PROCEDUR CZYSZCZENIA I DEZYNFEKCJI

Całkowita liczba bakterii tlenowych

- W procesie czyszczenia i dezynfekcji liczba mikroorganizmów ulega ciągłej redukcji

- Redukcja bakterii podczas procesu czyszczenia jest znacznie większa niż podczas dezynfekcji.
- Czyszczenie (na sucho i na mokro) usuwa – fizycznie – określoną liczbę bakterii.
- Stosowanie środków dezynfekcyjnych usuwa resztę mikroorganizmów, które pozostają po czyszczeniu.
- Dezynfekcja może być skuteczna jedynie po odpowiednio przeprowadzonym procesie czyszczenia i mycia. Dlatego niezwykle istotne jest skupienie się na etapie czyszczenia.
- Jedynym sposobem sprawdzenia jakości programu higieny jest wykonanie testów mikrobiologicznych wraz z oceną wyników.

Więcej informacji poniżej:

- NETPOULSAFE project : <https://www.netpoulsafe.eu>

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

8.5 Znaczenie bioasekuracji zewnętrznej i wewnętrznej.

NetPoulSafe

ZNACZENIE BIOASEKURACJI ZEWNĘTRZNEJ I WEWNĘTRZNEJ

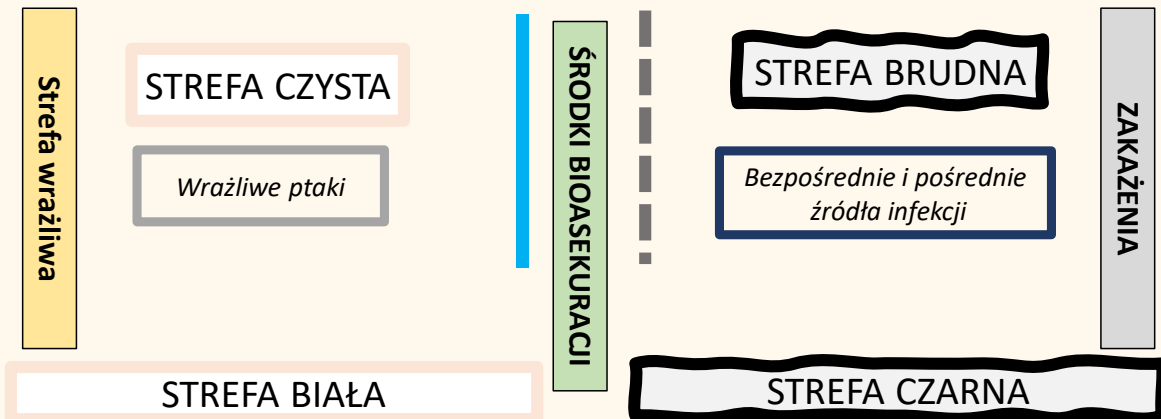
ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Bardzo ważna jest ochrona ptaków przed infekcjami.
- Musimy zapobiegać wprowadzaniu chorób zakaźnych na farmy by uniknąć występowania chorób u ptaków.
- Istotne jest również zapobieganie – jeśli w jednym kurniku pojawi się choroba – uniemożliwienie przenoszenia się infekcji do innych kurników.

Bariery higieniczne służą do oddzielenia od siebie obszarów wysokiego i niskiego ryzyka

PODZIAŁ STREF W ZALEŻNOŚCI OD BIOASEKURACJI

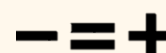

Czarna strefa to obszar poza farmą i obiektami, gdzie prawdopodobieństwo zakażenia jest znacznie wyższe niż wewnątrz farmy i kurników

BIOASEKURACJA ZEWNĘTRZNA

Niezbędne elementy bioasekuracji zewnętrznej – unikaj wprowadzania chorób na fermę z zewnątrz:

- **Śluza higieniczna/sanitarna fermy**
Ważne jest nie tylko stosowanie odpowiednich procedur dla higieny osób wizytujących, ale także dla pojazdów wjeżdżających na teren fermy czy wszelkiego rodzaju materiałów, które chcemy wwozić na fermę.
- **„Okres karencji” (okres braku kontaktu z innymi ptakami)**
Standardową praktyką w bioasekuracji ferm jest wpuszczanie osób odwiedzających fermę tylko wtedy, gdy nie przebywały one na innej fermie w ciągu ostatnich 24/48/72h.
- **Zakup ptaków i ich załadunek/rozładunek**
Zdecydowanie lepiej jest zakupić odpowiednią liczbę ptaków jednorazowo z tego samego źródła, niż mniejsze ilości, które pochodzą z różnych źródeł do skompletowania stada.
- **Kwarantanna**
Istotne jest, aby w przypadku konieczności zakupu ptaków z więcej niż jednego źródła, w jednym kurniku można było utrzymywać tylko jedną grupę wiekową. Ptaki przywiezione później na fermę należy umieścić w oddzielnym budynku i utrzymywać w tej strefie (kwarantanna) przez co najmniej 3 tygodnie.
- **Konieczność częstych wizyt lekarza weterynarii**
Ciągła kontrola weterynaryjna stada i pobieranie próbek do badań laboratoryjnych jest ważne nie tylko w okresie kwarantanny, ale także w trakcie funkcjonowania fermy (przez cały czas).

BIOASEKURACJA WEWNĘTRZNA

Niezbędne elementy bioasekuracji wewnętrznej – unikaj przenoszenia czynników zakaźnych na fermie z jednej kategorii wiekowej ptaków do drugiej lub z jednej grupy produkcyjnej do drugiej.

- **System „puste-pełne” (all in - all out)**
Im bardziej osłabimy barierę biologiczną, tym większe będzie ryzyko wprowadzenia i rozprzestrzenienia się chorób na fermie.
- **Zarządzanie zdrowotnością (monitorowanie, szczepienia, leczenie)**
Regularne kontrole weterynaryjne są kluczowe nie tylko dla utrzymania bioasekuracji zewnętrznej, ale także wewnętrznej.
- **Utrzymywanie ogólnego stanu higieny fermy i stada**
Kluczowe jest stosowanie barier higienicznych pomiędzy stadami, czy stosowanie środków do dezynfekcji obuwia, mycie rąk oraz procedur czyszczenia i dezynfekcji w okresie odchowu i produkcji.
- **Zarządzanie i organizacja pracy na fermie**
Oddzielenie stref czystych i brudnych na terenie fermy jest bardzo ważne, aby zmniejszyć ryzyko rozprzestrzeniania się chorób na fermie.
- **Procedury bioasekuracji**
Niezbędne jest ścisłe, pełne przestrzeganie ustalonych procedur bioasekuracji oraz ciągła kontrola przestrzegania tych zasad na fermie.

Więcej informacji poniżej:

- Strona projektu NETPOULSAFE: <https://www.netpoulsafe.eu>

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

8.6 Zasady prawidłowego programu czyszczenia i dezynfekcji na fermie.

NetPoulSafe

ZASADY PRAWIDŁOWEGO PROGRAMU CZYSZCZENIA I DEZYNFEKЦИИ NA FERMIE

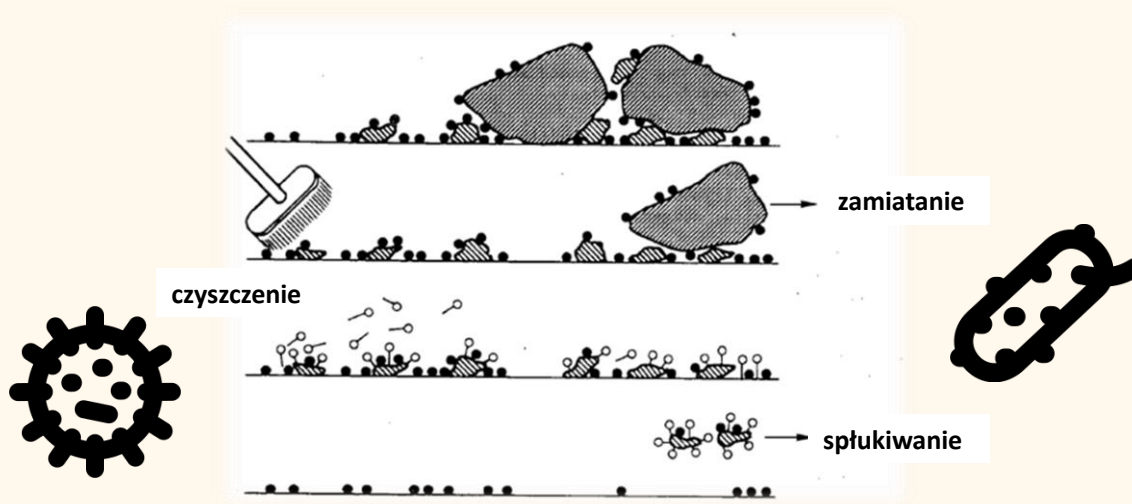

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Istotne jest, aby ptaki utrzymywane były na fermach, w których ryzyko zakażenia chorobami zakaźnymi jest zminimalizowane.
- Patogenność niektórych fakultatywnych bakterii może wzrastać wraz ze zwiększeniem ich liczby.
- Duża liczba mikroorganizmów może przeciążyć układ odpornościowy, co może prowadzić do zmniejszenia produkcji.

Cele czyszczenia, mycia i dezynfekcji:

- Zmniejszenie liczby patogenów na powierzchniach (i w powietrzu) do niskiego poziomu lub całkowita eliminacja większości z nich.
- Ochrona świeżo wyklutych piskląt z fizjologicznie obniżoną odpornością.

ZASADY PRAWIDŁOWEGO PROGRAMU CZYSZCZENIA I DEZYNFEKЦИИ NA FERMIE

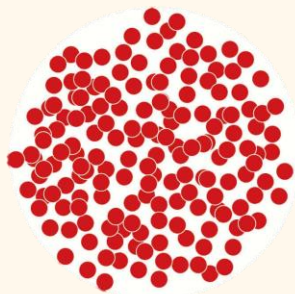
Podstawowe definicje:

- **Czyszczenie**

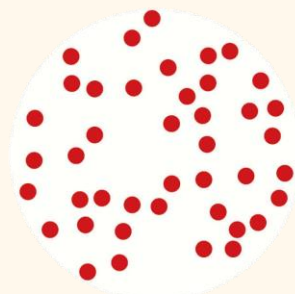
Fizyczne usuwanie materiału organicznego i nieorganicznego, w tym biofilmu (jeśli występuje) w celu ułatwienia działania środkom dezynfekcyjnym niszczenia mikroorganizmów i patogenów.

- **Dezynfekcja**

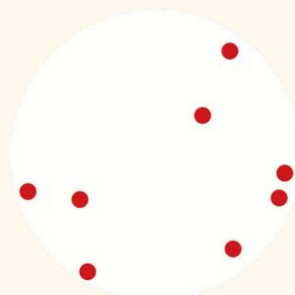
Zabicie większości patogenów pozostałych po procesie czyszczenia (w zależności od środka dezynfekującego i warunków środowiskowych).

Powierzchnia przed
czyszczeniem i dezynfekcją
(liczne mikroorganizmy)

Powierzchnia po
czyszczeniu

Powierzchnia po
dezynfekcji

ZASADY PRAWIDŁOWEGO PROGRAMU CZYSZCZENIA I DEZYNFEKCJI NA FERMIE

Najważniejsze kroki i procesy opisane w protokole czyszczenia i dezynfekcji:

1. CZYSZCZENIE NA SUCHO – usunąć maksymalną ilość obornika i ściółki za pomocą dedykowanych urządzeń i miotły ręcznej
2. DEMONTAŻ URZĄDZEŃ TECHNOLOGICZNYCH – części te będą musiały być czyszczone osobno
3. CZYSZCZENIE NA MOKRO – użyj detergentu (mydła) w celu rozpuszczenia organicznych i nieorganicznych składników brudu. System linii pojenia należy potraktować środkiem czyszczącym i dezynfekującym. Ważne jest również czyszczenie zewnętrznych części kurników.
4. PŁUKANIE, MYCIE – usuwanie wcześniej użytego środka czyszczącego
5. SUSZENIE - należy wysuszyć powierzchnie przed rozpoczęciem procedury dezynfekcji, aby uniknąć rozcieńczenia środka dezynfekcyjnego!
6. PRACE KONSERWACYJNE – wykonywanie większości prac konserwacyjnych na fermie
7. DEZYNFEKCJA

Więcej informacji poniżej:

- NETPOULSAFE project : <https://www.netpoulsafe.eu>

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

8.7 Zasady bioasekuracji dla myśliwych.

NetPoulSafe

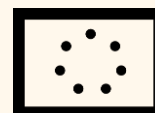
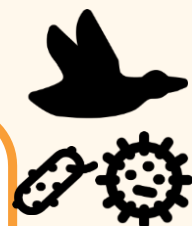
Zasady bioasekuracji dla myśliwych

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Ryzyko kontaktu myśliwych z zakażonymi ptakami lub skażonym środowiskiem jest wysokie.
- Myśliwi muszą przestrzegać określonych procedur bioasekuracji podczas polowania i przed wejściem na teren fermy.

Jest absolutnie konieczne, aby myśliwi (Producenci drobiu, pracownicy ferm lub osoby wizytujące fermy), którzy polują na dzikie ptactwo (kaczki, gęsi i inne gatunki), byli świadomi ryzyka i przestrzegali odpowiednich środków bioasekuracji w celu zminimalizowania możliwego przenoszenia chorób (HPAI, ND i innych) na drób.

W przypadku znalezienia martwego ptactwa dzikiego, a także ptaków, których zachowanie może wskazywać na chorobę zakaźną (objawy ze strony układu nerwowego – skręt szyi, drżenia głowy, odłączanie się od stada, niechęć do poruszania się), należy zgłosić ten fakt właściwemu Organowi.

Zasady bioasekuracji dla myśliwych

Szczególne procedury bezpieczeństwa biologicznego dla myśliwych:

- każdorazowy kontakt myśliwych z tuzami dzikiego ptactwa powinien odbywać się w rękawiczkach jednorazowych
- po kontakcie z żywym dzikim ptactwem (lub padłym), należy umyć ręce wodą z mydłem oraz oczyścić i dezynfekować obuwie i odzież
- bezwzględnie zaleca się aby odzież, obuwie i inne sprzęty używane do polowania, po jego zakończeniu zostały poddane oczyszczaniu i dezynfekcji, zanim zostaną wprowadzone na teren fermy.

- martwe lub upolowane ptaki należy umieścić w hermetycznych pojemnikach lub plastikowych workach, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się patogenów poprzez krew lub kał.
- psom myśliwskim zabrania się bliskiego kontaktu z drobiem
- myśliwi muszą zachować okres co najmniej 72 godzin zanim podejmą czynności związane z obsługą drobiu na fermie.

Więcej informacji poniżej :

Strona projektu NETPOULSAFE : <https://www.netpoulsafe.eu>

Film wideo : <https://www.youtube.com/@netpoulsafeproject/videos>

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

8.8 Protokół bioasekuracji dla odbioru i transportu jaj.

NetPoulSafe

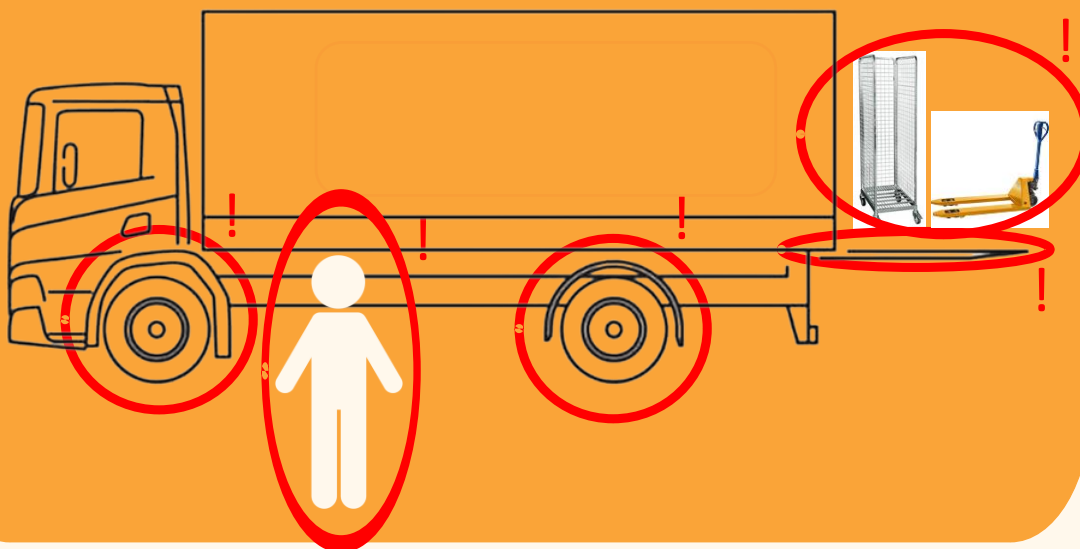
PROTOKÓŁ BIOASEKURACJI DLA ODBIORU I TRANSPORTU JAJ

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Zagrożenia bezpieczeństwa biologicznego podczas odbioru i transportu jaj.
- Protokół bioasekuracji dla kierowców.
- Wskazówki dla Producentów drobiu.

Zagrożenia biologiczne związane z odbiorem i transportem jaj:

PROTOKÓŁ BIOASEKURACJI DLA ODBIORU I TRANSPORTU JAJ

Protokół bioasekuracji dla kierowców:

Wykonaj te czynności przy wyjściu z kurnika

PROTOKÓŁ BIOASEKURACJI DLA ODBIORU I TRANSPORTU JAJ

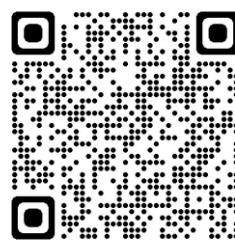
Wskazówki dla Producentów drobiu:

- Kiedy kierowca przyjeżdża po odbiór jaj, należy użyć odpowiedniego środka odkażającego do dezynfekcji powierzchni - od drzwi magazynu jaj, aż do do rampy załadunkowej dla pojazdów.
- Nie przyjmuj brudnych tac i pojemników, ponieważ patogeny mogą przetrwać dłużej w pozostałościach organicznych. Zgłoś to kierowcy.

- Po zabraniu jaj, zdezynfekuj magazyn jaj oraz nowo dostarczone tace i palety.
- Zapewnij kierowcy dostęp tylko do magazynu jaj, a nie do pomieszczenia do zbioru jaj, tak aby jego droga przejścia po fermie była jak najkrótsza.

[Kliknij tutaj](#) po więcej informacji

Więcej informacji poniżej:

- [Hygiëneprotocol eiervervoer | Voorschrift | NVWA](https://www.nvwa.nl/documenten/dier/dierziekten/vogelgriep/protocollen/hygieneprotocol-eiervervoer)

<https://www.nvwa.nl/documenten/dier/dierziekten/vogelgriep/protocollen/hygieneprotocol-eiervervoer>

- Strona projektu NETPOULSAFE : <https://www.netpoulsafe.eu>

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

[Kliknij tutaj](#) żeby zobaczyć film na Youtube:

<https://www.youtube.com/watch?v=tbeoBTTG-3M>

8.9 Opracowanie instrukcji bioasekuracji w zakresie wymagań organizacyjnych i sprzętowych dedykowanych szczepieniom na fermie drobiu.

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BIOASEKURACJI W ZAKRESIE WYMAGAŃ ORGANIZACYJNYCH I SPRZĘTOWYCH DEDYKOWANYCH SZCZEPIENIOM NA FERMIE DROBIU

ZAGADNIENIA KLUCZOWE:

- Wdrożenie programów szczepień na fermach drobiu jest częścią skutecznego planu bioasekuracji.
- Należy ustalić szczegółowe procedury bioasekuracji odnoszące się do szczepień uwzględniając warunki panujące na fermie.

- Wielokrotne wizyty lekarzy weterynarii i ekip szczepiących oraz ich przemieszczanie się po fermie niosą ze sobą ryzyko wprowadzenia patogenów i ich rozprzestrzeniania się między kurnikami.
- Kluczowe znaczenie ma ścisłe przestrzeganie procedur bioasekuracji podczas każdego wejścia i opuszczenia fermy i kurników (*m.in. okresu co najmniej 12-godzinnego braku kontaktu z innymi ptakami*).

- Zaleca się wydzielenie do szczepienia osobnego pomieszczenia lub miejsca w przedsionku kurnika.

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BIOASEKURACJI W ZAKRESIE WYMAGAŃ ORGANIZACYJNYCH I SPRZĘTOWYCH DEDYKOWANYCH SZCZEPIENIOM NA FERMIE DROBIU

- Wydzielone do szczepienia osobne pomieszczenie lub miejsce w przedsiönku kurnika powinno być wyposażone w stół, umywalkę, ręczniki papierowe, stanowiska do dezynfekcji rąk, lodówkę do przechowywania szczepionek oraz szafki na sprzęt dedykowany do fermy i używany wyłącznie do szczepienia.

- Wszelkie urządzenia wprowadzane na fermę, takie jak opryskiwacze, pojemniki pomiarowe (zlewki itp.), strzykawki półautomatyczne lub automatyczne oraz wiadra muszą być odpowiednio przygotowane poprzez czyszczenie, sterylizację i dezynfekcję zgodnie z protokołami producenta dla każdego urządzenia.
- Zewnętrzną powierzchnię przenośnych lodówek, chłodziarek, pudełek (z butelkami ze szczepionkami i fiolkami) należy dezynfekować w śluzie higienicznej fermy.
- Wszystkie ptaki na fermie powinny być zaszczepione w ciągu jednego dnia.

- Wszystkie zużyte puste pudełka, butelki, fiolki i pozostałości szczepionek należy inaktywować środkiem dezynfekującym i usunąć zgodnie z protokołem bioasekuracji w spalarni na fermie lub w odpowiednio oznakowanych pojemnikach (plastik, szkło, metal, inne) przekazać firmie utylizacyjnej.

Więcej informacji poniżej :

Strona projektu NETPOULSAFE: <https://www.netpoulsafe.eu>

Projekt otrzymał dofinansowanie z unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji Horyzont 2020, w ramach umowy o dotację nr 101000728 (NetPoulSafe).

NetPoulSafe

9 Podsumowanie

W niniejszym podręczniku przedstawiono 50 środków wspierających pomocnych dla wdrażania praktyk bioasekuracji zarówno dla Producentów drobiu jak i Doradców, a także w zakładach wylęgowych, zakładach ubojowych i innych; dla różnych typów produkcji i gatunków drobiu, których celem jest podniesienie poziomu i zgodności bioasekuracji w sektorze drobiarskim.

NetPoulSafe